

ĐÔI NÉT CHẤM PHÁ VỀ DÒNG THÁNH NHẠC VÀO ĐỜI VIỆT NAM

Nguyễn Thế Mỹ sưu tầm và tổng hợp

"...Xin được làm một chút gì gọi là để góp phần vào gia sản Thánh nhạc của Giáo hội Việt Nam, để ngợi khen Chúa. Ai đón nhận được thì đón nhận. Ai chê bai thì mình cũng đón nhận..." (LM Thành Tâm). Chính nhờ cái "chút gì" đó, ấy là hồng ân Thiên Chúa tuôn chảy trên Ngài, mà chúng ta có được những bản Thánh nhạc Vào Đời thật độc đáo để thờ lạy và ngợi khen Người, củng cố lòng Tin-Cậy-Mến dành cho Thiên Chúa, và nhất là giúp thay đổi cá nhân theo hướng hoàn thiện hơn...

Nguyễn Thế Mỹ

ĐÔI NÉT CHẤM PHÁ VỀ DÒNG THÁNH NHẠC VÀO ĐỜI VIỆT NAM

(Phiên bản 2 – Lưu hành nội bộ)

Lời mở đầu:

Kính thưa Bố, quý cụ HDVGL và cụ TN,

Viết về lịch sử của dòng Thánh nhạc Vào Đời là một dự án lớn lao nghiêm túc đòi hỏi người viết phải có năng lực viết tốt, kiến thức âm nhạc về thánh nhạc Việt Nam sâu rộng, mối quan hệ và tương tác rộng rãi với các nhạc sĩ Công giáo và hàng giáo phẩm Việt Nam, cách viết khách quan trung thực, nguồn thông tin khả tín, và đặc biệt là phải mối quan hệ thân thiết và gần gũi với linh mục Nguyễn Thành Tâm – một cánh chim đầu đàn của dòng Thánh nhạc Vào Đời. Ngoài ra, vấn đề ở chỗ cha Thành Tâm có muốn san sẻ nguồn thông tin này hay không. Ngài vốn khiêm tốn không muốn nói nhiều về mình, đặc biệt vào thời gian nghỉ hưu.

Dù là ở thời đang phục vụ, hay hiện giờ đã nghỉ hưu, linh mục Thành Tâm không muốn nói nhiều cá nhân cũng như những tác phẩm nhạc Vào Đời. Với Ngài, gần hai trăm bài thánh nhạc Vào Đời lần Phụng Vụ chỉ là một viên đá nhỏ, “...*Xin được làm một chút gì gọi là để góp phần vào gia sản Thánh nhạc của Giáo hội Việt Nam, để ngợi khen Chúa. Ai đón nhận được thì đón nhận. Ai chê bai thì mình cũng đón nhận...*” (LM Thành Tâm). Vì thế, thông tin mang tính chính thống và hệ thống, chỉ có thể từ Ngài cung cấp mà thôi. Thông tin về Thánh nhạc Vào Đời trên Internet là khiêm tốn: vài bài phê bình khen có chê có của một số nhân vật tên tuổi, và một số ít thông tin lịch sử đáng tin cậy của dòng nhạc này của một số trang mạng. Thậm chí những cụ thành viên của Ban Hallêluyah hiện còn sống (5/2021) như LM Trần Sĩ Tín, LM Nguyễn Tiến Lộc, LM Lê Vĩnh Thủy, và LM Nguyễn Đức Mầu (nghệ danh Hoàng Đức), LM Cao Đăng Minh, tất cả cũng ít đề cập đến hay viết những bài viết về nhóm nhạc này hay về dòng Thánh nhạc Vào Đời mà các Ngài biết rất rõ.

Người viết – chỉ là một cụ thiếu nhi, cụ Hướng dẫn viên Giáo lý thập niên 1980s và cụ ca viên của ca đoàn Thiếu nhi của Lớp Giáo lý thiếu nhi, họ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp (38 Kỳ Đồng, phường 9, quận 3, Saigon) - với tấm lòng yêu mến dòng nhạc Vào Đời và nhận ra được dòng nhạc này đóng góp đáng kể vào nền tảng hình thành Thánh nhạc Phụng vụ Việt Nam hiện đại ngày nay, đã cố gắng tìm kiếm những tài liệu khả tín để viết tạm cái gọi là *Đôi Nét Chấm Phá Về Dòng Thánh Nhạc Vào Đời Việt Nam*.

Bắt nguồn từ dòng suối nhỏ róc rách, dòng nước đã biến thành dòng sông rộng hay con thác đổ tuôn tràn. Nhạc của linh mục Thành Tâm là luồng nước nhỏ trong dòng suối nhỏ bé đó. Sông phải nhớ về nguồn cội. Sau này mọi sự qua đi, nhưng thế hệ sau phải biết về nguồn gốc ấy.

Bài viết được LM Nguyễn Thành Tâm đọc và góp ý chỉnh sửa về những mảng nội dung có liên quan đến phần tiểu sử cá nhân và về quá trình phát triển của Thánh nhạc Vào Đời.

A. Một chút tiểu sử của LM Thành Tâm

*"Ngày ấy, Chúa cất tiếng gọi khắp nơi
Ngày ấy, Chúa dẫn lối đi vào đời.
Ngài muốn hết thế giới
Được đón nghe loan tin vui
Cùng nắm tay chung xây trời đất mới..."*

*Ngày ấy, Chúa cất tiếng gọi khắp nơi
Ngày ấy, đến với Chúa đi vào đời.
Cùng bước dưới ánh sáng, thành muối men cho muôn dân,
Thành chứng nhân reo vang mùa hồng ân."* (Vào Đời – Nhạc: Thành Tâm; Lời: Trần Sĩ Tín)

Không biết ngày ấy, hai Cha Thành Tâm và Trần Sĩ Tín, người soạn nhạc – người đặt lời, đã trao đổi thỏa thuận với nhau những gì về nội dung bài hát này để hình thành nên một trong những bài nhạc "kinh điển" tiên khởi của dòng nhạc Vào Đời, thế nhưng bài hát ấy đã làm rung động biết bao nhiêu con tim khi lắng nghe nó.

Có thể cảm nhận được phần đầu của điệp khúc đã thể hiện tâm trạng hạnh phúc như thể vỡ òa ra, một lời reo vui đầy hoan hỉ của các Ngài khi thấy mình được Chúa chọn, dẫn dắt và được sáng soi để quyết định đáp trả chọn Chúa làm chân lý cuộc đời mình. Rõ ràng là các Ngài đã cảm nhận được lời mời gọi của Chúa để "vào đời" để mà "loan tin vui" và "cùng nắm tay chung xây trời đất mới". Phần hai điệp khúc, như được Chúa Thánh Thần soi sáng, đã thể hiện một "tuyên ngôn", một "sứ vụ" mà các Ngài phải hoàn thành trong sự tự nguyện dẫn thân để trở thành muối thành men, và "thành chứng nhân reo vang mùa hồng ân" cho tha nhân.

Một hình ảnh tuyệt đẹp, nếu không nói là "lý tưởng" để đi làm chứng tá tin mừng, của các Ngài thời ấy. Và nhờ ơn Chúa, cha Thành Tâm đã "bước dưới ánh sáng thành muối men cho muôn dân" đã nửa thế kỷ, 50 năm!

Và trong hơn 50 năm với thiên chức linh mục với 42 năm dành thời gian cuộc đời mình cho giới thiếu nhi, Ngài rao giảng Tin Mừng, đã chuyển ân sủng và ơn tha thứ của Thiên Chúa đến với tha nhân; xây dựng một Đoàn Thiếu nhi Thánh Thể (hay Lớp Giáo lý thiếu nhi) tại nhà thờ Chúa Cứu Thế Saigon với tất cả nhiệt huyết, năng lực để dạy dỗ về giáo lý và cách sống làm người cho nhiều thế hệ thiếu nhi – huynh trưởng để trở thành những người Kitô hữu có ích cho đời và gắn bó với tổ chức này xem như cả cuộc đời; và đặc biệt nhất là đã sáng tạo ra dòng Thánh nhạc Vào Đời, một dòng Thánh Nhạc đã tác động mạnh mẽ đến người Công giáo trẻ Việt Nam trong việc cầu nguyện, tiếp cận với Chúa, và thay đổi chính bản thân mình nên tốt lành, và thánh thiện hơn.

Với nguồn tài liệu hạn hẹp, người viết đã nỗ lực tìm hiểu về nguồn gốc của Thánh nhạc Vào Đời cũng như xuất thân của người đã sáng tạo ra dòng nhạc này.

1) Giai đoạn 1941-1955

- LM Thành Tâm được sinh ra (8/8/1941) và lớn lên trong một gia đình công giáo Việt Nam tại Nam Vang (Phnom Penh), thủ đô nước Cambodia. Ông Cố lúc bấy giờ làm công chức của Kho bạc (Trésorie) của Pháp. Còn bà Cố, ngoài việc nội trợ, còn mở lớp dạy đàn vĩ cầm (violon) như nghề "nghiệp dư", vì thuở nhỏ, Bà được gia đình cho học loại đàn này và có tham gia trong một ban nhạc ở Saigon.
- Gia đình ông Phán Nhơn (tên ông Cố) có sáu người con còn sống (vào lúc đó): năm người với người vợ trước và một (LM Thành Tâm) với người vợ sau. Trong hai người chị của Ngài, có một người làm nữ tu Dòng Bác Ái Vinh Sơn. Vậy đối với bà mẹ "ruột" sau, LM Thành Tâm là "con một".
- Một sự kiện đáng ghi nhớ liên quan đến khả năng nhạc của cậu bé Thành Tâm: khoảng 9-10 tuổi, cậu bé Tâm tỏ ý muốn được Mẹ dạy đàn violon như đang dạy cho những học viên khác đến nhà học. Nhưng bà Cố đã trả lời: "*Nếu Mẹ dạy cho con, con sẽ mê đàn, mê nhạc...mà không chịu học chữ!*" Vì thế, bà Cố chỉ dạy cho Ngài biết "Đồ Rê Mi Fa..." và chơi đàn Banjo (một loại như đàn Mandoline) một cách đại để với sự miễn cưỡng. Và sau đó, bà Cố không tiếp tục dạy nữa vì sợ con mình bỏ bê việc học văn hóa.
- Cha Thành Tâm đã rút ra nhận định này cho riêng mình: sau này, nếu Ngài có được chút khả năng âm nhạc, biết sử dụng một số nhạc cụ, chủ yếu là đàn Tây ban cầm (guitar), thì không phải là do "Mẹ truyền nghề", song là tự mình tìm tòi học hỏi nơi sách vở, với bạn bè. Cả lúc sau này, khi trưởng thành, đã sáng tác...Ngài cũng chẳng được thụ giáo trực tiếp với một nhạc sĩ hay một nhạc sư nào.
- Xong những năm tiểu học ở trường Miche của các sư huynh La-san, Ngài được gia đình gửi về Saigon để tiếp tục con đường học vấn.
- Những năm tháng này, có lẽ hình ảnh tận tụy của các tu sĩ đã bắt đầu âm thầm nhen lên cho cậu bé Tâm một mối cảm mến với cuộc đời tận hiến. Cậu rất thường tới lui sinh hoạt và giúp lễ tại nhà thờ Chánh tòa Phnom Penh. Một dịp nọ, giáo xứ đón các cha dòng Chúa Cứu Thế tới hướng dẫn tĩnh tâm. Nghe các cha giảng, cậu bé mê lắm. Lòng muốn giống như các cha, thích sống đời phục vụ như thế. Vậy là ít lâu sau đó, cậu ngỏ lời xin gia đình để thử tìm hiểu ơn gọi. Khi mới nghe con muốn đi tu, người cha không bằng lòng. Nhưng một thời gian sau ông đổi ý và đích thân lo vé máy bay để con trai được về Việt Nam nhập dòng. Thời điểm đó là năm 1955, cậu Tâm được 14 tuổi và bắt đầu bước chân vào đệ tử viện của dòng Chúa Cứu Thế. Một nguồn tin cho rằng Cha cố Phê-rô Hoàng Yến đã dìu dắt Ngài vào DCCT từ hồi ở Campuchia.

2) Giai đoạn 1955-1962

- Ngài vào Đệ-tử-viện (Tiểu chủng viện) Dòng Chúa Cứu Thế ở Saigon được một năm. Sau đó, Đệ-tử-viện này được dời ra Vũng tàu. Trong thời gian này, Ngài đã thực hiện một "kỳ tích": đó là nỗ lực thuyết phục Cha Giám đốc và Cha đã chấp thuận cho sử dụng đàn guitar trong Tiểu chủng viện. Hơn thế nữa, Ngài được chuẩn thuận để khởi xướng phong trào "học đàn guitar" nơi các bạn Đệ tử. Hiện tượng này chưa từng xảy ra trong lịch sử Tiểu chủng viện. Theo truyền thống "cổ điển" về việc đào tạo các linh mục tương lai, thì loại đàn và nhạc "đời" như thế, không được phép du nhập vào môi trường Tiểu chủng viện. Các chủng sinh chỉ được học nhạc lý cơ bản, học hát "hợp xướng", hoặc học đàn Phong cầm (Harmonium), hoặc Dương cầm (Piano) mà thôi. Vì thế, nếu muốn đưa đàn guitar và các bài hát "đời" vào để tập luyện thì phải đưa cho Cha Giám đốc kiểm duyệt trước.
- Xong bậc trung học, Ngài được cho vào tập viện của Dòng.

3) Giai đoạn 1963-1970

- Sau một năm ở Tập viện (Nhà Tập) Nha Trang, ngài được vào Học viện (Đại Chủng viện) trên Đà Lạt. Tại đây, ngay những năm đầu, một lần nữa Ngài đã xin cha Giám học cho phép các Thầy học đàn Tây ban cầm, vì nhận thấy rằng trong tương lai, khi ra làm việc mục vụ, cách riêng là với "giới trẻ", chiếc đàn guitar là loại nhạc cụ vừa phổ biến, vừa rẻ tiền, vừa hữu hiệu nhất để tiếp xúc với giới trẻ ở thành thị hay ở nông thôn, hơn các loại đàn cồng kèn khác như Piano. Và Cha Giám học đã cho phép. Nhưng cho phép là một chuyện, còn "tài trợ" việc mua sắm nhạc cụ lại là chuyện khác. Thành ra, Ngài đã phải chạy đến nhờ sự giúp đỡ của các mạnh thường quân khá vất vả. Nhưng mọi chuyện cũng được giải quyết. Ngài mua được cho Học viện, ngoài một số đàn Tây ban cầm gỗ để học tập, thì thêm được bộ trống (batterie) "nội hóa" và 3 cây guitar điện. Tạm đủ để có thể lập một ban nhạc "trẻ". Với khả năng hiểu biết còn khiêm tốn và cách sử dụng nhạc khí này, Ngài chia sẻ lại cho các Thầy khác, được bao nhiêu hay bấy nhiêu. Thỉnh thoảng, Ngài cũng mời một vài người quen biết đánh đàn, đánh trống đến chỉ dẫn thêm.
- Bên cạnh đó, Ngài tiếp tục trau dồi thêm nhạc lý, tự học "Hòa âm", rồi "Kỹ thuật sáng tác" và thường xuyên tập đàn.
- Trong thời gian này, qua những buổi sinh hoạt cộng đồng với sinh viên Đại học Công Giáo và với các bạn trẻ khác, Ngài nảy ra sáng kiến đưa "Đạo vào Đời" qua một số sáng tác như *Hợp Nhau Trong Khúc Hát, Vào Đời, Alleluia Hát Lên Người Oi, Tìm Lại Màu Xanh, Trên Đường Em-mau, Vui Ngày Trở Về, Xuất Hành...*
- Một số nhạc phẩm của Ngài đã được đưa vào "Chương trình phát thanh Công giáo" tại thị xã Đà Lạt. Cũng như ở Saigon, trong chương trình phát thanh và một đôi lần phát hình của Nha Tuyên Úy Công Giáo, nhạc của Ngài cũng được phát hay trình chiếu qua

đài phát thanh hay truyền hình cho toàn thể khán thính giả ở miền Nam Việt Nam. Vì thế, mà rất nhiều người bên đạo cũng như bên lương đã biết về thể loại nhạc mang tên "Vào Đời". Ở đây, phải nhắc đến LM Nguyễn Tự Do vì Ngài rất có công trong việc phổ biến loại nhạc "Vào Đời" này.

- Ngoài ra, những sáng tác đầu tiên này cũng được ban nhạc trẻ Hallêluyah mang ra biểu diễn trên sân khấu Domaine de Marie (Lãnh địa Đức Bà) vào cuối tháng 1/1967 trong buổi văn nghệ "ra mắt" của Ban này với các bài *Vào Đời, Trên Đường Em-mau, Alleluia Hát Lên Người Ở, Người Gieo Giống và Bước Người Đi qua (của Hoàng Đức)*. Ban nhạc Hallêluyah là do Ngài và một vài bạn đồng môn thành lập, nhờ sự hậu thuẫn của linh mục Cao Đăng Minh, lúc bấy giờ là Phó Giám học của Học viện.
- Sau đó, đến năm 1969 (vì năm 1968 là năm có chính biến), ban Hallêluyah lần lượt đến biểu diễn tại các Tu viện, Chung viện, Giáo hoàng Học viện, Đại học Công giáo và các trường trung học nam-nữ ở thị xã, gây ra phản ứng nơi giáo quyền và giới trẻ: kẻ khen, người chê.
- Cho đến cuối năm 1969, Ban Hallêluyah rã nhóm. Đơn giản là vì hết thời kỳ Học viện. Người thì được Bề Trên cho "đi thử" để chuẩn bị làm linh mục, người khác thì "ra đời" không tiếp tục đường tu nữa.
- Ngày **4/4/1970**, Ngài được thu phong linh mục, và được "sai đi" về Đệ-tử-viện dòng Chúa Cứu Thế ở Vĩnh Long làm Phó Giám đốc một năm.

4) Giai đoạn 1971-1990

- Ngài được chuyển về lại Saigon để nhập vào Nhóm các linh mục "đi giảng Đại Phúc", đồng thời làm linh hướng (lúc bấy giờ gọi là "Tuyên úy") cho giới Thiếu nhi (thời đó gọi là Thiếu nhi Thánh Thể). Từ ngày ấy cho đến lúc Ngài bị tai biến phải về hưu năm 2014 (42 năm), Ngài đảm trách công việc lo cho giới Thiếu nhi. Song song với nhiệm vụ lo huấn luyện, đào tạo cho Giáo lý viên, Ngài đã sáng tác thêm một số bài hát mới. Chiều hướng sáng tác của Ngài trong giai đoạn này là "đi thẳng vào Phụng vụ". Thánh nhạc Vào Đời đã chuyển hóa thành Thánh nhạc Phụng Vụ, đi sát với những bản văn Phụng vụ hơn: Thánh vịnh Đáp ca, Ca Nhập lễ, Hiệp lễ, Kinh Exultet, Kinh Tiền Tụng...
- Đến cuối năm 1990, với bài *Chúa Nguồn Ánh Sáng* (TV 26), Ngài ngưng sáng tác vì Ngài nghĩ rằng "Tạm đủ rồi!"
- Thực tế bài hát gần đây nhất của Ngài được sáng tác vào năm 2008. Đó là bài *Nhìn Lên Ánh Mẹ*.

B. Lịch sử hình thành và phát triển dòng Thánh nhạc Vào Đời

- Nguyên nhân gián tiếp để sáng tạo Thánh nhạc Vào Đời

Tiền thân của thể loại nhạc này: được manh nha từ những năm đầu (1963-1965) trong thời gian cha Thành Tâm đang học ở Học viện Đà Lạt (Đại chủng viện Dòng Chúa Cứu Thế). Thầy Thành Tâm sáng tác nhạc với mục đích giải trí, góp vui cho những buổi họp mặt "gia đình" hoặc những buổi văn nghệ cuối niên học. Thế là những bài nhạc Vào Đời đầu tiên xuất hiện: *Họp Nhau Trong Khúc Hát, Alleluia, Hát Lên Người Oi, Tìm Lại Màu Xanh*. Thầy Thành Tâm viết nhạc dưới bút hiệu "Tuấn Anh" và được thầy Trần Sĩ Tín hợp tác viết lời ca.

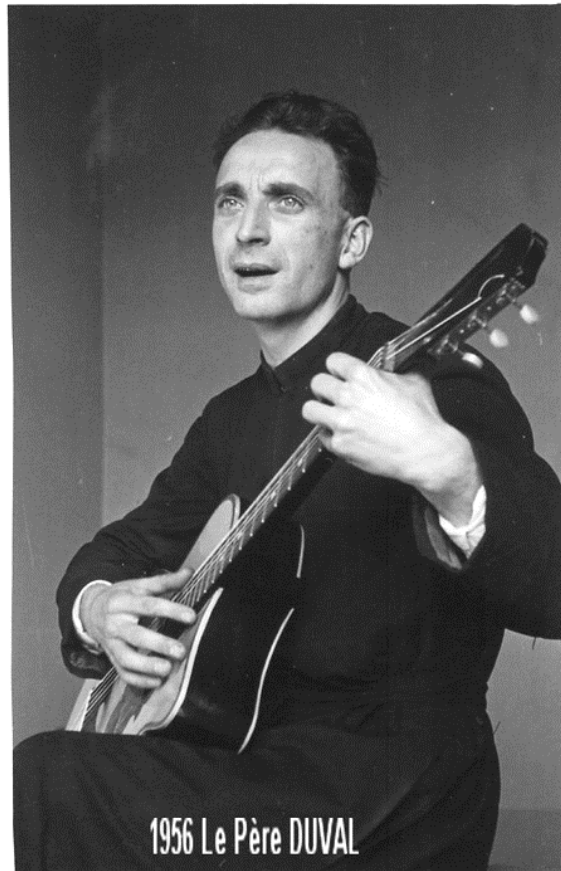
Trước đó, khoảng thập niên 1950s, lúc còn đang học bậc Trung học ở Đệ tử viện (Tiểu chủng viện) của Dòng Chúa Cứu Thế, thầy Thành Tâm được nghe, và thậm chí có được một số bài hát của linh mục Aimé Duval. Cha Duval là vị linh mục có sáng kiến táo bạo, sáng tác và biểu diễn những ca khúc có nội dung "đạo" với tiết tấu "đời" như rumba, fox, slowrock ở một số quán ăn ở Pháp. Thầy Thành Tâm đã nhận ra nét độc đáo trong ý nghĩa và tiết điệu của những bài nhạc này của cha Duval và đã khắc ghi chúng trong ý nghĩ của mình. Sau này khi Ngài lên học ở Đại chủng viện Dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt, vào những năm 1963-1967, thầy Thành Tâm bắt đầu viết vài bài "theo mẫu linh mục Duval" để góp phần cho những buổi văn nghệ "gia đình" được tổ chức vào cuối mỗi niên học.

Cha Aimé Duval (30/6/1918 – 30/4/1984), LM dòng Tên bên Pháp và là một "ca sĩ đường phố" trong thập niên 1950s và 1960s, là người đã có ảnh hưởng và tác động đến phong cách sáng tác nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm về nội dung bài hát và một số điệu nhạc.

Theo VietCatholic News thì "...*Cha Aimée Duval nổi tiếng đến độ được Báo Time số ngày 1 tháng Tư năm 1957 giới thiệu và gọi là vị Tông đồ âm nhạc. Lúc ấy cha mới 38 tuổi, được thanh thiếu niên Paris kéo tới Lâu Đài Thể Thao (Palais des Sports) tham dự buổi trình diễn hiếm hoi của cha với cây đàn ghi ta đơn giản. Theo báo Time, trước đó 6 năm, bề trên đã cho phép cha Duval hành nghề ca sĩ đường phố và chẳng bao lâu sau, cha đã trở thành một ca sĩ nổi tiếng chuyên hát nhạc nhân gian, nhạc tâm linh Da Đen, trong đó có bài "Me voilà, me voilà, old vieux Joe" ... Dĩa nhạc "Seigneur, Mon Ami" mà báo Time dịch nghĩa là "Một ai đó trên cao kia thương con" bán đến 45,000 bản, một con số được coi là lớn vào thời ấy ở Pháp. Cha được kể là một trong các nhà trình diễn hàng đầu của Pháp, được thanh thiếu niên chen lấn xin chữ ký bất cứ gặp cha ở chỗ nào. Cha từng trình diễn khắp nơi tại Tây Âu và Hoa Kỳ. Tờ Time cho rằng khó mà phân tích được sức lôi cuốn của cha. Không có cái oang oang của một ca sĩ theo kiểu canh tân, ngài chỉ hát các tiết mục bằng một giọng trầm trầm, đôi khi độc điệu, một số bài ca của cha còn cho thấy nhiều sai điệu là đàng khác. Riêng cha, cha cho rằng cha chỉ chuyên chở một*

thứ nhạc canh tân tôn giáo vừa chớm nở, nhưng đang phổ biến tại Pháp. Dù sao, một ca sĩ trữ tình mang cổ cồn La Mã quả là một hiện tượng mới lạ đắt khách..."

Vài năm sau khi được thụ phong linh mục, Cha Duval bắt đầu sáng tác những bản nhạc đạo-đời và lần đầu tiên cầm cây guitar để trình bày những bài hát của mình tại các quán rượu, nhà hàng, quán cà phê, những bài nhạc đạo có nội dung hơi "đời" và theo phong cách đời. Điều lạ lẫm này đã được chào đón nồng nhiệt và thu hút thị dân rất nhiều, đặc biệt giới trẻ. Thành công!

Linh mục Aimé Duval (Dòng Tên)

Cha Aimé Duval trong vòng vây của người hâm mộ tại buổi trình diễn ở The Vel D'Hiv. Paris, ngày 18/3/1957

Cha Thành Tâm cũng có phần chịu ảnh hưởng theo chiều hướng ấy: sáng tác những bài thánh ca Vào Đời với nội dung gần gũi với cuộc sống, chuyển tải được thông điệp đạo đến với người đời, đặc biệt giới trẻ thành thị, và được thể hiện qua những tiết điệu thịnh hành lúc ấy (Slow, Rumba, Tango, À go go, Slow Surf, Slow Fox, Calypso...). Và chúng ta đã biết là những bài hát ấy đã lôi cuốn và tác động đến giới trẻ lúc đó đến với Chúa rất nhiều, và giờ sức tác động của những bài hát ấy vẫn còn đến nay.

Chẳng hạn như có một số bài hát Vào Đời điệu Slow Fox của Ngài mang âm hưởng nhạc đệm của cha Duval như là:

- Maranatha (*Maranatha, Ngài ơi hãy đến Ngài đến mau đi...*)
- Bài Ca Dâng Lễ (*Xin cám ơn dâng lên Ngài, này hy lễ thánh thiêng là Con Ngài...*)
- Bài Ca Tin Yêu (*Tình yêu Chúa là ánh mặt trời, là tia nắng mai, là gió chiều hôm...*)
- Trên Đường Em-mau (*Trên đường Em-mau, hai người lữ khách bước đi bên nhau...*)

LM Thành Tâm cho biết các Cha giáo người Canada giảng dạy tại dòng CCT lúc đó đã cho các tu sĩ (trong đó có Ngài) nghe đĩa nhạc 33 vòng "tua" của ban nhạc Halléluia Canada, những bài hát của Soeur Sourire và của cha Duval. Một trong những bài hát nổi tiếng của Cha Aimé Duval mà Ngài được nghe là bài:

"*Qu'est Ce Que J'ai Dans Ma Petite Tête*" (điều Slow Fox-đàn guitar-trình diễn ở Bordeaux 1959)

<https://www.youtube.com/watch?v=PIRq9f-gUxo>

<https://www.youtube.com/watch?v=3pJ7tFp3rpI>

<https://www.dailymotion.com/video/x29auvg>

Thật không cường điệu hóa khi nhận định rằng nếu có một Cha Aimé Duval linh mục dòng Tên tại Pháp đã khởi xướng dòng nhạc Thánh Ca Vào Đời thập niên 1950s và 1960s, thậm chí ngay cả trước khi có Công Đồng Vatican II (11/10/1962 – 8/12/1965) và rất thu hút giới trẻ thành thị, thì cha Nguyễn Thành Tâm linh mục dòng Chúa Cứu Thế chính là cánh chim đầu đàn của dòng nhạc Thánh ca Vào Đời tại miền Nam Việt Nam vào những năm cuối thập niên 1960s và từ thập niên 1970s trở đi, và đã tạo ra một cách thức mới tiếp cận với Thiên Chúa qua dòng nhạc trẻ trung với nội dung cầu nguyện bình dị gần gũi mà chân thật; với tâm tình thiết tha và dâng tràn cảm xúc.

- Nguyên nhân trực tiếp để sáng tạo Thánh nhạc Vào Đời

Chính là sự kiện các Thầy tại học viện dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt nhận được một đĩa nhạc 33 vòng "tua" (một loại đĩa than ghi nhạc với tốc độ quay 33.3 vòng/phút) từ Học Viện DCCT Sainte Anne de Beaupré, Canada do Ban "Les Alleluias" sáng tác và thực-hiện, trong đó có hơn 10 bản nhạc mới dùng Tin Mừng làm lời ca – nội dung "đạo" được tôn lên bởi âm điệu và tiết tấu "đời". Âm-hưởng và nhịp điệu của những bài như "Juke-box", "Alleluia! Alleluia!" đã làm cho các Thầy trong cùng khóa tại Đại chủng viện rất thích thú, thậm chí đã khiến thầy Thành Tâm có hứng đặt lời cho bài *Bạn Đường* tạo nguồn cảm-tác cho một số Thầy khác. Điều này đã thúc giục thầy Thành Tâm phải dẫn bước mạnh mẽ hơn, sâu hơn để đến với "Đời" mà cụ thể là tầng lớp sinh viên học sinh thành thị. Các Thầy thích thú đến nỗi đã đặt vấn đề "Tại sao ta không bắt chước họ nhỉ?" Thế là thầy Thành Tâm bắt đầu viết nhạc cùng với một vài Thầy khác. Và sau đó, các Thầy đã lập ra ban Hallêluyah (made in Vietnam) để biến mục tiêu thành hành động cụ thể.

Cha Thành Tâm bộc bạch ký ức của mình: "*Tôi còn nhớ: Ban Hallêluyah chúng tôi chính thức ra mắt công chúng vào cuối tháng 1/1967, trong một buổi văn nghệ trên sân khấu Domaine De Marie (Dòng Nữ tử Bác ái Vinh Sơn), với những ca khúc Vào Đời, Trên Đường Em-mau, Alleluia-Hát Lên Người Oi, Người Gieo Giống (Hoàng Đức)...Sau đó, đến năm 1969, chúng tôi đã lần lượt đến biểu diễn tại các Tu viện, Chủng viện, Giáo hoàng Học viện, Đại học Công giáo và các trường trung học nam-nữ...ở thị xã Đà Lạt. Sự cố "xem ra" mới mẻ này đã gây phản ứng nơi giới trẻ và phía giáo quyền: kẻ khen, người chê! Không sao tránh khỏi! Mong ước của chúng tôi, đơn thuần chỉ là: muốn truyền thông cho giới trẻ (cách riêng nơi thị thành) những chân lý, tinh thần, tâm tình Kitô giáo...qua tiếng đàn, âm điệu, tiết tấu...của loại nhạc trẻ "hiện hành" mà họ đang ưa thích".*

Theo một tài liệu do chính Ngài soạn, thời kỳ hình thành và phát triển Thánh nhạc Vào Đời được Ngài phân chia thành ba giai đoạn như sau:

I. Giai đoạn "Ngoài nhà thờ" (1967-1970)

Trong quãng thời gian này, Ngài được thúc đẩy bởi ý nghĩ: *"Tại sao ta không bắt chước LM Aimé Duval (là người đã có sáng kiến sáng tác nhạc Vào Đời vào thập niên 1950s) và nhóm Halléluia (do một số Thầy của Học viện DCTT thành lập ở Canada, với ý hướng đưa "đạo vào đời" vào đầu thập niên 1960s) mà sử dụng loại nhạc "đời", loại nhạc mà giới trẻ rất ưa thích, để truyền đạt cho họ tư tưởng và tinh thần Ki-tô giáo? Đồng thời cung cấp thêm tài liệu cho các bạn trẻ Ki-tô hữu khi họ tổ chức những cuộc họp mặt thân hữu giữa họ và nhất là với các bạn trẻ ngoài Ki-tô giáo?"*

Thế là những ca khúc "Vào Đời" được viết ra và phổ biến. Chẳng hạn như: *Vào Đời, Vui Ngày Trở Về, Làm Sao Dám Mơ, Điểm Tình Ca 1-2-3, Nếu, Nguyện Cầu, Vì Xưa Ta Đói, Quê Hương Thượng Đế v.v...*

II. Giai đoạn "Tiến vào trong nhà thờ" (1970-1980)

Trong giai đoạn này, nhờ vào việc tìm hiểu cặn kẽ về những đổi mới của công đồng Vatican II, đặc biệt đối với Thánh Lễ, cha Thành Tâm đã nghiên ngẫm ý tưởng về việc phát triển Thánh nhạc Vào Đời lên một bậc nữa: *"Theo tinh thần đổi mới của công đồng Vatican II, tại sao ta không sử dụng thể nhạc "trẻ trung, tươi vui" này vào trong nhà thờ, những lúc cầu nguyện, tĩnh tâm, và...một đôi lúc trong Thánh lễ? Như vậy, giới trẻ Ki-tô hữu sẽ nghiệm thấy rằng việc cử hành Phụng vụ không phải là điều gì xa lạ, tách biệt khỏi cuộc sống thường nhật với lối suy nghĩ, cảm xúc, biểu hiện...của họ là "giới trẻ", giới trẻ có học thức, sống nơi thị thành? Họ cảm thấy có nhu cầu sống đức tin, và đức tin ấy cần được bồi dưỡng, bằng những phương cách, với những hình thức thể hiện "riêng biệt" của lứa tuổi họ? Vấn đề này, công đồng cũng quan tâm đến mà?"*

Thế là, những sáng tác tiếp theo đó của Ngài như *Mừng Khen Ya-vê, Về Đất Hứa, Xin Dạy Con Yêu Ngài, Nhân Chứng Phúc Âm...* được ra đời! Bên cạnh đó, Bộ Lễ, Kinh Lạy Cha, các câu tung hô trong Thánh lễ cũng tuần tự được dệt nhạc hoặc sáng tác.

Điểm đặc biệt là **Kinh Vinh Danh "dài"** trong bộ lễ 2006, vốn được cha Thành Tâm sáng tác từ những năm 1964-1965, chứ không phải về sau này.

III. Giai đoạn "Đi vào phụng vụ" (đặc biệt là thánh lễ "Giới trẻ" và "Thiếu nhi"; 1980-1990)

Trong giai đoạn này, được sự khích lệ và góp ý thêm, Ngài đã tiến thêm một bước nữa mạnh mẽ hơn: đó là chuyển biến Thánh nhạc Vào Đời sang Thánh nhạc Phụng Vụ.

Ngài lập luận: *"Tại sao ta lại không thể sáng tác (một cách chừng mực, có suy nghĩ, hiểu biết đôi chút về Phụng vụ), và sử dụng loại thánh ca này để trẻ trung hóa và hiện đại hóa nét nhạc "Nhà Thờ" có từ trước đến giờ? Ta sẽ tìm hiểu thêm về "tinh thần" của Phụng vụ và sẽ cố gắng "đi sát" với bản văn Phụng vụ hơn, dù thấy trước: làm như vậy, hứng nhạc sẽ bị gò bó lắm! Nhưng, sẽ cố gắng, vì "lợi ích thiêng liêng cho giới trẻ" mà!"*

Thế là, loạt bài Thánh vịnh Đáp ca, Ca Nhập lễ, Hiệp lễ...được Ngài sáng tác. Chẳng hạn như *Thánh Vịnh 125, Thương Nhớ Xi-on, Thánh Vịnh 50, Lời Trường Sinh, Xin Khôi Phục Dân Ngài, Vào Thánh Điện, Hãy Đến Ta Reo Hò, Đường Lối Chúa, Ký Thác Cho Chúa, Này Con Xin Đến...*

Trong giai đoạn này, có một sáng tác ngoại lệ mà Ngài khá ưng ý. Đó là bài Dấu Chân Trên Cát, được viết vào năm 1987, cảm hứng từ mẫu truyện dân gian nước ngoài "The Foot Prints" (Những Dấu Chân).

Từ năm 1980-1990 là khoảng thời gian mà thánh nhạc Vào Đời chuyển hướng mạnh mẽ thành thánh nhạc Phụng Vụ, nói nôm na là LM Thành Tâm đã bám sát vào nội dung của những bản văn Kinh Thánh hay Thánh Vịnh để sáng tác nhạc và bài hát phù hợp với từng nghi thức phụng vụ trong thánh lễ. Đây là một sự thách đố vì làm sao sử dụng tối đa từ ngữ trong Thánh Vịnh để làm thành lời bài hát nhưng sao cho có vần có điệu; dặt nhạc trên những bản văn khô khan thế nào đó để bắt tai người nghe để rồi trên nền nhạc đó, giúp họ cảm nhận được nội dung cụ thể của Thánh Vịnh hay Phúc Âm hay thấy được lịch sử cứu độ của Thiên Chúa để mà suy ngẫm. Cách dặt nhạc của Ngài vẫn trung thành với nguyên tắc mà Ngài đã áp dụng cho những bài nhạc Vào Đời giai đoạn đầu: sử dụng những tiết điệu đời mà người trẻ ưa chuộng, chẳng hạn như điệu Slowrock chất chứa đầy cảm xúc tín thác (*Ký Thác Cho Chúa*), Valse vui tươi ở phần điệp khúc (*Mẹ Hằng Cứu Giúp*), hay Boston tha thiết (*Xin Dủ Lòng Xót Thương, Mong Thấy Nhan Chúa*), thậm chí Surf nhộn nhịp (*Đáp ca Lễ Phục Sinh và Thăng Thiên*) hay À-go-go cho *Những Người Tìm Chúa*. Ngài luôn tìm cách nào đó về mặt tiết điệu áp dụng cho bài hát để cho người trẻ dễ hát (và dễ đàn), vì thế mà dễ ngấm Lời Chúa trong từng lời hát. Và Ngài đã thực hiện được khá thành công! Trong giai đoạn này, cha Thành Tâm đã sáng tác nhiều bài hát thánh nhạc Phụng Vụ theo cách thức như vậy. Có thể kể ra những bài như:

- *Chúa Nguồn Ánh Sáng* (TV 26, Đáp ca CN 3 QN năm A, CN 2 mùa Chay năm C)
- *Tôi Sẽ Bước Đi* (TV 114-115, Đáp ca CN 2, MC năm B),
- *Nếu Hạt Lúa* (Phúc âm thánh Gioan Gn 12, 20-33, CN 5 mùa Chay năm B),

- *Những Người Tìm Chúa* (TV 24, đáp ca lễ các thánh Nam Nữ),
- *Thánh Vịnh 125*,
- *Mong Thấy Nhan Chúa* (TV 4, Đáp ca CN 3 Phục Sinh năm B),
- *Đáp ca mùa Giáng Sinh* (TV 95),
- *Ký Thác Cho Chúa* (TV 36, Đáp ca lễ Minh Niên),
- *Xin Dủ Lòng Xót Thương* (TV 50, Đáp ca thứ Tư Lễ Tro) v.v...

Một trong những sáng tác “khó nhằn” đó (nhưng được dặt nhạc rất “đời”, rất thu hút) chính là bài hát *Thương Nhớ Sion*. Nếu chúng ta mở xem lời bài hát thì hầu như phản ánh trọn vẹn nội dung của Thánh Vịnh 136.

Nội dung bài hát nghe rất u uất và ngập tràn cảm xúc nhớ quê hương, đau khổ cho thân phận làm nô lệ đến nỗi không giữ được ngày Sa-bát, không thể cất lời ca ngợi Thiên Chúa, và chỉ biết tuân lệ cho số phận bên bờ sông Ba-by-lon. Tệ hơn, bọn lính xứ Ba-tư đã bắt ép người Do Thái hát những bài ca dùng để thờ phượng Chúa để mua vui cho bọn chúng. Nhưng người Do Thái đang bị lưu đày đã không thể hát được, không thể dùng những bài hát thờ phượng Thiên Chúa để giải khuây cho bọn người độc ác.

Với việc sử dụng ngôn ngữ của Thánh Vịnh 136, kết hợp với tiết điệu Boston chậm rãi, để làm chúng ta suy ngẫm và liên tưởng đến cách sống đạo của chúng ta ngày nay. Ngày hôm nay chúng ta đang sống trong hòa bình, trong tự do, có điều kiện phụng thờ Chúa và thực thi luật bác ái. Nhiều khi trong cuộc sống, chúng ta bị dòng đời “cuốn phăng” vào những lo toan cơm-áo-gạo-tiền, những toan tính, những sắp xếp, những bon chen, những đua tranh, thậm chí phải giành giật...mà quên mất đi việc dành thời gian để thờ phượng, để ngợi khen Chúa và sống bác ái yêu thương với tha nhân với đồng loại một cách đúng nghĩa của nó, điều mà dân tộc Do Thái trong kiếp lưu đày thời Cựu ước đã ước mong cháy bỏng để thực hiện mà không thể được.

Đến cuối năm 1990, Ngài thôi sáng tác vì nhận ra đã và đang có một số nhạc sĩ “trẻ” hưởng ứng và tiếp nối loại Thánh nhạc Vào Đời này. Mặt khác, Ngài muốn dành thời gian để tập trung vào việc giảng dạy Lời Chúa và cử hành các Bí tích vì đây là công việc chính của “nghề Linh mục”. Trước đây, vì Ngài nhận thấy nhu cầu muốn tiếp cận với Chúa theo một cách thức trẻ trung nơi giới trẻ và nhu cầu ấy chính đáng nên Ngài nỗ lực đáp ứng. Với gần hai trăm bài Thánh nhạc, Ngài cho rằng là tạm đủ và nhường “đất dụng võ” cho các thế hệ tiếp nối.

Trên thực tế thì Ngài vẫn sáng tác một ít dù có chậm lại. Bài Thánh nhạc sau cùng của ngài là *Nhìn Lên Ánh Mẹ*, sáng tác hoàn tất ngày 16/6/2008.

Vào năm này, cha Thành Tâm được Dòng Chúa Cứu Thế Saigon phân trách nhiệm đón rước linh ảnh Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp La Mã Bến Tre về nhà dòng. Ngài đã lên chương trình chu đáo, và nhận ra rằng cần phải có một bài hát để đón rước Đức Mẹ trong dịp trọng đại này. Ngài đã cầu nguyện cùng Đức Mẹ trong hai đêm và cảm nhận được sự gợi ý của Đức Mẹ để viết những ca từ cho bài hát. Khi bài hát *Nhìn Lên Ảnh Mẹ* được hát lên, Ngài không ngờ lời nhạc lại gây xúc động cho mọi người và cho chính Ngài đến thế!

Bài hát *Nhìn Lên Ảnh Mẹ* được ca sĩ Thảo Trang thể hiện hết sức thành công!

Nhìn Lên Ảnh Mẹ (LM Thành Tâm).pdf

Một nhạc sĩ Công giáo thế hệ tiếp nối có cách thức sáng tác theo phong cách "Vào Đời":

Cố nhạc sĩ Đoàn Hữu Thiện (nghệ danh Thy Yên – 01/12/1941-12/08/2005): Anh có một thời gian dài tham gia vào nhiều hoạt động tại nhà thờ Chúa Cứu Thế - Kỳ Đồng, quận 3, và phụ trách Ca đoàn Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp từ năm 1975. Anh sáng tác những bài Thánh nhạc theo phong cách "Vào Đời" rất phù hợp cho giới trẻ vì tiết điệu trẻ trung, ca từ dễ thương, như lời cầu nguyện đơn sơ và chân thành, làm cho những trái tim của người trẻ dâng lên những xúc cảm sấm hối, tín thác cậy trông hay ngợi khen cảm tạ. Có thể kể ra một số bài rất phổ biến trong giới trẻ của Anh như *Bao Giờ, Dâng Chúc, Khát Vọng, Xin Đừng Xa Con, Cha Vẫn Hoài Yêu, Dâng Ngài, Suy Tưởng, Nỗi Niềm...*

C. Ban nhạc Hallêluyah "made in Vietnam"

Ý tưởng dùng âm nhạc hiện đại để mang Lời Chúa vào đời sống xã hội hằng ngày bắt nguồn từ giữa thập niên 60. Đó là thời điểm của tinh thần canh tân đổi mới trong Giáo hội Công Giáo qua Công Đồng Vaticanô II và cũng là lúc phát triển mạnh mẽ của âm nhạc trẻ Rock-Pop tây phương và những giai điệu Nam Mỹ trên toàn thế giới và tại miền Nam Việt Nam... Những người đi tiên phong lập nên phong trào Thánh Ca Vào Đời Việt Nam lúc đó là nhóm *Hallêluyah* của các thầy sinh viên Học Viện Dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt.

Ông Trần Ngọc Tá, cựu thành viên ban *Hallêluyah* hiện đang sống tại Úc, đã hồi tưởng lại: "Lúc ấy, năm 1967 - 1968, các thầy của Học Viện DCCT Đà Lạt đã lĩnh hội được ngọn gió lành rất mới thổi từ Giáo hội Mẹ nhờ có Công Đồng Vaticanô II cho phép Giáo hội toàn cầu sử dụng ngôn ngữ và âm nhạc của đất nước mình sinh sống. Mặt khác, các Thầy trong Học viện thời điểm ấy đã thừa hưởng và hấp thụ cái gọi là "luồng gió mới" cả về nền thần học mới lẫn triết lý đến từ nước ngoài do các bậc thầy đàn anh đi trước dạy lại như: LM Nguyễn Thế Thuận, LM Đinh Khắc Tiệu, LM Trần Hữu Thanh, LM Chân Tín, cựu LM Nguyễn Ngọc Lan.

Chi tiết về thành phần của Ban Hallêluyah: khi ấy gồm các thành viên như sau:

- **Nguyễn Thành Tâm:** người sáng lập và sáng tác phần lớn các bài trong tuyển tập "Vào Đời" và là tay chơi Guitar Lead và lấy bút hiệu là Tuấn Anh khi sáng-tác các bài: *Họp Nhau Trong Khúc Hát, Xuất Hành, Sao Đêm.*
- **LM Cao Đăng Minh:** phụ trách in ấn, thu thanh vào máy Cassette Akai và liên hệ với các nơi đăng cai trình diễn. Lúc ấy Cha Cao Đăng Minh là Phó Giám học của Học viện.
- **Nguyễn Đức Mậu** (với bút hiệu Hoàng Đức) đã sáng tác các bản: *Người Gieo Giống, Về Nhà Cha, Bài Ca Người Được Yêu, Bước Người Đi Qua.*
- **Trần Sĩ Tín:** chơi Guitar Bass và là người đặt lời cho các bài như: *Vào đời, Bài Ca Người Được Yêu, Alleluia Hát Lên Người Ơi.*

- **Trần Ngọc Tá**: chơi Guitar Rythm và hát chung các phần điệp khúc.
- **Nguyễn Trường Thái**: chơi phong cầm thủ (Accordeon).
- **Lê Vĩnh Thủy**: chơi trống.
- **Trần Quốc Tuấn (Tuấn A)**: solo chính cho hầu hết các bài trong toàn tập.
- **Lương Thế Vinh**: hát solo một số bài.
- **Vũ Đức Nhuận**: cùng hát solo một số bài trong sách này.
- **Nguyễn Tiến Lộc**: hát phụ hoạ giọng Bass.
- **Nguyễn Kim Văn**: hát phụ hoạ giọng Tenor.
- **Trần Ứng Tường, Ngọc Thái, Lương Thế Vinh, Vân..."**

Nhóm ca Vào Đời được kết tụ do một số Thầy Học Viện Dòng Chúa Cứu Thế có giọng hát tốt, biết nhạc và biết chơi nhạc, trong số đó phải kể những gương mặt sáng còn lại trong Dòng và đã trở thành các linh mục : cha Phêrô Nguyễn Thành Tâm, cha Giuse Trần Sĩ Tín, cha Phêrô Nguyễn Đức Mậu (biệt hiệu Hoàng Đức), cha Giuse Nguyễn Tiến Lộc, cha Stanislas Lê Vĩnh Thủy (chơi trống) và nhiều thầy đã ra đời như Vũ Đức Nhuận (Úc), Trần Ngọc Tá (Úc), Lương Thế Vinh (Hoa kỳ), Trần Quốc Tuấn (còn gọi là Tuấn A, Hoa kỳ) vv...

Ban nhạc “Tiền Hallêluyah” (trái qua) với thầy Mỹ (xuất dòng), thầy Nguyễn Thành Tâm, thầy Nguyễn Đức Mậu, thầy Trần Sĩ Tín – Buổi tập văn nghệ trong nhà ăn chung, Học viện Dòng CCT Đà Lạt

Cựu thành viên ban Hallêluyah (trái qua): LM Nguyễn Đức Mậu, LM Nguyễn Thành Tâm, LM Nguyễn Tiến Lộc, LM Trần Sĩ Tín

Cựu thành viên ban Hallêluyah: LM Trần Sĩ Tín

Cựu thành viên ban Hallêluyah: LM Nguyễn Đức Màu (nghệ danh: Hoàng Đức)

Vẫn theo hồi tưởng của ông Trần Ngọc Tá "...Đặc biệt hơn, ở Việt Nam lúc đó, đã có bầu khí rộn ràng vui tươi và nguồn hứng rất phấn khởi đã chuyển thành chất liệu mới

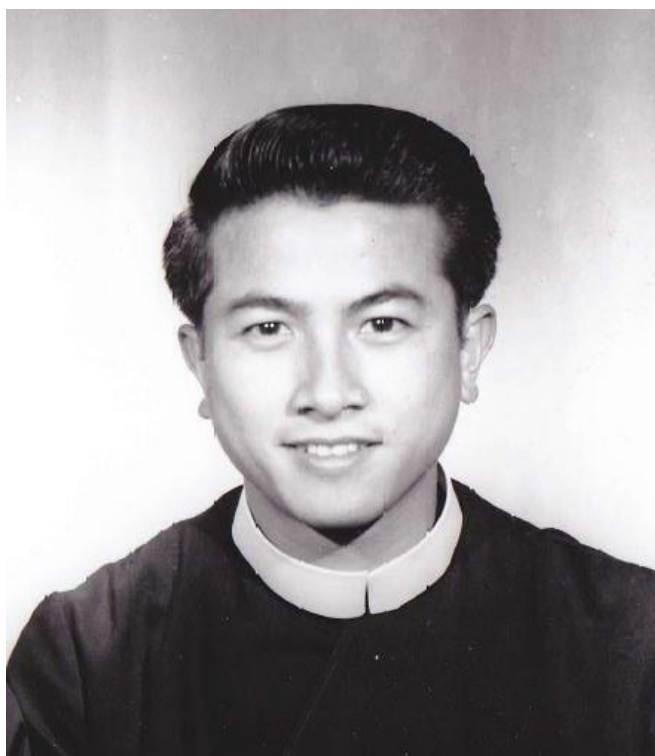
cho ý nhạc thời thượng và lời ca cùng tâm tình rút từ nền thần học mới và từ Kinh thánh. Sức hút của loại nhạc này đã bắt đầu được lan tỏa lập tức ngay sau khi các thầy Thành Tâm, Sĩ Tín và Đức Mẫu thực hiện phần kỹ thuật và nghệ thuật phối âm rất bài bản. Về phần ghi kẻ giòng nhạc và chép lời ca cũng như trình bày thành ấn phẩm đã được các thầy Vũ Đức Nhuận, Trần Ngọc Tá thực hiện bằng tay và phần thu thanh trên băng nhựa đã do cha Cao Đăng Minh, nay là linh mục DCCT ở Mỹ, thực hiện.

Khi ấy thầy Vũ Đức Nhuận đã khổ công ghi chép, kẻ nhạc và trang hoàng đầu đề bằng tay trên giấy trắng và thầy Trần Ngọc Tá cũng chép tay các ca từ trên bản thảo mà thời đó gọi là thủ bản rồi sau đó, được cha Cao Đăng Minh cùng với thầy Trần Ngọc Tá đích thân đến Nha Địa Dư Đà Lạt để cậy nhờ nhân viên bên ấy in theo dạng "offset", qua trung gian của người anh ruột của cha Cao Đăng Minh, là Trung Tá Võ Bị Cao Đăng Tường.

Tập sách nhạc do Ban Hallêluyah ban đầu thực hiện có tựa đề "Vào Đời" thể hiện chủ trương: đem giọng ca của dân con nhà Đạo đi vào đời để gặp gỡ, sẻ san Lời Chúa với đời. Và quả nhiên, Ban Hallêluyah, với các tu sĩ mặc áo chùng thâm chơi đàn trống với loa kèn đã đem lại cho người trẻ một sức sống dâng trào niềm vui. Lúc đó, hai chữ "Vào Đời" như một câu "thần chú" thúc bách các thầy chuyển Lời Chúa đến cho mọi người ngoài đời."

Thầy Vũ Đức Nhuận (xuất dòng-Úc)

Thầy Trần Ngọc Tá (xuất dòng-Úc)

Về thời điểm thành lập: theo nguồn thông tin trên blogspot Phanxicoxavie1963 thì năm ra đời của Ban Hallêluyah là vào năm 1967, và ngày chính thức công diễn của Ban là vào **ngày 28 và 29/1/1967** với buổi trình diễn hai bài hát *Vào Đời và Người Gieo Giống* tại sân khấu Domaine De Marie (Lãnh Địa Đức Bà) ở Đà Lạt gồm các khán giả đa số là nữ tu. Buổi trình diễn thứ hai đánh dấu với việc lancer (lăng-xê) bài *Hallêluya-Hát Lên Người Ơi* của Ban được thực hiện vào ngày 11/6/1967 tại buổi cơm gia đình kết thúc niên học để cảm ơn các Cha giáo.

Theo tác giả Nguyễn An: nhóm Hallêluyah có một chỗ đứng đặc biệt trong nền Thánh ca Vào Đời Việt Nam. Không những đó là nhóm tiên phong của nền thánh ca này, mà còn là nhóm đã đóng góp những bài ca vừa có giá trị âm nhạc vừa có giá trị tinh thần rất sâu xa qua phương cách sử dụng ngôn ngữ mới lạ để diễn tả những ý tưởng của Phúc Âm.

Về mặt âm nhạc, những thành viên của nhóm này có cách viết nhạc phù hợp với nhịp điệu trẻ thời đó như rock, pop, boléro, tango, valse... nhưng không quá ồn ào. Những bài nhạc của họ rất trong sáng thích hợp với Thánh Nhạc, nhưng đồng thời cũng rất phong phú giúp người đệm nhạc có thể dùng nhiều cách hoà âm khác nhau.

Nhưng một bài nhạc hay chưa đủ để tạo nên một bài thánh ca. Lời quan trọng không kém nhạc. Lời chuyên chở sứ điệp tinh thần của đạo. Đó cũng là nét nổi bật của nhóm Hallêluyah. Thánh nhạc dùng trong phụng vụ thường được sử dụng như lời cầu nguyện trực tiếp giữa người tham dự nghi lễ và Thiên Chúa. Lời nguyện cầu trong những bài nhạc của nhóm Hallêluyah được thể hiện qua những câu chuyện hằng ngày của cuộc sống: một buổi tối ngắm bầu trời đầy sao lấp lánh, sự nhọc nhằn của người phu xe gầy vai, sự khốn cùng của người ăn xin hèn yếu, nỗi đau khổ của người mẹ mất con, nỗi thất vọng của người mất tình yêu, sự âm thầm của những người đang bị bắt công giầy xéo, sự bất mãn cũng như lòng nhiệt thành của tuổi trẻ. Nhìn Thiên Chúa qua con người trong cuộc sống, dẫn thân xã hội cùng đồng hành với tha nhân để mang Tin Mừng cho những người khao khát tình yêu linh thiêng là điểm độc đáo nổi bật trong những bài ca của họ. Những ý tưởng này không gì khác hơn là sự nối tiếp tấm gương của Chúa Giêsu trong Phúc Âm:

*Đi vào mừng đám cưới
Đến giường người hấp hối*

...
*Đến cùng người thu thuế
Đến cùng người đánh cá*

...
*Vì xưa Ngài đã phán
Rằng ai nghèo và đau yếu
Ngài yêu cho vào ăn tiệc thánh
(bài Vào Đời)*

Cũng từ cuộc sống hằng ngày, mặc những nghi vấn về niềm tin trước những thử thách của đau khổ hay bất công, lời ca của họ vẫn mang vẻ lạc quan sáng suốt:

*Tôi tin, tôi tin Chúa vẫn thương tôi
Cho dù đời tôi bao phen giông tố
Mãi mãi Chúa là giòng nước trong
Dạt dào lòng xót thương
Muôn đời chẳng hề vơi*
(bài Tôi Tin)

Nếu Chúa Giêsu sinh ra ngày hôm nay thì Ngài sẽ sinh ra ở đâu? Bài ca của nhóm Hallêluyah trả lời: chắc Ngài sẽ sinh ra trong một thôn xóm nghèo và những người tới chiêm ngưỡng Ngài sẽ là vài người dân nghèo khiêm nhường. Đó là một ý tưởng kỳ lạ như muốn khuyến khích người nghe suy tìm ý nghĩa đích thực bên kia hình ảnh:

*Một đêm, Chúa sinh ra, bên rìa làng
Cỏ rơm, dẫu thân gầy, ngăn cơn gió*
...
*Và có, mấy anh, dân nghèo, tới nghiêng nhìn
Trẻ thơ, trong khăn, đặt trên máng
Và có, tiếng ca, âm vang, muôn thiên thần
Hò reo, hân hoan, câu bình an*
(bài Quê Hương Thượng Đế)

(Trích: *Một vài cảm nghĩ về Thánh Ca Vào Đời* – Nguyễn An)

Năm 1965, thầy Thành Tâm và thầy Trần Sĩ Tín đồng sáng tác bản nhạc đầu tiên mang tên "Vào Đời". Thầy Tâm đặt nhạc và thầy Tín đặt lời. Cứ nghe bản nhạc được cất lên với những lời tha thiết mời gọi "vào đời": khi nghe "*Ngày ấy Chúa cất tiếng gọi khắp nơi, Ngày ấy Chúa dẫn lối đi vào đời...*", thì hầu như ai cũng được mang lấy tinh thần và tâm tình dẫn thân "đưa Chúa vào đời." Bản nhạc "Vào Đời" là nốt nhạc đầu tiên làm nảy ra nơi người giáo hữu một tư duy mới là dẫn-thân-mang-đạo-vào-đời thay cho tư duy truyền thống chỉ-đóng-khung-trong-nhà-thờ. Chẳng thế mà năm 1970, từ ngưỡng cửa tu viện Dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt, "Ban Hallêluyah" đã được khai sinh và các thầy đã được phép "mở cửa" ra đi trình diễn tại các trường ở Đà Lạt. Lần trình diễn đầu tiên là tại trường "Couvent des oiseaux". Và từ đó, Dòng "Nhạc Thánh Ca Vào Đời" mới chính thức vào đời. Giới trẻ nồng nhiệt đón nhận tin vui trong khi các "Đấng bậc thế hệ Cha-Anh", tuy cũng lắng nghe nhưng khá dè dặt, theo kiểu "để xem hồi sau sẽ rõ". Nhưng đã là dòng thì phải tuôn trào và chảy trôi. Thực ra, Nhạc Thánh Ca Vào Đời do các Cha khởi xướng chỉ có một mục đích duy nhất, là nhằm phục vụ một vài nhóm đối tượng trong vài thời điểm nào đó chứ không có mục đích thay thế hoàn toàn Thánh Ca Phụng Vụ. Và nó đã sống mạnh, sống phát triển theo thời gian cho đến hôm nay.

Các nguồn động viên cổ vũ cho sự hình thành ban nhạc Hallêluyah: cha Thành Tâm cho biết nhóm đã nhận được sự ủng hộ trực tiếp rất nhiệt thành của cha Cao Đăng Minh (Phó giám đốc Học viện), cha Nguyễn Tự Do (tuyên úy quân đội phụ trách Giờ phát thanh công giáo ở Sài Gòn) và sau này là sự hỗ trợ của cha Louis Qui (coi nhóm bụi đời An Phong bên Pháp)

Một ý tưởng khác có đề cập đến việc "...*tin thần canh tân đổi mới trong Giáo Hội Công Giáo qua Công Đồng Vaticanô II...*", hay "...*ảnh hưởng của luồng gió mới từ Công đồng Vatican II...*"; hay "...*các thầy được trang bị bằng những luồng thần học chân chính, nhưng đi theo Công Đồng, được vun đắp bằng một nền triết học vững chắc, văn chương hiện đại, háo hức đi tìm những sáng kiến mới, tốt đẹp, phù hợp với luồng gió Chúa Thánh Thần thổi tới do Công đồng Vaticanô II mang lại, để hân hoan dẫn thân tận hiến cho Chúa Kitô và bước theo Chúa Kitô trên vạn nẻo đường truyền giáo như lời truyền của Chúa phục sinh*: " Các con hãy tới với muôn dân, làm cho họ trở nên môn đệ của Thầy..." (Mt 28,18-19); hay "...*"luồng gió mới" Công Đồng Vaticăng II đã thổi vào Học viện...*". Người viết đã cảm thấy khó hiểu khi các tác giả khác nhau khi viết về Thánh nhạc Vào Đời có nêu bật lên một yếu tố tác động đến cách sáng tác của cha Thành Tâm nói riêng và những thành viên khác trong ban nhạc Hallêluyah nói chung. Đó là nền "thần học chân chính nhưng đi theo Công Đồng". Vậy nền Thần học mới ấy là gì, và tại sao các Thầy trong ban nhạc Hallêluyah lại chịu tác động của nó?

Các nội dung sắp trình bày dưới đây tưởng chừng như khô khan, nhưng lại mang tính thực tiễn rất cao của nền thần học mới có tên Thần học Mục vụ, được khai sinh từ công đồng Vatican II.

Qua tìm hiểu, người viết phát hiện được những điểm độc đáo của nền Thần học mới này dưới ánh sáng của công đồng Vatican II, và có tên là Thần học Mục Vụ, một trong vô vàn những cách tân khác của Công đồng. Phần viết tiếp theo khai thác khía cạnh Thánh nhạc Vào Đời đã đáp ứng tiêu chí của Thần học Mục Vụ: phục vụ người Công giáo nói riêng và cộng đồng nói chung. Theo các tác giả Tấn Anh và Bình Hòa (OP-chữ viết tắt của Order of Friars Preachers (Dominicans) - Dòng Các Cha Thuyết Giáo (Dòng Đa Minh) thì:

- Đầu tiên là khái niệm về Mục Vụ:
 - Dựa theo bài diễn văn khai mạc của Đức Gioan XXIII để giải thích rằng *Mục vụ có nghĩa là diễn tả những đạo lý cổ truyền ra ngôn ngữ thích hợp với tâm thức của thời đại* ("Oportet ut haec doctrina certa et immutabilis, cui fidele obsequium est praestandum, ea ratione pervestigetur et exponatur, quam tempora postulant nostra": AAS 54,1962, 792).

- Dựa trên bài diễn văn khai mạc giai đoạn 2 của Đức Phaolô VI để giải thích rằng *Mục vụ có nghĩa là thực hành*. Kitô giáo không phải chỉ gồm các đạo lý, nhưng còn bao hàm cả nếp sống và hành động nữa. Đức Phaolô VI đã ca ngợi vị tiền nhiệm như thế này: *"Cha đã nhắc nhở những người có trọng trách giáo huấn rằng đạo lý Kitô giáo không những cần phải đào sâu nhờ lý trí được đức tin soi dẫn nhưng còn phải nảy sinh ra sức sống và hoạt động"* (In iis, ex quibus magisterium ecclesiasticum constituitur, opinionem confirmasti, doctrinam christianam non esse solummodo veritatem ratione, quam fides illustraverit, investigandam, sed etiam verbum, vitam et operationem gignens": AAS 55,1963, 844).
- Ý kiến khác nêu bật tính cách Mục vụ của công đồng khi phân tích văn kiện về Hội thánh trong thế giới hiện đại ("Vui mừng và Hy vọng") mang tính chất của "Hiến chế Mục vụ". Công đồng đã áp dụng một phương pháp mới để đối thoại với thế giới: *đó là "xem - xét - làm" chứ không phải là suy diễn từ nguyên tắc trừu tượng*.
- Cần phải khởi hành từ những tiền đề vừa nói thì ta mới thấy ý nghĩa của hiến chế Mục vụ "về Hội thánh trong thế giới hiện đại". Hội thánh không thể nào chỉ tự mãn với những công chuyện sinh hoạt nội bộ. Hội thánh cần phải mang Tin mừng cho thế giới (Ecclesia ad extra). Để đạt được mục tiêu đó, Hội thánh phải biết lắng nghe những ước vọng của con người thời đại, nhận ra những dấu chỉ thời đại.
- Hoạt động Mục vụ không chỉ giới hạn vào việc giảng dạy ở nhà thờ, đọc kinh cầu nguyện, quản trị giáo xứ... nhưng còn đi vào các môi trường của gia đình, nghề nghiệp, các hoạt động văn hóa, chính trị, xã hội. Giáo hội phải gặp gỡ các người ngoài Kitô giáo, những người vô thần. Giáo hội phải cộng tác với những người có thiện chí trong việc xây dựng một xã hội công bằng hơn, nhân đạo hơn.
- Phạm vi của thần học Mục vụ bao trùm toàn thể sinh hoạt của Giáo hội, chứ không phải chỉ giới hạn vào những công tác của các vị mục tử. Nó bao gồm từ việc giảng dạy cho các tín hữu cho đến việc truyền giảng Tin mừng cho người ngoại đạo; nó bao gồm cả việc cử hành phụng vụ, việc tổ chức cộng đoàn (giáo luật) lẫn các công tác bác ái từ thiện. Hoạt động Mục vụ mang chiều kích xã hội, một phần bởi vì chủ thể là toàn thể Giáo hội và một phần là vì thực thi giữa lòng xã hội nhân loại. Vì vậy, thần học Mục vụ cần phải làm quen với những kiến thức của khoa xã hội học. Việc khảo sát môi trường xã hội, đối chiếu với những nguyên tắc thần học, đưa tới việc soạn ra những kế hoạch hoạt động Mục vụ. Dĩ nhiên, những kế hoạch đó không có tính cách bền vững nhưng cần phải được xét lại và cải tổ, ngõ hầu vừa thích nghi với những hoàn cảnh mới vừa loại trừ những yếu tố trái nghịch với Tin mừng.
- Sự thay đổi nổi bật nhất của thần học sau Công đồng ở tại điều mà người ta gọi là "khúc quặt nhân bản". Trước đây, trọng tâm của thần học là Thiên Chúa, nhưng từ

nay thần học chú ý nhiều hơn đến con người, đến những vấn đề của con người: từ những khắc khoải lo âu về định mạng, cho tới những cảnh nghèo đói, tranh đấu chống lại bất công. Bàn về con người, thần học cũng phải làm quen với những khoa học nghiên cứu về con người tựa như tâm lý học, xã hội học, đó là chưa nói đến các nền văn hóa của các dân tộc khác nhau.

- **...Một đường hướng mới về thần học:** Không còn phương pháp kinh viện khô khan, và nhất là không còn những luận đề để phi bác các học thuyết sai lạc. Những vấn đề được đặt lên theo phương pháp quy nạp hơn là diễn dịch, với chủ trương đi sát vào các thực tại của thời đại hôm nay...
- Trước Công đồng Vatican II, thần học xử dụng những phạm trù và từ ngữ của kinh viện, đặc biệt là của thánh Tô-ma A-qui-nô. Ngày nay, Tô-ma A-qui-nô không còn giữ vai trò độc tôn nữa; nhưng nhất là thần học mở rộng đến các hệ thống triết học khác, tỉ như hiện-sinh, hiện tượng, v.v... Ngoài ra, thần học cũng mở cửa cho các khoa học nhân văn, tựa như tâm lý học, xã hội học nữa.
- Thần học sau Công đồng chú ý rất nhiều đến điều kiện của con người, tức là tiêu điểm của việc rao giảng Tin Mừng. Vì vậy mà không lạ gì việc cởi mở đón tiếp các trào lưu tư tưởng hiện đại, cũng như những khoa học nhằm hiểu biết con người hơn.

Nói rằng để ý đến con người cũng có nghĩa là gần gũi với những lo âu khắc khoải của con người thời đại: con người nạn nhân của nghèo đói trong xã hội chậm tiến cũng như con người thiếu lẽ sống trong xã hội kỹ nghệ. Con người trở thành một "locus theologicus" của thần học thời đại. Karl Barth có lần nói: "*Nhà thần học phải biết một tay cầm Kinh Thánh và tay kia cầm nhật báo!*" Khỏi nói cũng cần đoán được, trước đây thần học cũng bàn đến con người, song thường là trong nhãn giới của ơn thánh và sự cứu độ. Ngày nay, con người được nhìn đến trong cảnh sống cụ thể, trong xã hội và thế giới đương thời.

Vậy theo cái hiểu đơn giản của người viết thì nói nôm na là ***Thần học (Mục Vụ) không còn là lý thuyết kinh viện trừu tượng nữa, mà phải phục vụ con người, lấy con người làm trọng tâm trong thế giới hôm nay.***

Và nếu đặt Thánh nhạc Vào Đời dưới góc nhìn này của Thần học Mục Vụ thì loại nhạc này dường như đáp ứng yêu cầu lấy con người là tâm điểm: một loại thánh nhạc được sử dụng để làm cầu nối giữa con người và Thiên Chúa và chuyển tải được những khắc khoải tâm tư đời thường lên Đấng Tối Cao với mong mỏi được lắng nghe, được thương xót; đồng thời cũng là phương tiện được con người sử dụng để thờ phượng, ngợi khen, cảm tạ, sám hối, và nhất là đã đánh động được cảm xúc hướng thượng, len lỏi vào những góc khuất của tâm hồn để đốc thúc sự thay đổi bản thân theo hướng tốt hơn dù biết mình dễ bội bạc vô ơn với tình thương của Chúa, thay đổi hành vi với tha nhân theo hướng bác ái và giục giã sống vị tha. Đó là loại nhạc thánh chuyển tải "Đạo" vào "Đời",

phù hợp với suy nghĩ, tâm tư, khắc khoải của con người trần thế. Và loại Thánh nhạc này đã vượt ra khuôn khổ của bốn bức tường của nhà thờ, vượt ra những quan điểm truyền thống về Thánh nhạc là để thờ phượng Chúa (một hình ảnh Thiên Chúa cực thánh uy nghiêm của thời Cựu ước) và có tác dụng đem Chúa gần gũi hơn với con người.

Và vì thế, chúng ta có thể tạm thời hiểu được một góc nhỏ về sự tác động của nguồn thần học mới và chân chính dưới ánh sáng soi rọi của công đồng Vatican II lên cách thức sáng tác và nội dung của Thánh nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm và tạm hiểu tại sao các tác giả viết về dòng nhạc này đề cập "*...các thầy được trang bị bằng những luồng thần học chân chính, nhưng đi theo Công Đồng...*"

Nhóm Hallêluyah đã giới thiệu một khuôn mặt mới của Giáo hội với dân Chúa, nhất là với giới trẻ. Lần đầu tiên dân Chúa ở vùng Đà Lạt chứng kiến các tu sĩ ôm đàn guitar hát, đánh trống, thổi kèn biểu diễn cho họ xem. Các tu sĩ trở thành người phục vụ cho dân. Nhóm đã gây được ảnh hưởng rất lớn trong thời kỳ đó. Tuy thành công nhiều, nhưng cũng chịu nhiều thành kiến. Thành ngữ "cấp tiến" được gán cho DCCT bắt đầu từ thời kỳ này. Những bản Vào Đời của nhóm Hallêluya đến nay vẫn được yêu mến: *Vào Đời, Xuất Hành, Trên Đường Emmaus, Hallêluya Hát Lên Người Oi, Quê Hương Thượng Đế ...*

D. Tâm nhìn của LM Thành Tâm về Thánh ca Giới Trẻ

Thời còn đi tu ở Đà Lạt, cha Thành Tâm đã mạnh mẽ có cái nhìn xa về cách làm mục vụ cho giới trẻ để mời gọi họ đến với Chúa qua hình thức nhạc. Hình ảnh người tu sĩ mặc áo dòng đen nai nịch gọn gàng với cổ cồn trắng, đi giày tây đen, tay cầm cây đàn guitar, cá tính mạnh mẽ, hát hay, và ăn nói thuyết phục khi ra ngoài nhà dòng làm mục vụ hay giao tiếp với các giai tầng trong xã hội là một hình ảnh có sức lôi cuốn rất lớn với giới trẻ. Ít ra họ không thấy sự nghiêm trang đạo mạo quá mức, kiểu ăn nói kinh viện với kiến thức cao chất ngất không gần gũi với đời thường và xa rời "quần chúng", nhưng lại nói được ngôn ngữ của họ, và thấu hiểu suy nghĩ hiện tại của họ.

Theo thời gian, cái ý tưởng ban đầu đó đã trở thành nền tảng trong việc sáng tác Thánh nhạc Vào Đời và sau này là Thánh nhạc Phục vụ. Một loại thánh nhạc dành cho mọi người, và cách riêng cho người trẻ để làm cầu nối giúp họ tiếp cận Chúa theo phong cách trẻ trung.

Trong bài viết *Tương Lai Của Nền Thánh Ca Dành Cho Giới Trẻ* - Bài phỏng vấn linh mục Thành Tâm của Vũ Duy Giang đăng trên báo Công Giáo và Dân Tộc, số 885, phát hành ngày 6/12/1992, Ngài đã nêu rõ quan điểm của mình về chủ đề này. Tóm tắt như sau:

Ngay trong thời gian học ở Đại chủng viện của nhà dòng Chúa Cứu Thế tại Đà Lạt, Ngài đã bắt đầu lưu ý đến việc dùng Thánh nhạc để tác động đến giới trẻ. Sự kiện nhóm

nhạc Hallêluyah của các Thầy bên học viện dòng Chúa Cứu Thế ở Canada đã thúc đẩy LM Thành Tâm dẫn bước mạnh mẽ để đưa Đạo và Đời qua âm nhạc. Nhóm nhạc Hallêluyah Canada này đã ghi âm hai đĩa hát của họ gồm những bài cho chính họ sáng tác với nội dung "đạo" và âm điệu, tiết tấu "đời" và gửi tặng các thầy bên Học viện Đà Lạt vào lúc đó. Ngài và những thầy cùng khóa rất thích những bài nhạc này cũng như hình thức mà các thầy dòng bên Canada đang áp dụng. Các thầy rất thích và đặt vấn đề "*Tạo sao ta không bắt chước họ nhỉ?*" Nghĩ là làm. Cùng với một số thầy khác, Ngài bắt tay vào viết nhạc, và đã thành lập ban nhạc Hallêluyah của Việt Nam để phục vụ cho các buổi văn nghệ có tính "gia đình" phục vụ các trường trung học nam nữ ở thị xã Đà Lạt cũng như tại các Tu viện, Chủng viện, Đại học Công giáo. Và mục đích duy nhất là muốn chuyển tải đến giới trẻ, cách riêng thành thị, những chân lý, tinh thần, tâm tình Ki-tô giáo...qua tiếng đàn, âm điệu, tiết tấu...của loại nhạc trẻ "hiện hành" mà họ đang ưa thích. Giới trẻ thì ủng hộ; còn giáo quyền, phê phán thì nhiều, mà ủng hộ thì chưa có bao nhiêu.

Trong thực tế, có nhiều người lập luận rằng không nên đem "đời vào đạo", đặc biệt là không nên đem nhạc Vào Đời vào nhà thờ. Ngài nhìn nhận rằng quan điểm này có phần nào đúng vì những tác phẩm đầu tay của Ngài không có dụng ý dùng trong nhà thờ, trong các nghi lễ Phụng vụ. Tuy nhiên, từ năm 1975 trở về sau này, Ngài nỗ lực sáng tác nhạc để đưa vào Phụng vụ trong nhà thờ và dành riêng cho một loại "cộng đoàn", chứ không phải cho tất cả mọi giới, mọi lứa tuổi, mọi tầng lớp giáo dân, và cộng đoàn đó là giới trẻ, thiếu niên, thiếu nhi thành thị.

Giới trẻ hưởng ứng mạnh mẽ với loại hình Thánh nhạc này, đặc biệt những ca đoàn trẻ. Tuy nhiên, vì chưa thấu hiểu về Phụng vụ, cộng thêm sự nhiệt huyết sôi động của tuổi trẻ, nên đã sử dụng các loại nhạc khí để đệm cho các loại bài hát Vào Đời theo phong cách quá "đời", giống như các ban nhạc phòng trà hay tụ điểm ca nhạc, khiến cho bầu không khí phụng tự nơi trang nghiêm bị "ô nhiễm" sự đời. Ngoài ra, một số ca trưởng vì vội chuộng loại nhạc mới mà chưa kịp thẩm định về nội dung, lời ca, âm điệu...sao cho đúng đắn, ý nghĩa, đã vội cho ca đoàn hát. Vì những lý do như thế, thể loại Thánh nhạc Vào Đời đã bị định kiến và ác cảm một cách đáng tiếc khi đưa vào sử dụng trong nhà thờ.

Với cha Thành Tâm, Ngài nhận định chủ quan rằng thể loại Thánh ca Vào Đời này đã đáp ứng được phần nào nhu cầu chính đáng của giới trẻ Ki-tô hữu Việt Nam vào cuối thế kỷ 20. Họ cần có một cách sống đức tin, hình thức, phụng tự, phương cách thể hiện "cá biệt" của lứa tuổi và môi trường sống của họ (môi trường thành thị), và công đồng Vatican II cũng đã quan tâm đến điều này.

Mặt khác, Ngài lập luận rằng trong tinh thần "canh tân đổi mới" của công đồng Vatican II, đặc biệt trong lãnh vực Phụng vụ, quan niệm phải tách hẳn "đạo với đời" không còn hợp thời nữa. Ngài đưa ra ví dụ về ngôn ngữ Việt, vốn là ngôn ngữ địa phương, trước công đồng Vatican II, bị xem là bất xứng khi được sử dụng để tiến hành thánh lễ hay các Bí tích. Ngôn ngữ thánh thiêng duy nhất để cử hành thánh lễ hay các Bí

tích chính là tiếng La-tinh mà Giáo hội Công giáo La mã đã dùng trong suốt 17 thế kỷ. Trước công đồng Vatican II, chiếc đàn Phong cầm (Harmonium) là nhạc cụ duy nhất được sử dụng để đệm nhạc cho ca đoàn hát, còn đàn Dương cầm (Piano) bị xem là nhạc cụ "đời" và không xứng đáng đặt trong nhà thờ. Hậu công đồng, đàn Dương cầm, cũng như cùng với những nhạc cụ khác như đàn organ điện tử, đàn guitar thùng hay thậm chí guitar điện và bộ trống đã được phép sử dụng trong nhà thờ với liều lượng sử dụng có cân nhắc cũng như sự trau chuốt trong phần hòa âm phù hợp với khung cảnh nhà thờ để đảm bảo tính trang nghiêm của phụng tự (tùy theo cách nhìn nhận và đánh giá của các linh mục Chánh xứ trong giáo xứ).

Hơn nữa, Ngài khơi gợi cho mọi người nghĩ về cội nguồn của Ki-tô giáo. Ki-tô giáo là đạo "nhập thế", vì Chúa Ki-tô đã "nhập thế và nhập thế", thế giới của loài người. Vì thế, có lý do chính đáng để sử dụng những phương tiện hiện đại và những bài Thánh nhạc Vào Đời vốn là những biểu hiện thích hợp của giới trẻ đương thời để "tải đạo" vào đời; để tiếp cận với Chúa, một Đấng đã nhập thế gần gũi với con người; và để sử dụng chúng để nuôi dưỡng và củng cố đời sống đức tin của họ trong thời đại tân tiến ngày nay.

Dựa trên những lập luận như vậy, *Ngài đã nỗ lực sáng tác thánh nhạc hướng về giới trẻ sao cho khi họ nghe, họ cảm thấy yêu mến Chúa, gần gũi với Chúa, thương yêu đồng loại, hoặc cảm thấy phấn khởi vui mừng, bình an hơn trong những thử thách, gian truân của cuộc sống. Sâu xa hơn, khi đi sâu vào Phụng vụ, những bài thánh ca này phải có tác dụng giúp cho cộng đoàn đang tham dự thánh lễ cảm thấy hiệp nhất, sốt sắng, chan hòa trong mẫu nhiệm mà họ đang cử hành.* Nói cách khác, thánh ca mà Ngài sáng tác phải đạt được tiêu chuẩn mà công đồng Vatican II đã đề ra, tức là giúp cho cộng đoàn tham dự "một cách tích cực bên trong lẫn bên ngoài, tùy theo tuổi tác, hoàn cảnh, cách sống và trình độ văn hóa tôn giáo của họ" (Hiến chế Phụng vụ số 19). Và đó cũng chính là viễn cảnh tương lai của nền thánh ca Việt Nam dành cho giới trẻ Công giáo mà Ngài hướng đến và thực tế đóng góp phần nhỏ vào.

E. Một số đánh giá và cảm nghĩ về dòng Thánh nhạc Vào Đời (các bài viết của nhiều tác giả)

I. Phê phán

Theo dấu các nhà truyền giáo châu Âu, âm nhạc nhà thờ theo phong cách châu Âu đã được truyền bá, tác động lên văn hóa Việt Nam. Đến lượt văn hóa Việt Nam lại tiếp tục tác động theo hướng bản địa hóa dòng nhạc này để phù hợp với cách nghĩ và cách sống đạo của người Việt Nam. Mặt khác, Thánh nhạc sử dụng trong nhà thờ, được xem là một nghệ thuật cao cả và tế nhị, làm tăng thêm vẻ huy hoàng cho việc thờ phượng Chúa và làm cho đời sống thiêng liêng của các tín hữu thêm tiến triển.

- Đức Giáo Hoàng Piô XII trong Thông Điệp "Quy Luật về Thánh Nhạc" số 26, 27 đã viết: *"Nhờ thánh nhạc mà giọng nói của linh mục đang dâng lễ hoặc của cộng đoàn dân Chúa đang chúc tụng Đấng Tối Cao được hay hơn, làm cho lời kinh phụng vụ của cộng đoàn Kitô-hữu linh động hơn, nhiệt tình hơn. Vinh dự mà Hội Thánh - kết hợp với Đức Kitô là vị thủ lãnh của mình - dâng lên Thiên Chúa sẽ lớn lao hơn, và tín hữu nhờ thánh ca lời cuốn sẽ đạt được nhiều kết quả hơn"* và *"Thánh nhạc càng liên kết chặt chẽ với phụng vụ thì càng trở nên một thứ nhạc thánh hơn, vì nó phát biểu lời cầu nguyện một cách dịu dàng hơn"*.
- Theo "Tài liệu về việc sử dụng và chuẩn nhận các bài thánh ca (imprimatur)" thì:

Trích:

Nhạc Phụng vụ thánh thiện do việc sử dụng cung điệu thánh. Tiêu biểu của cung điệu thánh là Bình ca (plainchant). Đức Thánh Cha Piô X viết: *"Một bài ca viết cho thánh đường giống bình ca trong cách chuyển hành thì càng thánh thiện"*. Vì thế, Thánh Bộ Phụng Tự mong muốn: *"các nhạc sĩ lấy bình ca làm nguồn cảm hứng cho đường hướng âm nhạc trong việc sáng tác của họ..."*

- * Khi dòng ca càng chuyển hành liền bậc, càng giống bình ca, càng có tôn giáo tính.
- * Những dòng ca dùng quá nhiều nửa cung (chromatisme) biểu lộ một tâm trạng ủy mị, dòng ca đó sẽ không được chấp nhận.
- * Những dòng ca dùng quá nhiều cách chuyển hành cách bậc, nhất là sử dụng nhiều quãng nhạc dài, đó là biểu tượng một tâm hồn quá phóng túng như trong nhạc kịch. Những dòng ca này cũng không được chấp nhận – *Hết trích*
- Chính vì vậy mà thánh nhạc trong nhà thờ phải là một loại hình thánh nhạc nghệ thuật và có tính thánh thiện. Và như thế, theo tác giả Bart. Nguyễn Anh Huy, SJ:

- **Ca từ**

Ca từ trong thánh ca có chỗ đứng vượt trên các yếu tố khác, nên phải mang tính văn chương, ít nhiều được chọn lọc và trau chuốt để có được ý nghĩa sâu xa... Lời của các bài thánh ca phải phù hợp với giáo lý Công giáo, tốt hơn hết nên được lấy từ Thánh Kinh và các nguồn mạch phụng vụ... Không được lấy giai điệu nhạc đời đem đặt lời đạo rồi dùng trong Thánh Lễ... Người sáng tác nên tránh viết ca từ hữu ngôn vô ý, ủy mị, bi lụy, ướm át, kịch tính, nặng cảm xúc riêng tư và nhất là không được sai thần học.

- **Giai điệu**

Giai điệu chuyển hành liền bậc, bình dị và êm ả như kiểu bình ca thì thánh thiện hơn những dòng ca chuyển hành cách bậc, đi những quãng chói tai, kịch tính, ủy mị, phóng túng... Những giai điệu theo lối nhạc đời nên được dùng trong phòng trà, sân khấu văn nghệ hay tiệc cưới hơn là trong Thánh Lễ.

- **Nhịp điệu**

Những nhịp điệu thời trang kích động của vũ trường không được phép xuất hiện trong Nhà Thờ, vì thiên về biểu diễn và giải trí hơn là giúp suy gẫm, chiêm ngắm và lắng nghe.

- **Hòa âm**

Hòa âm tùy tiện, lạm dụng hợp âm nghịch, hợp âm biến hóa, hợp âm "màu"... khiến bản phối khí của một số bài thánh ca nghe chẳng khác gì nhạc trẻ. Và như thế cần phải được xem xét trước khi đưa vào phụng vụ

➤ Ngoài ra, trong các hướng dẫn của Ủy ban Thánh nhạc Việt Nam để lập lại kỷ luật trong Thánh nhạc Phụng Vụ, đã nhấn mạnh rằng:

- Để bảo vệ tính thánh thiện của nhạc Phụng vụ, thì phải loại bỏ những yếu tố trần tục.
- Về lời nhạc, theo Hiến chế Phụng vụ thánh xác định "*Còn lời thánh ca phải thích hợp với giáo thuyết công giáo và tốt hơn cả là rút ra từ Thánh Kinh và các nguồn mạch phụng vụ*" (số 121).

Nếu dựa trên những quy định chặt chẽ như vậy thì Thánh nhạc Vào Đờn khó mà gia nhập được vào "dòng chính" của Thánh nhạc vì một đặc tính của loại nhạc này là sử dụng những giai điệu đời kết hợp với ca từ bình dị dễ hiểu. Thế nhưng trong thực tế nó vẫn có thể chuyển tải những nội dung đạo đến người tín hữu trong thánh lễ để giúp họ kết hợp với Chúa và tham dự thánh lễ sốt sắng hơn. Bên cạnh đó, Thánh nhạc thể loại Bình ca vốn được xem là phù hợp nhất trong phụng tự và các quy định về nhạc sử dụng trong thánh lễ (nội dung và hình thức). Tuy nhiên những bài Thánh nhạc êm ả như thế chỉ phù hợp với một nhóm tín hữu Công giáo nào đó. Đối với người trẻ thì cần phải có sự thay

đổi. Thánh nhạc phải tươi vui, phải khơi gợi được tâm tình thờ phượng kết hiệp với Chúa cách sống động, và nhất là phải *tạo ra sự tác động tâm linh để chuyển biến suy nghĩ và hành vi theo hướng thánh thiện*. Và đó chỉ mới kể ra một số ít trong số rất nhiều những quy định nhằm để kỷ luật thánh nhạc, đưa nó đi theo một đường hướng đã đề ra từ các Đấng có thẩm quyền trong Giáo hội Công giáo.

- Nói như tác giả Đỗ Vy Hạ *"Vi giai điệu và tiết tấu của những bài ca này mang nhiều sắc thái mới lạ và trẻ trung của nhạc Rock và nhạc Nam Mỹ với Slowrock, Twist, Tango, Rhumba, Valse... vốn đang được giới trẻ Việt Nam lúc bấy giờ yêu thích, nên ngay từ những ngày tháng đầu xuất hiện, những bài ca Vào Đời này sớm gặt hái được nhiều thành công và gây nên nhiều tiếng vang trong giới ca nhạc Công giáo Việt Nam, cũng như đã có ít nhiều ảnh hưởng trên một số tác giả sáng tác nhạc Vào Đời sau này."* Tuy nhiên, chính cái nét trẻ trung trong loại hình Thánh nhạc Vào Đời đó đã làm các Đấng có thẩm quyền và các giáo sĩ ủng hộ các giá trị truyền thống trong Thánh nhạc Phụng vụ đã phải "chau mày". Làm sao có thể chấp nhận được loại âm nhạc này thành Thánh nhạc Phụng vụ?

Vẫn theo tác giả Đỗ Vy Hạ *"Một vài sắc thái đặc biệt (không thích hợp cho lối suy luận ngược lại!) để nhận diện một bài ca Vào Đời thời bấy giờ (1) là tiết điệu Twist, Rhumba, SlowRock... được ghi ở đầu bài hát; (2) là tính cách kịch trường, dùng nhiều quãng lớn liên tiếp (Halléluia Hát Lên Người Oi) với nhịp phách bất thường, như đảo phách, nghịch phách (Người Gieo Giống, Xuất Hành) của giai điệu; (3) là lời ca mới lạ, nếu không là những chuyện kể từ Tin Mừng (Vào Đời, Người Gieo Giống...) theo một lối diễn tả mới, một văn phong mới, thì là những tâm tình cầu nguyện qua những hình ảnh rất đời thường, đôi khi chỉ có tính cách cá nhân (Sao Đêm, Tôi Tin, Làm Sao Dám Mơ...); (4) và sau cùng là giai điệu và tiết tấu của bài ca tạo sự thuận tiện cho ban nhạc với trống, keyboard, guitars, accordeon, saxophone, trumpet... khi trình tấu."*

Vì thế mà dòng Thánh nhạc Vào đời đã bị phê phán nghiêm khắc sau khi được sử dụng một thời gian trong phụng vụ.

- Trong tài liệu *"Thánh nhạc và đời sống đức tin của Dân Chúa tại Việt Nam 50 năm qua"* của Ủy ban Thánh Nhạc – Hội đồng Giám Mục Việt Nam, đã có một nhận định khá nghiêm khắc về dòng Thánh nhạc Vào Đời như sau:

- *Trích:*

+ **THÀNH TÂM**. Một xu hướng mới xuất hiện từ ca đoàn HALLÉLUIA của Học Viện dòng Chúa Cứu Thế - Đà Lạt, chịu ảnh hưởng từ nhạc sinh hoạt công giáo phát xuất từ Pháp mà người khởi xướng là cha Duval. Những bài hát được mệnh danh là NHẠC ĐẠO VÀO ĐỜI của Thành Tâm, Sĩ Tín, Hoàng Đức....tạo bầu khí vui tươi, phấn khởi cho giới trẻ... và được nhiều người tiếp tay. Nhưng khi đưa vào sử dụng trong Phụng Vụ, không được gạn lọc cẩn

thận (*nhieu điều mang nặng tính kích động*), nhất là khi trình tấu rất dễ mang tính biểu diễn, khiến nhiều người am tường thánh nhạc lo âu.

Tưởng cũng nên nhắc lại: Trong thời kỳ này, khoảng đầu thập niên 60, vì thấy những bài Thánh Ca có nhiều sai sót đối với những qui định của Hội Thánh, nên Đức Cha Simon Hoà-Hiền đã ra thông cáo buộc các bài Thánh ca phải xin **Imprimatur mới**, nếu muốn được tiếp tục sử dụng. – *Hết trích.*

- Trong một bài viết của tác giả Nguyễn Thông đăng trên *Nguyệt San Người Tín Hữu* 5,6/98, Ông đã nêu nhận định rằng “...*cách hát thánh-ca của một sắc dân là một cách biểu-tỏ trang-trọng không thể chối cãi được nền văn-hóa của sắc dân mình. Một dân-tộc có hàng ngàn năm văn-hiến, một giáo-hội công-giáo lớn nhất vùng Đông Nam Á, có 117 vị thánh đổ máu vì đức-tin, không lẽ có đám hậu-duệ lẫn-lộn không biết thế nào là thánh-nhạc, là cầu-nguyện, là phụng-vụ, và thế nào là thứ âm-thanh kích-động rẻ tiền, ảm-ĩ! Riêng về mặt văn-hóa mà thôi, người hiểu-biết cũng sẽ đánh giá trình-độ nghệ-thuật và cảm-năng nghệ-thuật qua cách hát nhạc thánh-ca của một ca-đoàn trong một cộng-đoàn...*”

Tác giả đã đưa ra một bối cảnh rất trang trọng là Đền Thánh Phê-rô ở Rô-ma để cho thấy Thánh nhạc Phụng vụ phải xứng tầm với sự trang nghiêm và không gian thánh thiêng của ngôi giáo đường: “...*chúng ta thử đặt mình vào vị-trí của một người tín-hữu lần đầu-tiên được bước vào một thánh-đường. Tôn nghiêm, trang-trọng. Thiên-Chúa của chúng ta không dạy chúng ta phải khiếp-sợ nhưng dạy chúng ta biết yêu mến một cách thăm-sâu. Chắc những ai có hân-hạnh được bước vào Đền Thánh Phê-rô ở Roma đã có lại được cái cảm-nghiệm nguyên-thủy ấy. Một thánh-đường và đền thánh Phê-rô không khác nhau ở những gì chính-yếu vì đó đều là nơi Chúa ngự, là nơi cử-hành mầu-nhiệm trọng-đại nhất là mầu-nhiệm Thánh-Thể và sự-kiện Chúa chết và sống lại. Vậy để tôn-vinh, để cầu-nguyện, để tạ-ơn và để yêu-mến, chúng ta thử nghĩ xem nếu đem những bài hát nghèo-nàn, đem trống-phách và những nhạc-cụ ồn-ào, và hát một cách không có chút nghệ-thuật nào thì ta có cho là xứng-đáng trong đền-thánh của Thiên-Chúa vốn là Đấng Chân-Thiện-Mỹ tuyệt-đối hay không? Ta có dám hát một thứ nhạc như thế trong Đền Thánh Phê-rô hay không? Người chủ một vườn hoa đáng được dâng lên những bó hoa tươi-đẹp nhất do những người làm cho mình mới là phải đạo...*”

Và còn nhiều lời phê phán khác nữa không đồng tình với Thánh nhạc Vào Đời...

Nói gần hơn, khi cha Thành Tâm được phân công về làm Phó Giám đốc Đệ tử viện giáo phận Vĩnh Long trong thời gian một năm (1970-1971), Đức cha cố Giacôbê Nguyễn Văn Mẫu "ra 1 văn thư chính thức cấm giáo phận hát thể loại nhạc Thành Tâm trong thánh lễ. Và một số LM ở đó kháo với nhau: khi nào Đức Cha không làm chủ tế thì tùy nghi mà hát, nhưng hát với tiết tấu chậm lại là được. Sau này, tình cờ Đức Cha nghe thì khen, nói bài hát này của ai mà nghe được quá..."

Linh mục Thành Tâm đã chia sẻ rằng thời của Ngài thì Ngài không cảm thấy bị áp lực gì vì mọi việc Ngài có xin phép Bề trên rồi. Tuy nhiên, lúc đầu không hẳn là được mọi người đón nhận. Và ngay trong nhà dòng Chúa Cứu Thế Saigon, không phải tất cả các linh mục ở đó ủng hộ dòng Thánh nhạc Vào Đời của Ngài.

Cách thể hiện Thánh nhạc Vào Đời và Thánh nhạc Phụng vụ với "dấu ấn Thành Tâm" hay "phong cách Thành Tâm" trong lễ Thiếu Nhi vào lúc 3.30 chiều Chúa nhật hàng tuần là một thực tế chứng minh loại nhạc này giúp cho cộng đoàn tham dự thánh lễ nhiệt thành hơn, đặc biệt là các em thiếu nhi, thiếu niên và người trẻ.

Để trả lời quan điểm cho rằng thánh lễ thiếu nhi lúc 3.30 PM tại giáo xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp gần giống như một "buổi ca nhạc kịch", Ngài cho biết rằng thoạt nhìn tưởng vậy chứ không phải vậy. Với Ngài, khi nào tung hô, khi nào phải suy niệm, đều có sự diễn đạt bề ngoài cách chừng mực, chứ không phải từ đầu đến cuối cũng ồn ào tiếng trống, đàn, hát như trình diễn. Theo cha Thành Tâm, thánh lễ thực sự dành cho trẻ em phải có cấu trúc và phải được cử hành sao cho phù hợp với suy tư, cảm xúc của các em. Tuổi trẻ thích sống động và vui tươi. Không thể bắt các em ngồi bất động trong nhà thờ với dáng vẻ trang nghiêm lạnh lùng như người lớn. Vì thế Ngài phải tìm phương thức triển khai, quảng diễn lời Chúa, những lời trao đổi với các em, đồng thời tạo bầu khí thân mật giữa chủ tế và cộng đồng tham dự. Do đó, yếu tố hát cộng đồng (rất quan trọng) với sự tham gia của ban nhạc cùng tiếng đàn, tiếng trống la nhằm hỗ trợ các em tham dự vào bàn tiệc Thánh bằng tất cả sự xác tín và tâm tình chân thật, nói cách khác, là ý thức và linh động. Nhưng, không đánh mất những lúc cần phải có sự trang nghiêm trong thánh lễ.

Có thể hình dung được thánh lễ thiếu nhi giắc 3.30 PM tại nhà thờ Chúa Cứu Thế đường Kỳ Đồng, quận 3, mà cha Thành Tâm làm chủ sự diễn ra theo chiều hướng thể này (sử dụng Thánh nhạc Vào Đời và Thánh nhạc Phụng Vụ), mà người viết đã từng tham dự trong khoảng thời gian 10 năm (1981-1990):

- Một bài hát *Nhập Lễ* với nhịp điệu nhanh (điệu Fox, Disco hay Django) với âm thanh đầy vui tươi và lời nhạc mang tính lạc quan và cây trồng (*Lên Đền Thánh, Tất Cả Mọi Nẻo Đường, Về Đất Hứa, Vào Thánh Điện, Vui Lên Anh Em...*) với nội dung bài hát tùy theo từng Mùa trong năm Phụng vụ nhằm "đánh thức" tâm trạng, thúc đẩy mọi tầng lớp giáo dân "nhập cuộc" với thánh lễ cách tích cực. Ca đoàn Thiếu nhi và ban nhạc

đã phải tập luyện kỹ lưỡng hàng tuần để làm nền sao cho có đủ lực đẩy để thổi thúc cộng đoàn cùng hát thông qua việc hát rõ ràng và truyền cảm hứng cũng như việc hòa âm trau chuốt đúng mực nhưng vẫn làm toát lên chất thánh của bài thánh nhạc. Bài hát *Nhập Lễ* hết sức quan trọng vì nó làm cho cộng đoàn như bừng tỉnh, thoát ra những mệt nhọc thể xác và tinh thần, thoát ra những nỗi lo cơm-áo-gạo-tiền, để cảm nhận thấy rằng được đến tham dự Thánh lễ Chúa nhật là hồng ân Chúa ban cho. Và vì thế, nói như LM Vũ Đình Trác "...*mọi tâm hồn đều cảm thấy khắp khởi reo vui, đến nhà Chúa như đến nơi đô hội tình thương và thoát lạc...*"

- Tới phần *Sám Hối*, một bài hát sám hối với giai điệu chậm (Slowrock, Boston) với ca từ chân thành đơn sơ gần gũi với cuộc sống nhưng khơi gợi được sự thống hối nơi giáo dân cách thật sự. Với Thánh nhạc Vào Đồi, lời hát của những bài ca sám hối xoáy vào những lỗi lầm đời thường xúc phạm đến Chúa qua tha nhân và cộng đồng và thúc đẩy việc xin Chúa xót thương tha thứ. Phổ biến trong phần tiểu khúc, Ngài sẽ gợi lên nhiều hình ảnh có tính tiêu cực. Chẳng hạn như Ngài nêu ra nhiều cảnh đời cơ hàn nhưng chúng ta lại tỏ sự thờ ơ không một chút xót thương rộng lòng giúp đỡ (*Vì Xưa Ta Đói*); hay nhiều sự kiện trái khoáy tiêu cực diễn ra trong cuộc sống dư sức để làm tan vỡ đức tin và thực sự tác động làm chúng ta mất lòng tin (*Tôi Tin*); lòng ganh ghét ghen tuông kết án người khác dễ dàng (*Bài Ca Thống Hối*)... Nhưng trong phần điệp khúc, Ngài đã dùng những ca từ thổi thúc giáo dân thống hối và tin tưởng vào lòng thương xót Chúa, hay thúc đẩy họ nỗ lực theo Chúa cho dù đức tin mỏng giòn non yếu, hay tha thiết khẩn cầu Chúa đến đổi mới tâm hồn và cách sống... Những bài hát Sám Hối với ca từ bình dị xoáy đúng vào tâm trạng con người, làm cho cộng đoàn tham dự thánh lễ cảm thấy có mình trong đó và dốc lòng hối cải thay đổi bản thân mình cho tốt hơn.
- Phần *Đáp Ca*: nhiều bài thánh nhạc của cha Thành Tâm có nội dung xuất xứ từ những Thánh Vịnh và thậm chí bám sát hay sử dụng ngôn từ của Thánh Vịnh để phản ánh nội dung của Thánh Kinh giúp cộng đoàn suy niệm Lời Chúa qua việc hát cầu nguyện. Chẳng hạn sau bài đọc I lễ Giáng Sinh, Ngài đã sáng tác bài *Đáp Ca Mùa Giáng Sinh* (Thánh Vịnh 95) để diễn tả sự hân hoan của tất cả tạo vật trong đất trời đón mừng Chúa Giêsu Kitô giáng thế. Ca đoàn Thiếu Nhi trong quá trình tập hát bài này, mà người viết là một thành viên, đã nỗ lực tập luyện để làm sao cho cộng đoàn cảm nhận được sự mừng vui ngút trời của cả vũ trụ đón mừng sự ra đời của Chúa Hài Đồng. Đặc biệt với câu tiểu khúc 2, Ngài đã để cho ca đoàn hát chung để làm toát ra sự mừng vui tột bậc của muôn vật muôn loài chào đón Chúa Giêsu chào đời. Với câu này, Ngài đã luyện cho ca đoàn Thiếu Nhi hát với sự xác tín mạnh mẽ, và cường độ hát câu tiểu khúc này tăng dần qua từng đoạn để làm nổi bật lên vũ trụ vạn vật từng loài một cùng đồng thanh ca ngợi Chúa với cung điệu riêng của mình (*Trời hãy vui lên, Đất hãy nháy mừng, Biển gầm vang cùng chim cá...*), để rồi cả ca đoàn cùng vỡ òa trong niềm hỉ hoan và xác tín với đoạn cuối của tiểu khúc "*Hãy reo lên, hãy vui lên! Nào hỉ hoan reo mừng Thiên Chúa chúng ta.*" Đó là chưa kể sự phối âm tương

đồng của ban nhạc với đàn piano, keyboard, trống, violin, guitar solo, guitar accord và guitar bass. Với cả ba câu tiểu khúc, Ngài nỗ lực bám sát Thánh Vịnh 95 qua việc chuyển câu từ của thánh vịnh thành lời hát sao cho có âm có vần điệu. Đây là việc làm khá khó khăn vì sử dụng từ ngữ Thánh Vịnh chuyển thành lời bài hát sao cho phù hợp với giai điệu đã chọn lựa, mà không gò ép cảm hứng dặt nhạc cho bài hát của tác giả.

- Để giúp cộng đoàn, đặc biệt là giới trẻ và các em thiếu nhi và người trẻ, tham dự thánh lễ cách sống động, cha Thành Tâm đã soạn ra Bộ Lễ riêng phù hợp với họ. *Bộ Lễ Vào Đời 2006* của cha Thành Tâm là tập hợp các kinh Thương Xót, kinh Vinh Danh, Tin Kính, tung hô Thánh Thánh Thánh, Vinh Tụng Ca, kinh Lạy Cha, kinh Lạy Chiên Thiên Chúa... được viết lại thành bài hát ngắn với ca từ bám sát các bản văn đã được Hội đồng Giám Mục chuẩn thuận, được dặt nhạc sao cho dễ hát, dễ nhớ, và có giai điệu và nhạc sắc phù hợp, đã tạo ra một sự "đối-đáp" sinh động bằng âm nhạc giữa chủ tế và cộng đoàn tham dự. Vì thế mà đã tạo nên một bầu khí thánh lễ trang nghiêm nhưng không kém phần sôi sảng và vui tươi giúp cộng đoàn, người trẻ và giới thiếu nhi tham dự lễ tích cực. Bộ Lễ này đã mời gọi họ cùng cất lời ca thờ phượng, ngợi khen với hết tâm hồn và hết trí khôn như thể đang hòa nhập cùng với các Thiên Thần trên các tầng trời cùng chúc tụng một Thiên Chúa đầy tình yêu thương và lòng thương xót và như thể việc tôn vinh Chúa là một hồng ân mà tạo vật dưới trần thế đang được thụ hưởng cảm thấy mình phải vang ca lời chúc tụng. *Bộ lễ Vào Đời 2006* của LM Thành Tâm được đức Tổng Giám mục Hồng y Phạm Minh Mẫn cấp phép Imprimature vào ngày 21 tháng 5 năm 2006. *Bộ Lễ Vào Đời 2006* của Ngài đã góp thêm phần phong phú trong nhiều Bộ Lễ khác để các cộng đoàn Công giáo địa phương chọn lựa cho giáo dân hát trong thánh lễ góp thêm phần tích cực và sống động khi tham dự. Một điều đặc biệt là trước khi soạn Bộ Lễ Vào Đời 2006, Ngài có sáng tác bài *Éphata* (Cảm hứng Mc. 7, 31-37) rất nổi tiếng để cộng đoàn hát tung hô trước bài đọc Phúc Âm. Bài hát với giai điệu rộn ràng vui tươi mời gọi mọi người mở lòng mở trí đón nhận Tin Mừng và được các em thiếu nhi cũng như cộng đoàn dự lễ 3.30 chiều hưởng ứng hát rất nhiệt tình, đặc biệt phần điệp khúc của bài hát.
- Phần *Phụng vụ Lời Chúa*: Thật ra thì tất cả những bài nhạc của cha Thành Tâm hát trong từng thời điểm của thánh lễ, dù có hay đến mấy, dù có thôi thúc cộng đoàn tham gia đến mấy, thì cũng chỉ đóng vai trò thứ yếu. Giống như trong một bữa tiệc, những bản Thánh nhạc của Ngài giống như những món khai vị hấp dẫn và ngon miệng, làm thực khách háo hức chờ món ăn chính và nghĩ rằng món chính sẽ còn ngon hơn nữa. Và món chính đây chính là phần Phụng vụ Lời Chúa và Phụng vụ Thánh Thể. Những bài nhạc của Ngài đã góp phần lớn và tích cực để giúp cộng đoàn đang tham dự thánh lễ chuẩn bị đón tiếp Lời Chúa và lãnh nhận bí tích Thánh Thể.

Đến phần này, đây là lúc mà những vị linh mục phải đem "ba tấc lưỡi" để giảng giải Lời Chúa để cộng đoàn thấu hiểu được ý nghĩa bài Phúc âm, và đâu là những ứng

dụng thực tế Lời Chúa vào cuộc sống của họ. Với giới thiếu nhi, cha Thành Tâm đã có một cách tiếp cận khác để đem Lời Chúa đến với các em cách hiệu quả. Trong bài viết chuyên đề *"Phụng Vụ Thánh Lễ: Để Giúp Thiếu Nhi Sống Đạo và Làm Người"* đăng trên báo Công Giáo và Dân Tộc số 870, ấn hành ngày 16/8/1992, tác giả Song Mai đã nêu lên nhận định qua sự quan sát của mình: *"...Điều gây ấn tượng nhất đối với người tham dự thánh lễ này có lẽ là cách thức giảng dạy của linh mục chủ tế - Thành Tâm. Thay cho lối giảng giáo điều, trang nghiêm trên bục, linh mục Thành Tâm luôn di động từ đầu đến cuối nhà thờ, vừa đi vừa đặt ra những câu hỏi xoay quanh chủ đề bài giảng, và thiếu nhi "giành nhau" để trả lời. Cách thức giảng dạy thoải mái như vậy vừa giúp các em dễ nhập tâm những điều linh mục muốn truyền đạt, vừa tạo được sự gần gũi giữa chủ tế và người tham dự thánh lễ. Trong bầu không khí sinh động, ấm cúng, các em dễ thông phần vào thánh lễ một cách hăng hái bằng những gì chân tình nhất, dễ thương nhất, trẻ thơ nhất, không có cảm giác bị gò bó trong khuôn khổ trang nghiêm, nặng nề..."*

- Phần nghi thức *Chuẩn Bị Của Lễ* (mà giáo dân thường gọi là phần Dâng Lễ - nói lâu ngày thành quen): Thật ra phần này trong thánh lễ có tên gọi đúng là nghi thức *Chuẩn Bị Lễ Vật*. Theo sách *Mầu Nhiệm Đức Tin* (Lawrence J. Johnson – Biên dịch: LM Nguyễn Duy), đây là *"phần mở đầu cho cử hành Thánh Thể, nhưng việc **sửa soạn bàn thờ và chuẩn bị lễ vật** mang tính thứ yếu vì nghi thức này chỉ nhằm chuẩn bị và dẫn đến Kinh Nguyện Thánh Thể...Nghi thức này nhằm mục đích chuẩn bị bàn thờ cùng lễ vật, và chuẩn bị tâm hồn cho cộng đoàn vào việc "hiến tế" sắp tới. Người ta gọi nghi thức này là "dẫn vào" cử hành Thánh Thể..."*

Người viết còn nhớ LM Thành Tâm trước đây có tổ chức việc học hỏi về thánh lễ trong lễ thứ Năm hàng tuần 5 giờ chiều cho giáo dân trong giáo xứ. Ngài có nhấn mạnh đến ý nghĩa của nghi thức *Chuẩn Bị Của Lễ* và nghi thức này không phải là phần *Dâng Lễ* như giáo dân lâu nay vẫn nghĩ như vậy. Ngài nói rõ rằng bài hát *"Dâng Lễ"* lúc này không cần phải nhắc đến Bánh-Rượu hay việc dâng lễ, nhưng nội dung bài hát là tiếp tục ca ngợi, chúc tụng, ngợi khen Chúa phù hợp với mùa Phụng Vụ. Trong sách *Mầu Nhiệm Đức Tin* đã đề cập ở trên có nói rất rõ về nghi thức này. Chính vì vậy mà trong gia sản thánh nhạc của cha Thành Tâm, chỉ có một bài hát duy nhất liên quan đến nghi thức *Chuẩn Bị Của Lễ*, đó là *Bài Ca Dâng Lễ*.

- Trong phần *Hiệp Lễ*, bài hát lúc này bám sát nội dung bài Phúc Âm nhiều nhất và có tác dụng giúp cộng đoàn nhớ lại nội dung Phúc Âm đã nghe, hay phần giảng của linh mục. Ca từ của các bài hát Thánh nhạc trong phần *Hiệp Lễ* của cha Thành Tâm thật sự là chất liệu để giúp cộng đoàn suy niệm Lời Chúa, hay làm bật lên những ý nghĩ và quyết tâm thay đổi cá nhân để trở về với Chúa và sống dung hòa với tha nhân. Và thực tế là cộng đoàn dự lễ Thiếu nhi giãc 3.30 chiều Chúa nhật hàng tuần là đã tích cực hòa mình với các em cùng cất cao tiếng hát để cầu nguyện, tạo bầu không khí lúc *Hiệp Lễ* nói riêng và của thánh lễ nói chung thật sôi sảng. Có thể liệt kê ra một số bài

hát dành cho phần Hiệp Lễ như *Nếu, Xin Tri Ân, Thánh Vịnh 125, Hồng Ân Thiên Chúa, Cảm Mến Tình Cha, loạt bài Tâm Tình Ca 1-2-3-4-5...*

- Phần *Kết Lễ*, ca đoàn Thiếu nhi chọn hát những bài có giai điệu nhanh để tạo cảm xúc vui tươi phấn khởi vì vừa được tham dự tiệc Thánh Thể nhận Mình-Máu Thánh Chúa làm của nuôi linh hồn, và được lãnh nhận Lời Chúa để làm kim chỉ nam cho cuộc sống và thực hành cho tuần lễ mới. Bài hát Kết Lễ còn tạo cảm giác thôi thúc cộng đoàn ra đi sống chứng tá Tin Mừng ngoài xã hội (*Song Hành, Xuất Hành, Nhân Chứng Phúc Âm, Tôi Tin, Lễ Xong Rồi, Bạn Đường*). Ngoài ra bài hát Kết Lễ còn có nội dung tùy thuộc vào từng Mùa trong năm Phụng Vụ. Chẳng hạn như trong tháng Hoa hay tháng Mân Côi, ca đoàn Thiếu Nhi hay chọn những bài hát Kết Lễ để tôn kính Đức Mẹ và xin Mẹ ban ơn cho Cộng đoàn dự lễ (*Tạ Lễ Với Mẹ, Avê Maria*).

Tựu trung, nếu dùng *Thánh Vịnh 150 (149) – Ca Tụng Chúa Đi* để soi xét Thánh nhạc Vào Đời thì thấy LM Thành Tâm đã tạo ra dòng nhạc để thờ phượng, ca ngợi và chúc tụng Chúa thật trẻ trung, sôi động nhưng cũng không kém phần lắng đọng. Dòng nhạc này đã khiến người nghe dễ hát, dễ cảm, dễ chạm, và từ đó dễ để lời Chúa tạo sự va động tâm linh trong tâm hồn mình để biến chuyển con người mình. Thánh lễ Thiếu nhi đúng là một thánh lễ với nhiều âm sắc, tập hợp của những lời ca rộn ràng và tha thiết chúc tụng Chúa và sự hòa âm trau chuốt của những nhạc cụ hiện đại.

Thánh Vịnh 150 (149): Ca tụng Chúa đi

(1) Ha-lê-lui-a!

Ca tụng Chúa đi, trong đền thánh Chúa,
ca tụng Người chốn cao thăm uy linh.

(2) Ca tụng Chúa vì công trình hùng vĩ,
ca tụng Người lẫm liệt uy phong.

(3) Ca tụng Chúa đi, rập theo tiếng tù và,
ca tụng Người, họa tiếng cầm tiếng sắt.

(4) Ca tụng Chúa, bằng vũ điệu trống đưa,
ca tụng Người, theo cung đàn nhịp sáo.

(5) Ca tụng Chúa đi, với chũm chọe vang rền,
ca tụng Người cùng thanh la inh ỏi.

(6) Hỡi toàn thể chúng sinh, ca tụng Chúa đi nào!
Ha-lê-lui-a!

Ca đoàn Thiếu Nhi thánh lễ 3.30 chiều Chúa nhật trong một thời đoạn của thập niên 1980s

Cha Thành Tâm và ban nhạc ca đoàn trong một chương trình văn nghệ Thiếu Nhi những năm 80s

Ban nhạc ca đoàn Thiếu Nhi trong một thời đoạn của thập niên 1980s

Qua nghiên cứu và học hỏi, LM Thành Tâm thấu hiểu về những sự thay đổi áp dụng trong thánh lễ xuất phát từ Công đồng Vatican II và đã áp dụng chúng vào thánh lễ Thiếu Nhi khá là triệt để. Dần dà, Ngài đã biến thánh lễ Thiếu Nhi giấc 3.30 chiều Chúa nhật hàng tuần thành một hoạt động thờ phượng Chúa tích cực từ phía cộng đoàn tham dự (cả người trưởng thành lẫn giới trẻ và giới thiếu nhi) mà Ngài là người dẫn dắt, biến nhà Chúa thành nơi gắn kết với Chúa và gắn kết lẫn nhau. Để rồi cứ mỗi một thánh lễ Thiếu Nhi 3.30 chiều khi bài ca Kết Lễ đến hồi kết, số đông cảm thấy chút gì đó tiếc nuối "hết lễ rồi sao?" Nhưng rồi mọi người ra về trong hân hoan và bình an, đem theo cho mình một mẫu bài học nào đó từ Phúc Âm mà cha Thành Tâm đã gửi đến họ trong bài giảng. Họ mong mỗi tuần qua mau để lại đến nhà thờ Chúa Cứu Thế để học hỏi Giáo lý, để sinh hoạt vui đùa với bạn bè đồng trang lứa, để phục vụ các em thiếu nhi, và nhất là để tham dự một thánh lễ Thiếu Nhi sống động để thờ phượng Chúa cất tiếng vang ca ngợi khen Người qua những bài Thánh nhạc Vào Đời.

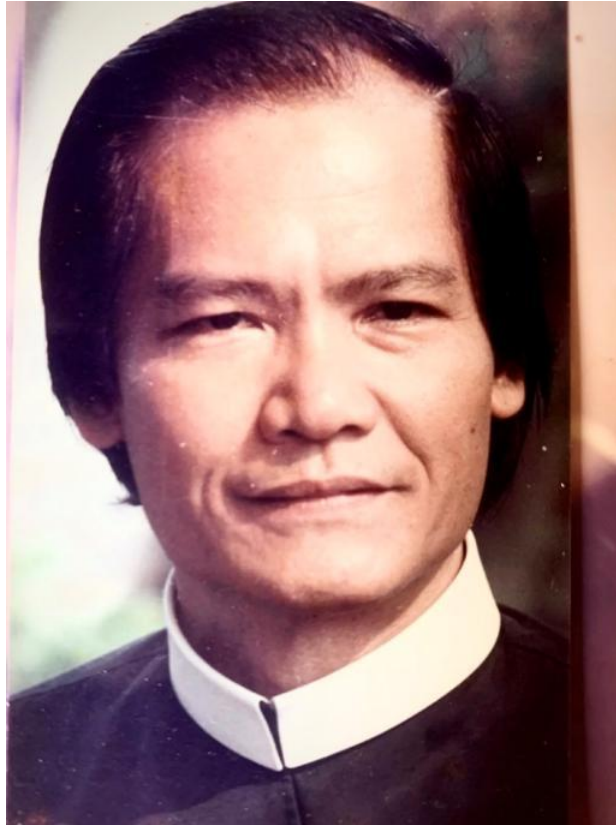
Chúng ta thường thấy một hình ảnh Thiên Chúa oai nghiêm cực thánh được minh họa trong kinh thánh Cựu ước. Mặt khác, chúng ta cũng biết được một hình ảnh Thiên Chúa đầy tính nhân văn thể hiện qua Ngôi Hai – Chúa Giê-su Kitô, Đấng Cứu Chuộc. Xuyên suốt Tân ước với bốn tác giả Mát-thêu, Mác-cô, Lu-ca & Gioan, chúng ta thấy một Thiên Chúa, qua hình ảnh Chúa Giê-su, đồng hóa làm người, mang tất cả những yếu tố con người như chúng ta, ngoại trừ tội lỗi. Ngài cùng vui, cùng khóc với con người. Ngài sử dụng ngôn ngữ đời thường, và thấu hiểu tâm lý và cách suy nghĩ của con người. Và con người đến với Ngài với tất cả yếu hèn tội lỗi, với hy vọng được chữa lành bệnh tật, với đức tin dâng tràn. Do vậy, trong Thánh nhạc Vào Đời, sử dụng những ngôn ngữ "đời

thường” có chọn lọc để “tiếp cận” với Thiên Chúa, đưa những hình ảnh đời thường, những ca từ bình dị nhưng chất đầy cảm xúc người vào âm nhạc để nói lên tâm tình thống hối, tạ ơn, quyết tâm theo Chúa dù đức tin có mỏng giòn dễ tan vỡ...để mà dâng lên Chúa, Đấng đã đồng hóa với con người để yêu thương và cứu chuộc họ, thì có gì là “bất kính” hay “dung tục hóa” nền thánh nhạc Phụng Vụ?

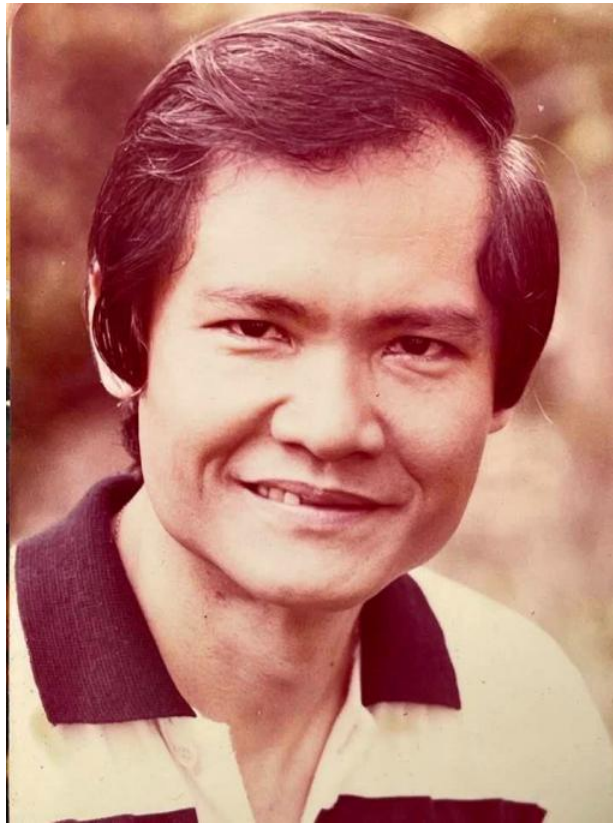
Ảnh hưởng của cha Thành Tâm đến giới trẻ rất mạnh mẽ thông qua Thánh nhạc Vào Đời, dù Ngài chẳng hề phụ trách một chức vụ nào liên quan đến giới trẻ ở cấp độ Giáo phận Saigon, mà chỉ là một vị linh mục Phó xứ khiêm tốn phụ trách và phát triển Đoàn Thiếu nhi Thánh Thể với cả cuộc đời phục vụ của mình (42 năm) tại nhà thờ Chúa Cứu Thế ở đường Kỳ Đồng, quận Ba. Nói như linh mục Vũ Đình Trác (29/3/1927–19/9/2003), nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm đã tạo nên một “...*tình cảm tôn giáo đã xâm nhập giới trẻ một cách mãnh liệt. Nhiều thanh niên thiếu nữ đã say mê nhạc thánh ca của ông còn hơn nhạc vàng nhạc sống...*” và “...*đã tạo nên một va động tâm linh...*” giúp giới trẻ đến với Chúa với tấm lòng khao khát được biến đổi cho tốt hơn, điều mà các linh mục và nhạc sĩ Công giáo làm thánh nhạc chính thống chưa tạo ra được ảnh hưởng mạnh đến như vậy nơi giới trẻ. Không thể so sánh các tác phẩm âm nhạc của Ngài với những bài thánh nhạc khác của những “cây đại thụ” trong làng Thánh nhạc Công giáo Việt Nam về quy mô, chẳng hạn như LM nhạc sư Nguyễn Tiến Dũng, LM nhạc sĩ Nguyễn Hoàng Kim, LM nhạc sĩ Nguyễn Kim Long (sáng tác hơn 3,500 bản thánh nhạc), Đức cha Nguyễn Văn Hòa... Thế nhưng chỉ với gần hai trăm bản thánh nhạc, LM Thành Tâm đã tạo ra một sức lôi cuốn mạnh mẽ nơi giới trẻ để mời gọi họ đến nhà thờ mà lắng nghe lời Chúa, mà tung hô Chúa, mà hồ hởi hát vang những lời cảm tạ Người qua những bài thánh nhạc Vào Đời với ca từ bình dị nhưng chất chứa đầy cảm xúc; để rồi khi hát lên, “*mọi tâm hồn đều cảm thấy khắp khởi reo vui, đến nhà Chúa như đến nơi đô hội tình thương và thoát lạc.*” (LM Vũ Đình Trác), và có tác dụng thôi thúc họ chuyển biến cách sống, lời nói, hành vi sao cho tốt hơn, hướng thượng hơn, bác ái hơn đối với tha nhân đồng loại.

Các linh mục dòng Chúa Cứu Thế Việt Nam vốn nổi tiếng với tài giảng thuyết, và LM Thành Tâm, một linh mục tu sĩ của nhà dòng, nổi tiếng với tài “giảng thuyết” cho giới trẻ thông qua thánh nhạc Vào Đời. Sức cuốn hút của Ngài đối với giới trẻ thông qua dòng thánh nhạc này mạnh đến nỗi nhạc của Ngài bị gán là “kích động” và không có chiều sâu đạo hạnh. Đó là chưa đề cập đến sự cuốn hút của Ngài đối với giới trẻ và những người có tâm hồn trẻ trung thích đón nhận cái mới thông qua hình thức bên ngoài của Ngài: ở những năm thập niên 70s và 80s, một vóc dáng cao ráo tràn đầy phong độ; những bước đi nhanh nhẹn đầy tự tin; một gương mặt chữ điền tươi cười và quyết đoán; cách nói chuyện dí dỏm; một giọng nói của người miền Nam âm vang mạnh mẽ kết hợp với ngôn ngữ hình thể sinh động đã tạo ra sự cuốn hút người đối diện; kỹ năng lãnh đạo; khả năng giảng thuyết tạo ảnh hưởng tích cực; khả năng sáng tác Thánh nhạc mạnh mẽ với ca từ mộc mạc nhưng lại có sức tác động đến mọi cung bậc của cảm xúc được tôn lên bởi những giai điệu trẻ trung... Thánh nhạc Vào Đời của Ngài, năng lực của Ngài trong vai trò là một linh mục và tu sĩ Dòng Chúa Cứu Thế, và sự trẻ trung sinh động của Ngài trong

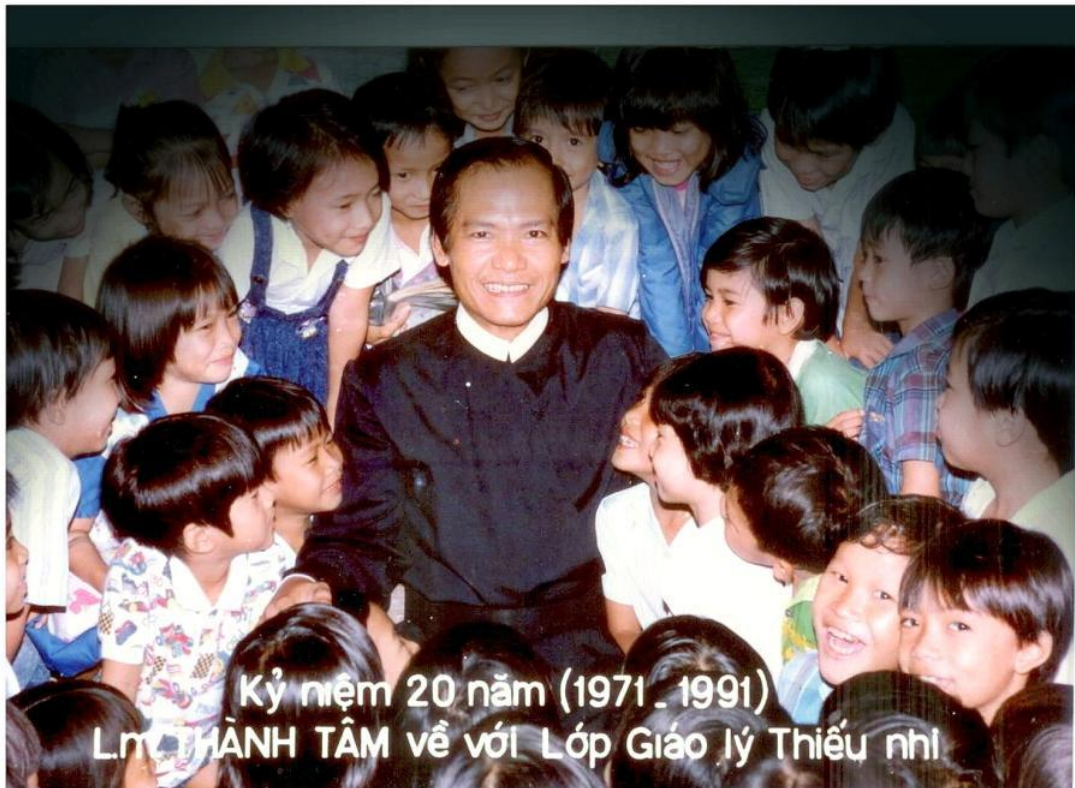
giao tiếp đối với người chung quanh đã tạo nên một sức hút mạnh mẽ đối với người trẻ nhằm mời gọi họ đến nhà thờ để kết hiệp mật thiết với Chúa thông qua Thánh lễ với âm nhạc Vào Đời làm nền tảng. Vì thế, những cái chau mày từ những giáo dân và giáo sĩ trung thành với các giá trị truyền thống trong Thánh nhạc Phụng vụ đối với Thánh nhạc Vào Đời và đối với cha Thành Tâm thì có phần nào hiểu được.

Linh mục Phê-rô Nguyễn Thành Tâm

Hình chụp dịp kỷ niệm ngày Song Tứ 4/4/1988

Kỷ niệm 20 năm (1971 - 1991)
Lm THÀNH TÂM về với Lớp Giáo lý Thiếu nhi

Trước những chỉ trích và phê phán, LM Thành Tâm vẫn lặng lẽ khiêm tốn, không biện hộ cho mình và vẫn chuyên cần chăm lo cho đàn con nhỏ bé của mình trong giáo xứ. Ngài không hề muốn đảm nhận một chức vụ nào trong giáo phận phụ trách giới trẻ thành thị để giúp họ phát triển đời sống tâm linh dù Ngài có năng lực lãnh đạo, có kiến thức và có "lực hút" đến giới trẻ rất lớn. Ngài đã được Chúa soi sáng để chọn Sứ Mệnh cho mình là chăm sóc và phát triển về mặt đạo và đời cho các em thiếu nhi trong giáo xứ. Mặt khác, "bài học Đắc Lộ" vẫn còn đó: một chính quyền vô thần không hề mong muốn bất kỳ ai khác không nằm trong hệ thống cầm quyền lôi cuốn giới trẻ về mình để phát triển đời sống tâm linh, đặc biệt giới tu sĩ hay giáo sĩ của đạo Công giáo.

Bố chỉ biết chắc rằng Bố thích con nít. Bố cũng mấy đứa nhỏ... từ thuở xa xưa lắm rồi, thuở mà Bà Nội, tức là mẹ của Bố, không thêm - hay diên "toa" cho đúng hơn là không thể sanh thêm đứa em cho Bố. Vì hiển em, nên lúc nhỏ Bố chỉ biết đùa giỡn, bông đùa, mừng nia... mấy đứa con của hàng xóm mà thôi. Có thể nói đây là động lực thúc đẩy nhất để thúc đẩy Bố tích cực hàng hái lo cho thiếu nhi. Động lực thứ hai là Bố nhận thấy nếu muốn sau này có những con người... "cho ra người" biết tự sinh, biết nghĩ đến tha nhân hơn chính cả nhân họ, biết gây hạnh phúc cho người xung quanh: tức là sống được đời sống chúng ta của "kẻ đã chết, nhưng đã sống lại". Thế chính nói giới trẻ em "nay mà mình phải dốc toàn lực!

Trích Tâm Thư của LM Thành Tâm gửi chị Xứ Đoàn trưởng thời kỳ đầu giải thích sứ mệnh của Ngài dành cho giới thiếu nhi

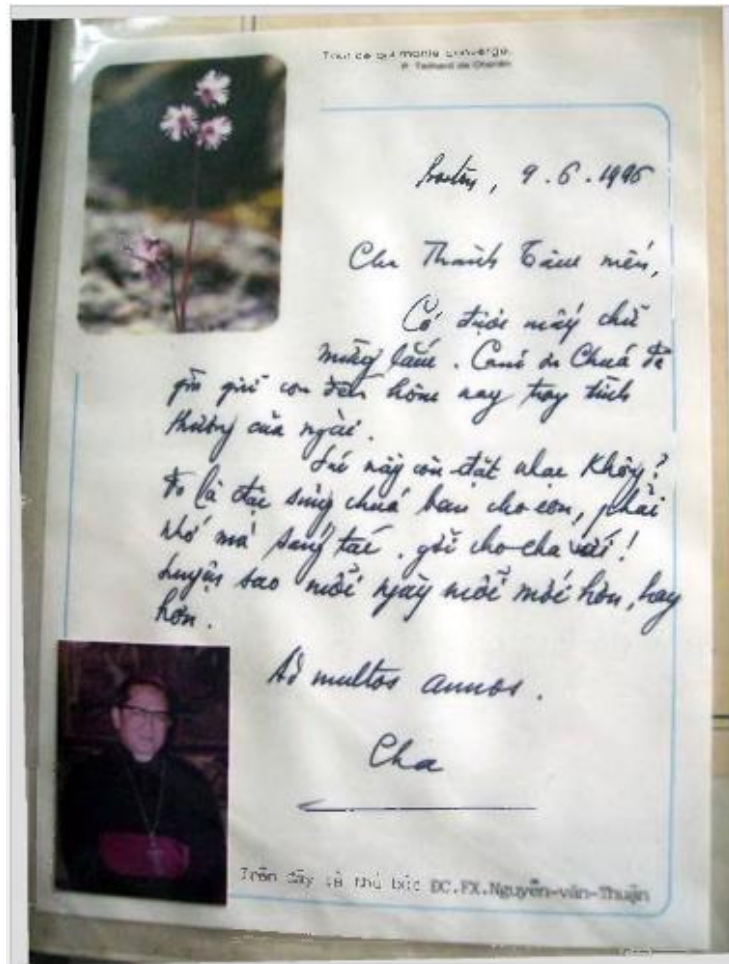
II. Ủng hộ

Tuy nhiên, trên thực tế, có những bậc Giáo sĩ có chức sắc, các nhạc sĩ hay các nhà phê bình âm nhạc Công giáo, có hiểu biết sâu rộng về âm nhạc, có tấm lòng rộng mở đón nhận cái mới và tiếp nhận sự khác biệt, đã chấp nhận dòng nhạc Vào Đời như một luồng gió lành, hay như là một phương cách mới độc đáo góp phần phong phú hóa việc thờ phụng và ca ngợi Chúa thông qua thánh nhạc. Và cha Thành Tâm đã tiếp nhận những sự ủng hộ đó trong thầm lặng, xem đó như là nguồn động viên để giúp Ngài tiếp tục sáng tác Thánh nhạc có ý nghĩa cho người Công giáo Việt Nam, cũng như cách riêng cho giới trẻ.

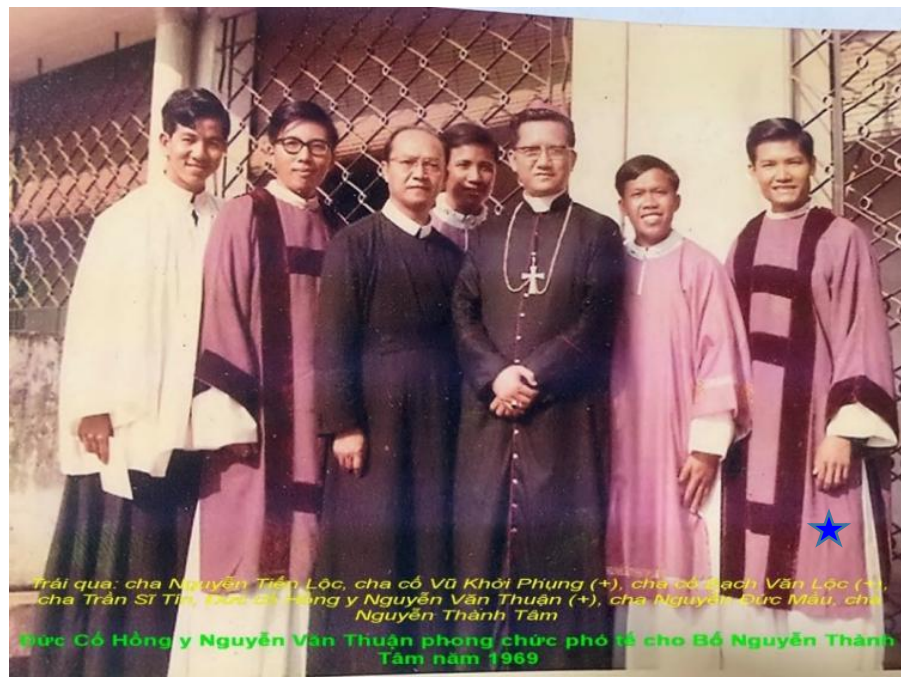
1) Đức cố Hồng y Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận (17/4/1928 – 16/9/2002)

Đức cha Thuận là một “fan” hâm mộ và ủng hộ nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm. Trong một tấm thiệp thăm hỏi, Ngài đã khuyến khích cha Tâm tiếp tục sáng tác nhạc vì đó chính là “đặc sủng Chúa ban cho”. Cha Thành Tâm đã giữ tấm thiệp này cho riêng mình như là một lời động viên và không hề sử dụng thủ bút của Đức Cha cố vào mục đích khuếch trương thanh danh cho mình, cho dòng nhạc Vào Đời của mình hay vào bất kỳ mục đích cá nhân nào khác.

Tiện thể đây, cha Thành Tâm đã cho biết Đức cố Hồng y Thuận chính là người đã phong chức thầy Năm (phụ Phó tế) và thầy Sáu (Phó tế) cho Ngài. Chức Phó tế Ngài lãnh nhận năm 1969.

Thủ bút của Đức cố Hồng y Nguyễn Văn Thuận

Được phong chức Phó tế năm 1969

2) *Linh mục Roco Nguyễn Tự Do, dòng Chúa Cứu Thế Saigon (28/8/1928 – 5/3/2011)*

Cha Nguyễn Tự Do cũng là một người ủng hộ nhiệt thành và yêu thích Thánh nhạc Vào Đời của LM Thành Tâm. Từ 1967-1970, Ngài làm Tuyên Úy Quân Đội Việt Nam Cộng Hoà, phụ tá Trưởng khối Giáo vụ, lo phát thanh, báo chí, truyền hình. Chính trong thời gian này, Ngài đã góp phần quảng bá dòng Thánh nhạc Vào Đời của LM Thành Tâm cho toàn miền Nam. Cha Thành Tâm đã cho biết một số nhạc phẩm của Ngài trước đó đã được đưa vào “Chương trình phát thanh Công giáo” tại thị xã Đà Lạt. Bên cạnh đó, khi Ngài vào Saigon, LM Nguyễn Tự Do đã đôi lần cho phát thanh và phát hình các nhạc phẩm Vào Đời trên đài phát thanh và đài truyền hình của quân đội. Những đài này phủ sóng toàn miền Nam Việt Nam, nên khi các bài nhạc Vào Đời của LM Thành Tâm được phát sóng, thì xem như rất nhiều tín hữu Công giáo miền Nam có cơ hội nghe các các phẩm nhạc Vào Đời của Ngài. Cha Nguyễn Tự Do đã có công quảng bá rộng rãi dòng Thánh nhạc Vào Đời cho công chúng ở miền Nam Việt Nam trong một thời đoạn ngắn.

LM Nguyễn Tự Do (†)

Nhạc sĩ THÀNH-TÂM

« Những bản ca này, chúng tôi yêu thích nhất, vì nó vui tươi
bớt với mọi lứa tuổi, nhất là trong hoàn cảnh thực tại, có thể giáo dục
được nhóm trẻ chúng tôi ».

Cô MAI-BẠCH-TUYẾT
(Phú-Thọ)

« Thích thú hơn cả là các bài ca có tính cách nhộn nhào đầy
ý nghĩa ».

HÀ-NGỌC-LONG
(Kiên-Tôn)

Đó là ý kiến của các thánh giả gửi thư về Ban Phát thanh « Tiếng nói
Tuyên úy Công Giáo » sau khi ca đoàn TINH THẦN trình bày những
nhạc phẩm « ĐẠO VÀO ĐỜI » qua làn sóng điện đài Quân Đội vào mỗi
trưa Chúa Nhật từ 11g30 đến 11g55.

Trước sự hưởng ứng đó, ca đoàn TINH THẦN xuất bản những nhạc
phẩm ĐẠO-ĐỜI để đáp ứng sự hâm mộ của thánh giả 4 phương.

XUẤT BẢN ĐỢT I:

BẠN ĐƯỜNG	:	Thành-Tâm
TRÊN ĐƯỜNG EM-MAU	:	Thành-Tâm

XUẤT BẢN ĐỢT II:

HỢP NHAU TRONG KHÚC HÁT	:	Tuấn-Anh
VÀO ĐỜI	:	Thành-Tâm & Sr-Tin
HÁT LÊN NGƯỜI ƠI	:	Tuấn-Anh & Sr-Tin
NGƯỜI GIEO GIỐNG	:	Hoàng-Đức

*Phản hồi của thánh giả miền Nam Việt Nam khi nghe nhạc Vào Đời
qua Đài Phát Thanh Quân Đội*

3) *Linh mục Phê-rô Hán Chương Vũ Đình Trác (29/3/1927–19/9/2003)*

Lúc sinh thời, cha Vũ Đình Trác đã viết một bài nhận định về LM Thành Tâm và Thánh nhạc Vào Đời trên *Hiệp Nhất* số 13, ấn bản vào tháng 1/1994. Sau đây là một số trích đoạn đáng chú ý:

Linh mục Vũ Đình Trác

Trích:

"...Thành Tâm là nhạc sĩ linh mục trẻ tuổi, thuộc dòng Chúa Cứu Thế, Saigon. Chính vì trẻ trung, ông đi vào hướng đem đạo vào tuổi trẻ cùng với cuộc đời dẫn thân cho giới trẻ. Ông thực là một nhạc sĩ của giới trẻ nhiều phong độ. Nhưng thể hiện được nhạc trẻ trong Thánh Ca không phải là chuyện dễ. Phải tài tình khéo léo và táo bạo, mà khôn ngoan... Thành Tâm đã đạt được ý nguyện ấy: tuổi trẻ say nhạc Thành Tâm như say tình. Ông đã can đảm đón nhận những chỉ trích từ phía những giáo dân giáo sĩ thủ cựu, kể cả một vài nhạc sĩ cổ điển. Nhưng dù sao người ta cũng phải công nhận: nhờ linh mục trẻ tuổi này, tình cảm tôn giáo đã xâm nhập giới trẻ một cách mãnh liệt. Nhiều thanh niên thiếu nữ đã say mê thánh ca của ông còn hơn cả nhạc vàng, nhạc sống..."

"...Ông nổi tiếng vào thập niên 1970-1980. Lúc ấy cùng sinh hoạt với ông trong nhóm Suy Tư Thần Học tại Saigon. Có lần tôi được trao trách nhiệm kiểm điểm lại nhạc thánh ca của ông, tôi đã mất nhiều thời giờ với các bài nhạc trẻ của ông. Phải công nhận rằng, tuy già hơn ông đến gần hai chục tuổi, mà nhiều lúc bị lôi cuốn vào nhịp điệu và âm thanh của ông, tôi cũng cảm thấy trẻ lại thực sự. Không lạ gì, mỗi khi có nghi lễ do ông cử hành, thanh thiếu niên kéo đến "rợp trời", tới nỗi có người khe khẽ đã nói: "tụi trẻ đến với Thành Tâm nhiều hơn là đến với Chúa". Điều đó có thể đúng, nhưng "tuổi trẻ sa đọa" này, ai có đủ uy lực quy tụ được tuổi trẻ, đó là người thành công, nhất là người ấy lại là một linh mục.

Sau khi làm quen và ưa thích thanh âm và tiết điệu trẻ trung của Thành Tâm, một số người nhận chân rằng: nhạc trẻ của Thành Tâm có đủ ba đức tính: *tình cảm chân thật, thanh âm lôi cuốn, tiết điệu linh động*. Đây là những đặc điểm hấp dẫn có thể lôi cuốn giới trẻ, vì rất phù hợp với tâm hồn họ. Đàng khác, ông cũng không để cho tâm hồn bị lôi cuốn bởi những "lố lằng", "cách mạng" và "đập phá" của nhạc trẻ Âu Mỹ. Tôi muốn nói: dù sao Thành Tâm vẫn còn dè dặt và chừng mực, có lẽ vì cuộc đời linh mục của ông còn chiều sâu đạo hạnh..."

"...Hát lên, mọi tâm hồn đều khắp khởi reo vui, đến nhà Chúa như đến nơi đô hội tình thương và thoát lạc..."

"...Ngày nay tại xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thánh ca của Thành Tâm dù sao cũng là những hương vị tâm linh và những âm thanh đáng yêu của những người trẻ lạc lõng bơ vơ giữa cuộc đời vô vị..." – Hết trích.

4) Cha Giuse Lê Quang Uy – dòng Chúa Cứu Thế (Cộng đoàn DCCT Bãi Dâu, 134/13 Trần Phú, Bãi Dâu, Vũng Tàu)

Trong trang nhà facebook của Cha, có lời nhận định của Ngài rất hay về dòng nhạc Vào Đời đã tác động đến người nghe và đến chính Ngài, đặc biệt thời gian sau biến cố 1975, như sau:

"Sau 75, thế hệ của mình ngỡ ngàng hoang mang trước những đảo lộn của quê hương. May quá Hội Thánh đã có những Linh Mục như cha Thành Tâm, cha Khởi Phụng, cha Sĩ Tín, cha Tiến Lộc, cha Hoàng Đức... của DCCT, đã ôm đàn ghita lang thang khắp nơi với người nghèo, với người trẻ..."

Và mình đã được nâng đỡ, hướng dẫn và định hướng cho niềm tin vào Chúa Giêsu, cho tình thương gửi đến tha nhân, không nói quá đáng, là nhờ phần rất lớn từ các bài Thánh Ca của các cha trong suốt mấy chục năm từ 1975 đến 2005... Xin tạ ơn Chúa, cảm ơn các cha..."

Linh mục Lê Quang Uy, dòng Chúa Cứu Thế.

5) Nhạc Sĩ Nguyễn Khắc Dũng (31-8-1962 - 59 tuổi)

Nhạc Sĩ Nguyễn Khắc Dũng

Trên trang web Lửa Hồng (<http://luahongmusic.com/>), nhạc sĩ Khắc Dũng đã đăng cảm nhận của mình về cha Thành Tâm và về dòng Thánh nhạc Vào Đời trong bài viết có nhan đề "Có Một Người Vác Nhạc Theo Chúa Vào Đời" như sau:

Trích:

"...Từ khi biết đến Thánh nhạc Thánh ca, đối với tôi có lẽ ấn tượng nhất là những sáng tác và diễn tấu của nhóm nhạc sĩ trẻ. Họ là các Thầy Học Viện Dòng Chúa Cứu Thế có tên gọi là "Nhóm HALLÉLUIA" ra đời trong những thập niên 60 – 70 sau khi luồng sinh khí mới của Cộng Đồng Vatiacano II thổi khắp Giáo Hội. Lấy ý tưởng "Các con hãy tới với muôn dân, làm cho họ trở nên môn đệ của Thầy..." (Mt 28,18-19), vì thế những sáng tác của nhóm với tinh thần đưa "Đạo Vào Đời" đã diễn tả rất sát và rất sinh động theo bản văn Thánh Vịnh 150: "... Ca tụng Chúa đi, với chũm chọe vang rền. Ca tụng Người cùng thanh la inh ỏi..." để rồi ai ai cũng phải nghe...

...Riêng tôi không biết cha (Thành Tâm) sáng tác tự lúc nào nhưng mãi đến năm 1978 tôi được nghe biết ngài qua lời giới thiệu của ông Chủ tịch Hội đồng Giáo xứ Bình Xuyên, Q.8. Dù ở tuổi quá sáu mươi nhưng khi nói về vị linh mục Dòng Chúa Cứu Thế này, ông nói với một giọng chắc nịch "Dũng, mày nên đi lễ nhà thờ Kỳ Đồng để nghe nhạc của cha Thành Tâm đi, ông viết nhạc hát nhà thờ mà nghe như nhạc Rock Mỹ đen, nghe đã lắm!".

Bị thu hút và đánh động bởi lời giới thiệu nhiệt thành đầy lửa này, tôi tò mò tìm đến và rồi trở nên tín đồ di dân của giáo xứ Kỳ Đồng lúc nào không hay ngay khi tham dự thánh lễ do cha chủ tế. Hát lễ là ca đoàn gồm các ca viên trẻ với sự đệm đàn bằng các nhạc cụ mà trước đây tôi chưa từng thấy, từng nghe: có cha nào đã cho phép đưa vào nhà thờ những nhạc cụ như keyboard, guitar điện, trống, nếu không nhằm thì có cả kèn và violon...

Kể từ ngày đó các cung điệu lời ca của cha Thành Tâm luôn theo tôi, giúp tôi nâng lòng hướng về Chúa trong mọi biến cố vui buồn của cuộc đời. Ngay đến cả bây giờ cũng thế. Dù nay tôi cũng đã có nhiều bài hát lời ca tự mình sáng tác nhưng tôi vẫn thường ngâm nga những bài hát của ngài trong những khoảnh khắc suy tư bất chợt nào đấy. Tôi thầm nghĩ, có lẽ do những lời ca cha viết ra là sự rung động kết nối giữa những cảm nghiệm được rút ra từ những câu chuyện trong Phúc Âm Tin Mừng với cuộc sống đời thường, nên người nghe dù ở mọi tầng lớp, mọi lứa tuổi đều cảm thấy gần gũi, dễ chạm, dễ cảm.

Đối với tôi, nếu như âm nhạc của nhạc Sĩ Trịnh Công Sơn có tầm ảnh hưởng đến một thế hệ nhạc sĩ sáng tác tình ca ngoài xã hội thì âm nhạc của cha Thành Tâm cũng có sức ảnh hưởng không kém đến một thế hệ nhạc sĩ sáng tác trong nhà đạo và có khi cả ngoài đời từ những thập niên đó cho đến nay. Dù chưa bao giờ được ngài dạy dỗ nhưng tôi vẫn xem ngài là một trong những người thầy đưa dẫn tôi vào con đường âm nhạc, nhất là mảng âm nhạc với đề tài đưa đạo vào đời.

Tạ ơn Chúa đã ban cho chúng con một mẫu gương "Sống, khám phá và loan báo Tin Mừng qua âm nhạc". Con cảm ơn cha đã viết nên những bài thánh ca vào đời có sức lay động lòng người một cách lạ lùng..." – Hết trích.

6) Tác giả Huỳnh Vi Sơn

Trong bài viết *Giọng "Nhạc Vào Đời"* của tác giả Huỳnh Vi Sơn đăng trên một Nguyệt san (Nguyệt San Hiệp Hội), Ông đã nêu lên cảm nghĩ của mình về Thánh nhạc Vào Đời vào thời của Ông như sau:

Trích:

"...Việt Nam ta có câu, phép Vua thua lệ làng, đối với những ông già bà cả giữ Đạo theo lối xưa, hát nhạc "Pop Thánh Ca" như nhạc tình trước mặt Thiên Chúa là một điều khó chấp nhận được, do đó, trước tiên, chỉ hát ở những thánh lễ dành cho thanh niên, chứ không có ca đoàn nào dại gì hát trước mặt các ông bà cụ (đương nhiên không phải ông bà cụ nào cũng khó tính!). Nhiều nơi còn "gan" hơn, dám đưa cả dàn nhạc điện vào đệm cho những lễ lớn như Giáng Sinh, Phục Sinh, lễ bổn mạng giáo xứ v.v...

Một kết quả không ngờ ở một số nơi, số thanh niên tham dự Thánh lễ tăng lên thấy rõ. Có nhiều người, không có đạo nhưng cũng đi tới nhà thờ rất đều vào mỗi lễ dành cho lứa tuổi của mình. Khi được hỏi, cảm tưởng của giới trẻ ngoài Đạo này lúc bấy giờ cho biết, chính những Thánh ca "trẻ" đã lôi cuốn họ vì họ không còn chỗ để mà nghe "nhạc trẻ". Một số vị khó tính nghe cảm tưởng này sẽ lập tức la lên, thế thì còn ý nghĩa gì đối với Thánh lễ. Ý nghĩa lắm chứ, một bản nhạc tình hay sẽ tạo tâm hồn người con trai và người con gái có cùng một rung cảm và sẽ gần nhau hơn. Nhạc Vào Đời cũng vậy, ban đầu nó tạo một âm điệu gần gũi với giới trẻ, thích nghe nó thì phải hiểu được nó muốn

nói gì, hiểu được rồi thì nó sẽ là một gạch nối, một lời "tỏ tình" thay lời cầu nguyện của con người "trẻ" đối với Thượng Đế. Vì lẽ đó mà tôi và có thể một số đồng người, muốn nhạc Thành Tâm phải có một vị trí xứng đáng trong dòng nhạc phát triển nhạc trẻ tại Việt Nam. Ảnh hưởng của "Vào Đời", không chỉ trên người nghe và còn trên cả những lớp nhạc sĩ sáng tác Thánh ca mới sau này. Trong đó không thiếu gì những bài hát hay hết sức "Romantic", mang âm điệu ballad như "Bờ Đá Xanh Tạ Tội" hoặc "Từ vực sâu..." hay "Bỏ Ngài con biết theo ai"...

...Nhạc của Thành Tâm đã làm tròn nhiệm vụ chuyên chở lời Chúa đến giới trẻ và đồng thời cũng gỡ gãi những ưu tư của giới trẻ đến Thiên Chúa..." – Hết trích.

Và còn nhiều nữa những ý kiến ủng hộ Thánh nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm...

7) Nhà thờ Đắc Lộ, ca đoàn Trẻ Đắc Lộ và LM Thành Tâm

Họ đạo Đắc Lộ - Trước năm 1975, Đức Tổng Giám Mục Phaolô Nguyễn Văn Bình đã muốn Dòng Tên phụ trách một họ đạo dành cho giới sinh viên và trí thức. Nhưng vì thiếu nhân sự, nên Dòng không dám nhận. Như đã đề cập đến trên đây, cuối năm 1974, Dòng cho xây một nhà nguyện lớn hơn cho giáo dân. Đến năm 1975 mới xây xong. Cũng năm này, do nhu cầu mục vụ đòi hỏi, Đức Tổng đã cho Dòng Tên lập Giáo xứ Đắc Lộ. Giáo xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp (do các cha Dòng Chúa Cứu Thế đảm trách) đã ưu ái dành cho Giáo xứ Đắc Lộ một phần thuộc địa giới của mình. Giáo xứ Đắc Lộ lúc bấy giờ được xác định bởi bốn con đường Trương Minh Giảng, Kỳ Đồng, Bà Huyện Thanh Quan và Hiền Vương.

Dựa trên đoạn tài liệu nêu trên, có thể thấy được có mối liên hệ gần gũi giữa GX Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp và GX Đắc Lộ lúc ấy, xem như anh-em. Coi như giáo xứ ĐMHCJ đã "chia sẻ vốn liếng ban đầu" cho giáo xứ Đắc Lộ (địa giới) để các cha dòng Tên tại Trung Tâm Đắc Lộ có đất mà dựng võ trong việc mục vụ. Trung tâm Đắc Lộ là nơi các hoạt động tôn giáo dành cho người trẻ diễn ra (ca đoàn, Trung tâm Hướng nghiệp, chương trình Khoa học và Đức tin). Còn phong cách rao giảng của các cha dòng CCT ở Saigon là cổ vũ cho sự cách tân, sự thay đổi cho hợp thời thế. Hai xu hướng này gặp nhau. Vì thế, dòng Thánh nhạc Vào đời lúc đó có điều kiện "bén rễ" tại Giáo xứ Đắc Lộ là điều dễ hiểu.

Thật ra, một hậu bối như người viết không thể thấy được dòng Thánh nhạc Vào đời kể từ khi được sinh ra từ giữa thập niên 1960s đã thâm nhập vào "hang cùng ngõ hẻm" của xã hội Việt Nam, đặc biệt ở Saigon, và tạo tác động thay đổi đến tâm lý giới trẻ công giáo thị thành như thế nào và tác động lan tỏa đến xã hội lúc ấy ra sao. Nhưng sau biến cố 1975, sự tồn tại của dòng Thánh nhạc Vào đời vẫn chứng minh được tính hợp thời của dòng nhạc đạo, và vẫn là một công cụ để giới trẻ thị thành "sống đạo" thực tế phù hợp với tinh thần Phúc Âm trong bối cảnh đạo Công Giáo Việt Nam bị đàn áp một cách có hệ thống. Và Trung tâm Đắc Lộ với ca đoàn Trẻ Đắc Lộ là bước khởi đầu để giúp tạo nền

tặng cho người trẻ sống đạo trong bối cảnh xã hội mới. Giả sử rằng nếu Trung tâm Đắc Lộ không bị chính quyền sở tại "tịch thu" vào năm 1979 và vẫn còn cho đến ngày nay, thì dòng Thánh nhạc cho giới trẻ của LM Thành Tâm đã có thể trở thành hiện thực.

Ca đoàn Trẻ Đắc Lộ và Thánh nhạc Vào Đời - Năm 1973 tại nhà thờ Đắc Lộ, lúc đó cha Khuất Duy Linh là cha Sở và cũng là Giám đốc cư xá sinh viên Đắc Lộ và anh Trần Hải Vân là Trưởng ban nhóm sinh viên công giáo tại cư xá này. Anh Hải Vân có sáng kiến muốn tạo nên một ca đoàn để giúp cho các bạn trẻ sinh viên công giáo trong cư xá Đắc Lộ và các bạn trẻ ngoài cư xá tới dự Thánh lễ ngày Chúa Nhật có bầu không khí vui tươi sống động... để mong Thánh Ca được theo kịp với trào lưu của Thánh Ca giới trẻ thế giới, giúp Thánh Lễ mang màu sắc tươi vui, để giới trẻ nhờ đó được thấu hiểu sâu sắc về Đức tin và Kinh Thánh. Với niềm tin đó, ca đoàn được khai sinh lấy tên là "Ca đoàn trẻ Đắc Lộ" do anh Trần Hải Vân làm ca trưởng.

Thêm vào đó, đến năm 1975, Ca đoàn được tiến thêm một bước nữa khi cha Thành Tâm là người sáng tác Thánh Ca Vào Đời, đến hỗ trợ thì ca đoàn trẻ Đắc Lộ là ca đoàn đã diễn tả được tinh thần nhạc trẻ của Thánh Ca trong Thánh Lễ.

Như đã đề cập, đức cố TGM Nguyễn Văn Bình, từ trước 1975, đã muốn dòng Tên (Saigon) phụ trách một họ đạo chuyên dành cho trí thức và giới trẻ. Và vì thế, nhu cầu có một ca đoàn trẻ hát thánh nhạc trẻ trung để giúp người trẻ đến để cầu nguyện tâm tình với Chúa theo phong cách trẻ là nhu cầu có thật, đặc biệt trong bối cảnh miền Nam phải sống trong chế độ vô thần, và chế độ này bước đầu hủy hoại các giá trị văn hóa, tinh thần, và tâm linh đã được thiết lập trong xã hội trước năm 1975. Dòng Thánh nhạc Vào Đời cùng nhiều nhạc phẩm Công giáo có tính trẻ trung khác trở nên rất phù hợp, rất cần thiết, và là chọn lựa sáng suốt cho Trung tâm Đắc Lộ trong bối cảnh xã hội lúc ấy.

Đến đây chúng ta có thể thấy được sự liên quan giữa cha Thành Tâm và Trung tâm Đắc Lộ. Một bên là người khai sinh là dòng Thánh nhạc Vào đời với ước mong tạo nên một dòng Thánh nhạc trẻ trung dành cho giới trẻ thị thành như là một phương tiện trung gian để họ sử dụng để tiếp cận với Chúa hiệu quả với một phong cách trẻ; và một bên là một môi trường quy tụ nhiều người trẻ, một môi trường với dự tính ban đầu là dành cho trí thức và giới trẻ, đặc biệt trong thánh lễ 7 giờ sáng Chúa nhật, và có cả một ca đoàn trẻ hoạt động nghiêm túc dưới sự linh hướng của LM Khuất Duy Linh, người ủng hộ hoạt động tôn giáo của giới trẻ trong giáo xứ.

Thật tiếc thay, môi trường này đã bị chính quyền sở tại hủy bỏ qua việc chiếm đoạt Trung tâm Đắc Lộ. Và vì vậy, các hoạt động tôn giáo đã phải giải tán. Ngày 12/12/1980 là ngày đóng cửa họ đạo Đắc Lộ vì ảnh hưởng quá lớn của nó đến giới trẻ thành thị, trong đó có sự tác động không nhỏ của Thánh nhạc Vào Đời của LM Thành Tâm.

Ca đoàn Trẻ Đặc Lộ hát lễ Chúa nhật tại Trung tâm Đặc Lộ năm 1979

Ca đoàn Trẻ Đặc Lộ

Ban nhạc ca đoàn Trẻ Đắc Lộ

Ca đoàn Trẻ Đắc Lộ năm 1978- Cha Khuất Duy Linh đứng giữa-Ca trưởng Hải Vân người ngồi thứ hai từ bìa phải-Cựu thành viên ban Hallêluyah Vũ Đức Nhuận (mặc đồ đen đeo kính cận) đứng bên phải cha Duy Linh

8) Đặc điểm của Thánh nhạc Vào Đời

- Theo tác giả Nguyễn An trong bài viết "Một Vài Cảm Nghĩ Về Thánh Ca Vào Đời" đăng trên trang mạng simonhoadalat.com thì đó là "*...những bài ca vừa có giá trị âm nhạc vừa có giá trị tinh thần rất sâu xa qua phương cách sử dụng ngôn ngữ mới lạ để diễn tả những ý tưởng của Phúc Âm...*"

Cũng theo Nguyễn An, tất cả những bài ca Vào Đời được sáng tác với nguồn cảm hứng từ Kinh Thánh, Thánh Vịnh. Ca từ của những bài hát, hay "*...Lời nguyện cầu trong những bài nhạc được thể hiện qua những câu chuyện hằng ngày của cuộc sống : một buổi tối ngắm bầu trời đầy sao lấp lánh, sự nhọc nhằn của người phu xe gãy vai, sự khốn cùng của người ăn xin hèn yếu, nỗi đau khổ của người mẹ mất con, nỗi thất vọng của người mất tình yêu, sự âm thầm của những người đang bị bắt công giầy xéo, sự bất mãn cũng như lòng nhiệt thành của tuổi trẻ...*"

- "*Nhìn Thiên Chúa qua con người trong cuộc sống, dẫn thân xã hội cùng đồng hành với tha nhân để mang Tin Mừng cho những người khao khát tình yêu linh thiêng là điểm độc đáo nổi bật*" về mặt nội dung của những bài Thánh nhạc Vào Đời.
- Nhận định của cố linh mục Vũ Đình Trác "*nhạc trẻ của Thành Tâm có đủ ba đức tính: tình cảm chân thật, thanh âm lôi cuốn, tiết điệu linh động. Đây là những đặc điểm hấp dẫn có thể lôi cuốn giới trẻ, vì rất phù hợp với tâm hồn họ*".
- **Về mặt ca từ:** cha Thành Tâm có một cách sáng tác về mặt nội dung (lời hát) rất độc đáo trong dòng Thánh nhạc Vào Đời, kể từ khi hình thành. Chúng ta sẽ thấy phổ biến trong phần tiểu khúc, Ngài sẽ gợi lên nhiều hình ảnh có tính tiêu cực, nhiều cảnh đời cơ hàn nhưng gặp sự nhấn tâm với cảnh đời đau khổ (*Vì Xưa Ta Đói*), nhiều sự kiện trái khoáy tiêu cực diễn ra trong cuộc sống dư sức để làm tan vỡ đức tin (*Tôi Tin*), sự vô vọng (*Làm Sao Dám Mơ*), lòng ganh ghét ghen tuông kết án người khác (*Bài Ca Thống Hối*), sự vô ơn thậm chí phản bội (*Tâm Tình Ca 4*)...Nhưng khi đến phần điệp khúc, thì đó là lúc để Ngài thể hiện sự tương phản trái chiều mạnh mẽ: những ca từ bày tỏ một sự tuyên tín không gì lay chuyển được; một nỗ lực theo Chúa dù đức tin mỏng giòn non yếu; sự tha thiết khẩn cầu Chúa đến đổi mới tâm hồn cách sống; sự khao khát vươn lên vượt qua con người yếu đuối của mình; niềm hy vọng Chúa Quang Lâm; tin vào sự thương xót và tấm lòng tràn đầy vị tha của Chúa...

Đó là một đặc tính của Thánh nhạc Vào Đời: người tín hữu Công giáo, và thậm chí người ngoài đạo, thấy mình được mô tả trong đó với những yếu hèn đời thường, những khát khao thay đổi muốn vượt lên cái tôi vị kỷ, những bức bối muốn thoát ra ngục tù tội lỗi để thốt lên những lời yêu thương, thấy cảm xúc và suy nghĩ rất người của mình được biểu đạt trong những bài hát đó. "*Mặc những nghi vấn về niềm tin*

trước những thử thách của đau khổ hay bất công, lời ca vẫn toát ra vẻ lạc quan..." (Nguyễn An). Chính vì thế, dòng nhạc này vẫn gần gũi với người đời, với người tín hữu Công giáo, và vẫn tồn tại theo thời gian.

- **Về mặt giai điệu:** theo Nguyễn An "*...Về mặt âm nhạc, những nhạc sĩ của nhóm này có cách viết nhạc phù hợp với nhịp điệu trẻ thời đó như rock, pop, boléro, tango, valse... nhưng không quá ồn ào ... Những bài nhạc rất trong sáng thích hợp với Thánh Nhạc, nhưng đồng thời cũng rất phong phú giúp người đệm nhạc có thể dùng nhiều cách hoà âm khác nhau."*

Hay theo Đỗ Vy Hạ thì "*giai điệu và tiết tấu của bài ca tạo sự thuận tiện cho ban nhạc với trống, keyboard, guitars, accordion, saxophone, trumpet... khi trình tấu."*

- Theo tác giả Nguyễn An thì "*ngày nay ranh giới giữa Thánh Ca Phụng Vụ và Thánh Ca Vào Đời ít còn rõ rệt như trong quá khứ. Rất nhiều bản Thánh Ca Phụng Vụ đã được hoà âm theo nhạc hiện đại. Và ngược lại, hát Thánh Ca Vào Đời trong phụng vụ ít gây chỉ trích hơn. Nhưng chú trọng nhiều đến hình thức mà quên nội dung bài ca là một sai lầm đáng tiếc về ý nghĩa của Thánh Ca Vào Đời."* (Một Vài Cảm Nghĩ Về Thánh Ca Vào Đời).

Phương châm rao giảng của Dòng Chúa Cứu Thế, ngay từ thuở ban đầu với các Đấng sáng lập, là đem Tin mừng đến cho người nghèo, "tất cả cho người nghèo". Và vì thế, sứ mạng là chuyên lo rao giảng Tin Mừng cho người nghèo, cô thân, người bị bỏ rơi, những người ở đáy cùng của xã hội, người bệnh tật nguyên... Dòng thánh nhạc Vào Đời cũng đi sát theo phương châm đó, gần gũi với mọi tầng lớp trong xã hội miền Nam Việt Nam lúc ấy. LM Thành Tâm đã dùng dòng nhạc của mình để gieo niềm tin vào Chúa Giê-su cho giới bình dân, đặc biệt giới trẻ. Và vì thế dòng nhạc này rất dễ thấm vào tâm trí quần chúng, đã lan truyền rộng rãi đến khắp hang cùng ngõ hẻm của xã hội miền Nam từ khi mới ra đời, phát triển mạnh mẽ sau năm 1975, và vẫn tồn tại cho đến ngày nay.

F. Một vài đánh giá của giới chuyên môn về các Album nhạc Vào Đời của linh mục Thành Tâm và vài cảm nhận cá nhân về một số bài hát cụ thể.

1) Album Một Thoáng Tin Yêu

40 NĂM THÁNH CA VÀO ĐỜI

Một thoáng tin yêu

NHÂN KỶ NIỆM 40 NĂM “THÁNH CA VÀO ĐỜI”, MỘT NHÓM THÂN HỮU VÀ ĐỆ TƯ CỦA NHẠC SĨ-LINH MỤC THÀNH TÂM ĐÃ THỰC HIỆN ALBUM **MỘT THOÁNG TIN YÊU**, GỒM 10 BÀI THÁNH CA CỦA NGÀI. CÓ THỂ NÓI, NHẠC SĨ-LINH MỤC THÀNH TÂM LÀ MỘT TRONG NHỮNG NHẠC SĨ KHAI PHÁ DÒNG NHẠC THÁNH CA VÀO ĐỜI CỦA VIỆT NAM.

Mới đó mà đã 40 năm khi lần đầu tiên tôi được nghe người ta hát thánh ca bằng những tiết tấu sôi động với một ban nhạc trẻ ở ngôi nhà thờ nhỏ của dòng Tên trên đường Yên Đổ Sài Gòn... Hồi ấy không phải ai cũng thích đưa “kịch động nhạc vào nhà thờ...” Và đã có không ít lời chê bai. “Nào là chỉ cần có thêm ly cà phê và điều thuốc là thánh ca ở nhà thờ nghe như phòng trà ca nhạc...” Nhưng vẫn cứ có một dòng thánh ca gắn gũi với giới trẻ ra đời và thu hút không biết bao người trẻ đến với thánh đường, đến với những sinh hoạt cộng đồng ngoài thánh lễ. Rồi dòng thánh ca ấy cũng lan ra đến Đà Nẵng nơi tôi một thời cư ngụ...nhưng cũng chỉ là những bài thánh ca có tiết tấu tươi vui rộn ràng nhưng tuyệt nhiên cấm đưa ban nhạc trẻ vào nhà thờ...Bây giờ, chuyện đưa dàn nhạc trẻ vào nhà thờ không còn là vấn đề bàn luận nữa nhưng dòng thánh ca vào đời vẫn còn đó 40 năm cuộc đời!

Trở lại với album *Một thoáng tin yêu* của nhạc sĩ- linh mục Thành Tâm, vừa mới được phát hành vào mùa hè năm nay, được người bạn cho mượn nghe. Bỗng thấy như kỷ niệm cũ hiện về. Những bài thánh ca vào đời được nhiều người biết đến đều xuất hiện trong album này. Sẽ không bàn luận gì nhiều bởi dòng nhạc thánh ca vào đời mà Linh mục Thành Tâm theo đuổi từ lâu, và là một trong những nhà tiên phong của thể loại thánh ca này đã được rất nhiều thế hệ bạn trẻ biết đến. Bởi giai điệu, ca từ và nhịp điệu trong các bài thánh ca của ngài luôn phong phú và giàu hình tượng âm nhạc. Hãy nói về những giọng ca có đạo cũng như không có đạo, chuyên nghiệp cũng như không chuyên nghiệp tham gia thể hiện những bài thánh ca của Thành Tâm mà tâm tình gắn gũi biết mấy vào niềm tin Thiên Chúa.

Một Hiến Thực chuyên nghiệp nồng nàn và ray rứt với hai bài thánh ca *Chúa thương cứu độ* và *Chúa nguồn an ủi*. Nghe cô ca sĩ công giáo này hát, người nghe như cảm thấy niềm tin yêu cuộn cuộn sóng. Một Hồng Ân trầm ấm với *Tâm tình ca 2* và *Ý Chúa*, với chất giọng thật thu hút và quyến rũ, đưa người nghe vào chốn tâm linh một cách nhẹ nhàng và sâu lắng.. Bên cạnh những ca sĩ công giáo chuyên nghiệp còn có một giọng hát không chuyên chỉ hát trong ca đoàn mà nghe ra cũng không thua kém gì ca sĩ chuyên nghiệp. Đó là Thảo Trang, dường như tiếng hát này chuyên hát những bài thánh ca của linh mục Thành Tâm. Bởi tôi cũng từng nghe cô hát ở nhiều album trước đây của ngài. Một giọng hát cao vút và rất truyền cảm.

Nếu nhóm AC&M có bốn thành viên thì chỉ có hai thành viên là người công giáo, thế nhưng nghe họ hát tâm tình Kitô giáo như hòa quyện với tất cả. Bởi cả hai bài *Vi xưa ta đối* và *Hát mừng tri ân* họ đã hát với cả tâm hồn và rất thu hút người nghe. Ca sĩ chuyên nghiệp Đình Nguyên cũng như ca sĩ Mỹ Lệ khá nổi tiếng trong đời sống âm nhạc của thành phố cũng không là người có đạo nhưng xuất hiện trong album này họ cũng đã hát thật xuất thần. Đặc biệt phần coda của *Bài ca thống hối* Đình Nguyên đã phô diễn hết sức mạnh của giọng tenor thật đẹp của mình trong một cao trào đòi hỏi đạt tới âm vực cao mà tròn đầy...

Một album nên có trong kệ nhạc của mỗi gia đình công giáo như một kỷ niệm của một dòng nhạc thánh ca tồn tại đã 40 năm!

VŨ DUY GIANG

2) Album Dấu Chân Trên Cát

VAN HÓA VAN NGHỆ

TẢN MẠN VỀ MỘT ALBUM "THÁNH CA VÀO ĐỜI"

TÔI biết đến những ca khúc "Thánh ca vào đời" của linh mục Thành Tâm vào đầu những năm 70 hồi các thầy Dòng Chúa Cứu thế, trong chương trình "Đạo vào đời", ra quê tôi, một thị xã vùng giới tuyến, dạy học. Ngoài những giờ dạy ở trường, các thầy còn tham gia sinh hoạt với chúng tôi trong hội đoàn "Hùng Tâm Dũng Chí". Và những bài hát như *Bạn đường*, *Tôi sẽ bước đi*, *Theo Chúa*, *Song hành*, với tiết tấu trẻ trung, sôi nổi, đã nhanh chóng chiếm được sự yêu mến của chúng tôi. Có một thời kỳ, sinh hoạt ở đâu, chúng tôi cũng thường hát những bài ấy.

Vì thế, thật cảm động, đầu năm 94 này, tôi lại bắt gặp được "những người bạn ấy" trong album "*Dấu chân trên cát*" do UBNDKG thành phố Hồ Chí Minh tuyển chọn và giới thiệu.

Vẫn với tiết tấu thiết thu sôi nổi: "*Tôi sẽ bước đi trước nhan thánh Chúa Trời, trong cõi đất lành, đất dành cho kẻ sống...*" (Tôi sẽ bước đi) "...*Còn chờ chi nữa chưa cùng song hành, dẹp mọi chuyện xung khắc rồi gánh vác nhau...*" (Song hành), lúc trầm lắng đầy chất suy tưởng: "*Một đêm kia tôi nằm mơ thấy Chúa. Ngài cùng tôi song hành trên bãi biển hoang... Lòng lâng lâng tôi lắng nghe tiếng sóng vỗ...*", lúc lắng đọng, tha thiết van xin: "...*Lạy Thiên Chúa, xin lấy lòng nhân hậu mà xóa tội con...*" (Xin rửa lòng thương).

Những suy tưởng ấy, cùng với giai điệu đẹp mang dấu ấn tự sự, sâu lắng... của bản nhạc *Dấu chân trên cát*, cứ miên man trong tôi. Những tiếng hát Công giáo không chỉ nổi tiếng trên các sân khấu ca

nhạc thành phố như Phương Thảo, Cao Duy, La Sương Sương, mà còn có cả những tiếng hát thường cất cao giọng trong thành đường như Thảo Trang, Ý Hiến. Tất cả đều khó nắm bắt hết được những nét diễn cảm tinh tế, nhưng những tiếng hát này đều có chung một xúc động: mơ ước cùng Chúa song hành trên cõi đời còn lắm gian nan, giông bão... Nói đến tiếng hát không thể không nhắc đến nét nhạc hòa âm của nhạc sĩ Công giáo Trần Thanh Tùng. Nghe thật mới lạ, vượt khỏi lán ranh của những giai điệu thánh thiêng để bước xuống gần gũi hơn với đời... với kỹ thuật âm

thanh sắc nét!

Đêm đã khuya. Và tôi đã nghe đi nghe lại nhiều lần album "*Dấu chân trên cát*": Những tiếng sóng vỗ bờ xô xao như cuốn hút lấy tôi. Và trong đêm, giữa bao trần trụi, bộn bề lo âu của cuộc sống, tâm hồn tôi như lắng xuống. Hình như, trước mắt tôi, những dấu chân của NGƯỜI hiện ra trên cát...

TẠ NGHI LÊ

3) Tản mạn về Album Hát Lên Người Oi (chủ đề Phục Sinh)

Trong thập niên 90s, cha Thành Tâm có thực hiện ba album dạng băng cassette phổ biến ra công chúng (bán trong nhà sách Đức Mẹ). Tạm gọi là album *Dấu Chân Trên Cát* (1993), album *Hát Lên Người Oi* (1994) và *Tình Yêu Nhập Thể* (1999). Album *Hát Lên Người Oi* thì nổi trội nhất về mặt hòa âm phối khí và ca sĩ hát nhạc.

Về phần hòa nhạc, nhạc sĩ công giáo Trần Thanh Tùng, chuyên gia nổi tiếng về phối âm phối khí của studio, đã thực hiện album này. Các nhạc công chính chính là những nghệ sĩ của Ban Nhạc Đài Truyền Hình rất nổi tiếng một thời ở Saigon trong thập niên 80s, đó là Lý Được (guitar bass), Mạnh Trinh (guitar solo). Ngoài ra có Đức Trí (tên đầy đủ Trương Đức Trí, hiện giờ là một nghệ sĩ có tên tuổi, rất nổi tiếng với vai trò sản xuất âm nhạc, hòa âm phối khí và có học vấn về âm nhạc cao) chơi keyboard và piano.

Về phần hát, ngoại trừ 2 ca sĩ xuất thân từ ca đoàn thiếu nhi và huynh trưởng của Lớp Giáo Lý Thiếu Nhi là Thảo Trang và Ý Hiền hát đúng bài bản rất hay, các ca sĩ chuyên nghiệp ngoài đời được mời đã thể hiện những bài hát của cha Thành Tâm hết sức chững chạc, đúng đắn, không phô trương kỹ thuật giọng hát, hát gần đúng với cách hát nhạc nhà thờ, dù có đôi lúc thể hiện chất đời. Được biết cha Thành Tâm đã tham gia tư vấn cho các ca sĩ này kỹ càng để họ hát thể hiện hết ý tứ mà Ngài đưa vào trong bài hát ấy.

- **Ý Hiền**: một cựu thiếu nhi, cựu hướng dẫn viên giáo lý, và là một ca viên của ca đoàn Thiếu nhi. Khi nghe Ý Hiền hát *Tâm Tình Ca 4*, không thể phủ nhận đã có một sự xung động tâm linh đã xuất hiện trong ý thức người nghe để thúc đẩy sự sám hối vì từng hành động tội lỗi, hành vi phản bội của loài người như những cái đinh nhọn đóng đinh Chúa Giê-su vào thập giá. Người nghe có thể cảm nhận được phần nào sự cô đơn tận cùng của Chúa Giê-su trong màn đêm u tịch trong Vườn Gethsemani (Vườn Cây Dầu) vì biết mình bị bội phản bởi chính đồ đệ của mình. Và có vẻ như đêm đen ấy cũng quay lưng lại với Ngài để Ngài uống trọn vẹn những giọt sầu đắng trước cái chết.

- Với *Điểm Tình Ca 1*, **Thảo Trang** (cũng là một cựu TN, cựu HDV và cựu ca viên của ca đoàn TN), với chất giọng nhà thờ không phô diễn, đã gửi đến cho người nghe những lời nhắc nhở thấm thía và day dứt không nguôi rằng Chúa hiện diện qua những hình ảnh đời thường nhất. Đó là người ca sĩ phòng trà "*cất tiếng hát đêm từng đêm*" mua vui cho người dưới ánh đèn vàng để rồi rơi vào cảm giác cô đơn trống vắng sau đó, hay hay người hành khất bên hè phố trong áo rách vai gầy "*cất tiếng khóc xin người thương*", hay đứa bé bán bánh dạo lê bước mệt mỏi hàng ngày ngang qua chúng ta "*cất tiếng rao hàng đây*" nhưng bị ngoảnh mặt thờ ơ... Tất cả khi hòa quyện lại trong bài hát đã thầm nhắc nhở chúng ta hãy thay đổi cách sống của mình đối với tha nhân đồng loại. Xuyên suốt bài nhạc đây đó có những nốt chấm phá của đàn Hạc-uy-cầm làm bài hát nghe càng thêm tha thiết.

- **Phương Thảo** với bài *Hợp Nhau Trong Khúc Hát và Chúa Thương Cứu Độ* - Trong bài Chúa Thương Cứu Độ với giai điệu Slowrock truyền thống, Phương Thảo đã thể hiện hết sức sâu lắng, để làm chúng ta hình dung ra trong đêm khuya thanh vắng, hình ảnh một hồi nhân đang trần trọc suy tư về sự yếu đuối trong thân phận con người, sao cứ hoài mãi bất xứng với tình yêu vô bờ bến của Chúa và trăn trở làm cách nào để đáp lại tình yêu đó. Khúc Intro và Ending với keyboard làm nền chính cộng với sự phụ họa của guitar bass và guitar solo đã làm nổi bật sự trăn trở đó, chỉ còn thiếu tiếng đồng hồ tích tắc trong đêm khuya tĩnh mịch tương đồng theo nhịp của bài nhạc nữa là đủ.

- **Cao Duy** đã thể hiện sự tương phản độc đáo qua hai bài hát **Chúa Sống Lại Rồi** và **Halleluia Hát Lên Người** ơi. Với bài Chúa Sống Lại rồi, với giọng ca sâu lắng, anh đã thể hiện một đức tin sâu sắc việc Chúa Phục sinh. Giọng ca của anh đã làm chúng ta hình dung được một Chúa Giê-su hóa thân thành một "*người lam lũ hy sinh*" để rồi sống lại khải hoàn. Và chính giọng ca ấy đã gieo được niềm tin vào "*cõi phúc thiên đường trong sáng nên thơ*" nơi mọi giai tầng trong xã hội, đặc biệt nơi "*người lòng ngay khổ đau*", nơi

"*người thân thể bơ vơ*", nơi những "*tấm thân gầy cay đắng miên man*". Với Halléluia Hát Lên Người Ơi, giọng ca Cao Duy lại trở nên sôi nổi sinh động trong giai điệu Twist. Ở các tiểu khúc, các nốt nhạc cách nhau một quãng rộng (quãng tám) thể hiện một niềm vui Chúa Phục sinh bùng nổ, trào dâng mạnh mẽ như những con sóng cao ngút trời trong cơn bão và không có gì có thể ngăn cản niềm vui ấy. Cao Duy thể hiện 2 bài này đúng chất "nhà thờ" với giọng ca trong trẻo và truyền cảm. Đặc biệt bài Halleluila Hát Lên Người Ơi, ban nhạc đã chơi khúc ending đúng như cha Thành Tâm đã sáng tác, rất hào hứng theo kiểu nhạc Twist. Nếu ca đoàn nào mà hát bài này thì có thể nói Halléluia Hát Lên Người Ơi của album là một chuẩn mực về beat, sự sôi động trong phối khí, sự phối hợp bè phụ hỗ trợ cho giọng ca chính.

- *Tam Ca Áo Trắng (Tuyết Ngân, Minh Tú, Minh Thư)* với bài Hát Cho Mọi Người và Hầy Hát Mừng Chúa. Ba chị em phối giọng đồng đều rất hay. Phần Intro đã thể hiện sự "đối-đáp" giữa guitar solo và keyboard, tạo ra nét trẻ trung nhí nhảnh của tuổi teen, và Tam Ca Áo Trắng đã thể hiện hết sự trẻ trung sôi cuốn khi thể hiện bài Hát Cho Mọi Người, có tác động mời gọi chúng ta đi loan truyền tình yêu và sự cứu độ của Thiên Chúa cho tha nhân.

- *La Sương Sương* với chất giọng trẻ trung sôi nổi trong bài Trên Đường Emmau như nhắc nhở chúng ta rằng Chúa hiện diện khắp mọi nơi mọi lúc trên những nẻo cuộc đời của mọi người, và chúng ta phải đủ tỉnh thức để nghiệm ra sự hiện diện của Người đang cùng đồng hành để nâng đỡ chúng ta hay nhắc nhở chúng ta sống nghĩ đến tha nhân.

4) Album Vào Đời do Ban nhạc Hallêluyah Học viện Dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt thực hiện năm 1970 (băng cassette)

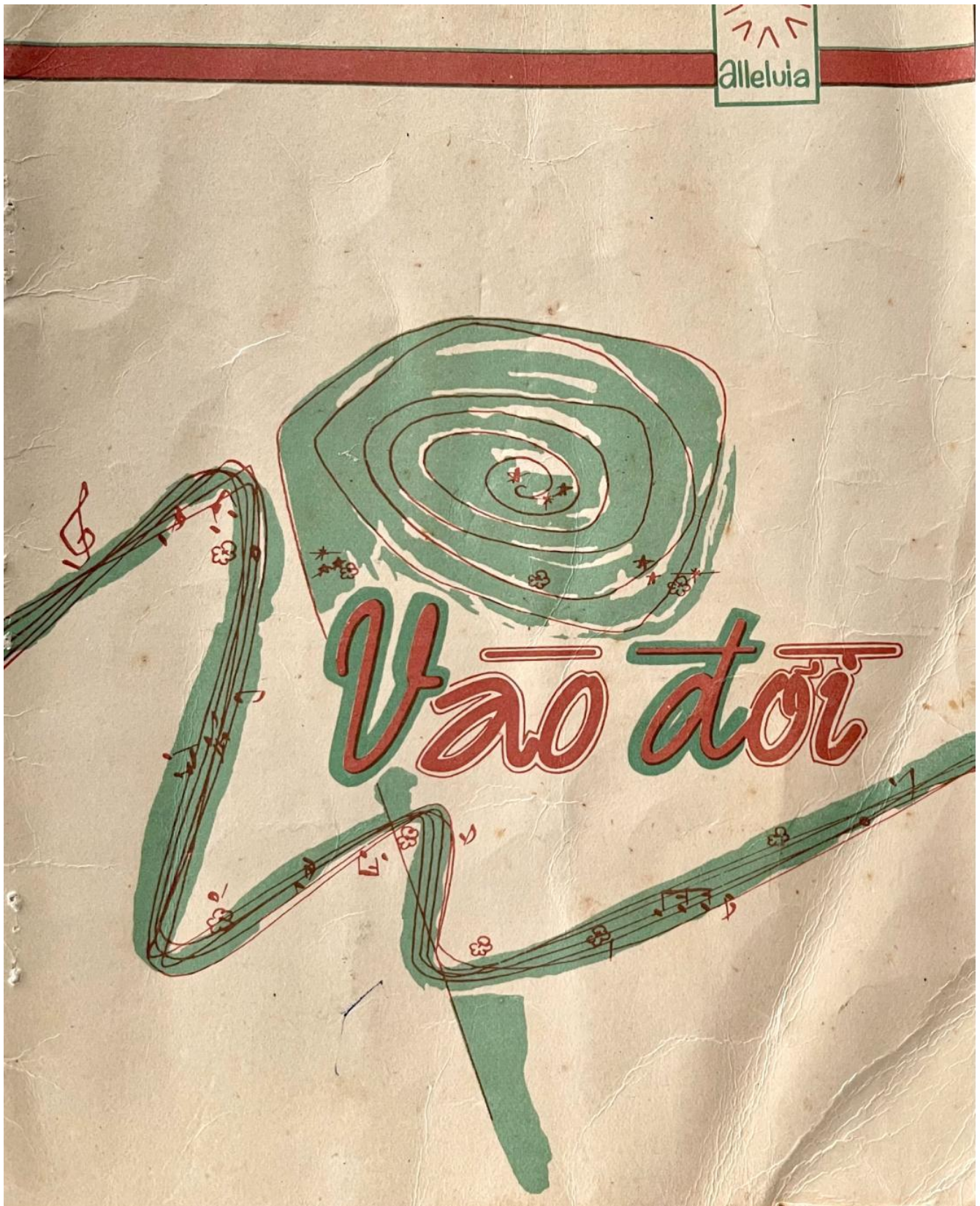
Ban nhạc Hallêluyah mà LM Thành Tâm là người sáng lập đã thực hiện một Album nhan đề Vào Đời vào năm 1970. Ai đó đã có lòng tốt chuyển âm thanh từ analog (băng cassette) qua digital và tải lên Internet để những ai yêu mến dòng thánh nhạc Vào Đời thưởng thức.

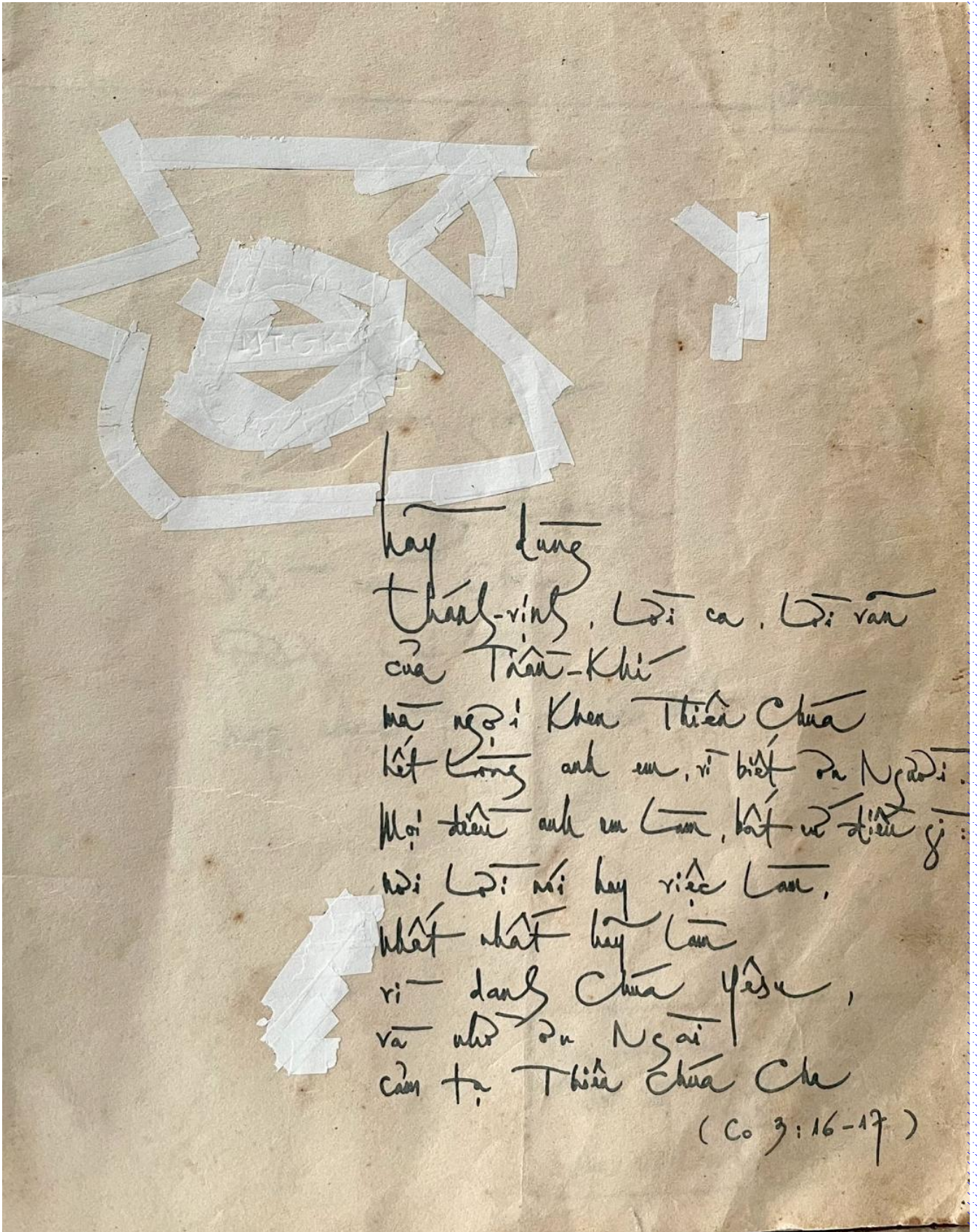
Trong album này, LM Thành Tâm đóng vai trò guitarist và có nghệ danh là Tuấn Anh. Chúng ta lắng nghe sẽ nghe được tiếng guitar solo của Ngài, đặc biệt bài Hallêluya, Hát Lên Người Ơi. Album có 11 bài hát, kể cả phần Lời Giới Thiệu, và toàn là giọng Nam mà thôi. Phần độc đáo của Album này là các Thầy vào thời điểm đó, khi làm nhạc, đã có phần giới thiệu dẫn nhập để người nghe theo được diễn tiến của album, một dạng của MC (Master of Ceremony), rất độc đáo và tiến bộ. Người viết đã xác minh với cha Thành Tâm và Ngài đã xác nhận tính khả tín của album này. Dĩ nhiên, các hòa âm lúc đó khác với bây giờ nên khi nghe, chúng ta có thể thấy không hay. Tuy nhiên, những bài hát Thánh Ca Vào Đời được sáng tác vào thời điểm đó, cùng với sự ra đời của album, là một sự kiện

“chấn động” theo hướng tích cực trong đời sống tâm linh của người Công giáo miền Nam trong giai đoạn ấy. Đó là một hướng tiếp cận với Thiên Chúa mới mẻ thông qua dòng Thánh nhạc Vào Đời với phong cách nhạc trẻ trung, nội dung bình dị và ca từ gần gũi với đời sống thường nhật.

Vào ngày 30/6/2021, người viết có cơ hội liên lạc được với anh Hải Vân - cựu ca trưởng ca đoàn Trẻ Đắc Lộ - và đã được anh giới thiệu đến với ông Vũ Đức Nhuận, vốn là cựu thành viên của Ban Hallêluyah và đang định cư tại Úc. Ông Vũ Nhuận (một cách viết tắt tên của Ông) đã hào phóng chia sẻ một số hình ảnh của tập Album Vào Đời đầu tiên mà Ông cùng những thành viên khác lúc ấy đã dày công soạn thảo và in ấn để phát hành ra công chúng vào năm 1968. Cha Thành Tâm cũng đã nhận được một bản copy nhưng Ngài đã để thất lạc. Rất may là ông Vũ Nhuận vẫn còn lưu giữ “bản gốc” quý giá này.

Dưới đây là một số hình ảnh của tập Album Vào Đời phát hành năm 1968:

hay dùng
 thanh-vinh, Lời ca, Lời văn
 của Thiên-Khí
 mà ngợi Khen Thiêng Chúa
 hết lòng anh em, vì biết ơn Ngài.
 Mọi điều anh em làm, bất cứ điều gì:
 khi Lời nói hay việc làm,
 nhất nhất hay làm
 vì danh Chúa Giê-su,
 và như ơn Ngài
 cảm tạ Thiêng Chúa Cha
 (Co 3:16-17)

Alleluia.

1.

Vào đời

Người gieo giống

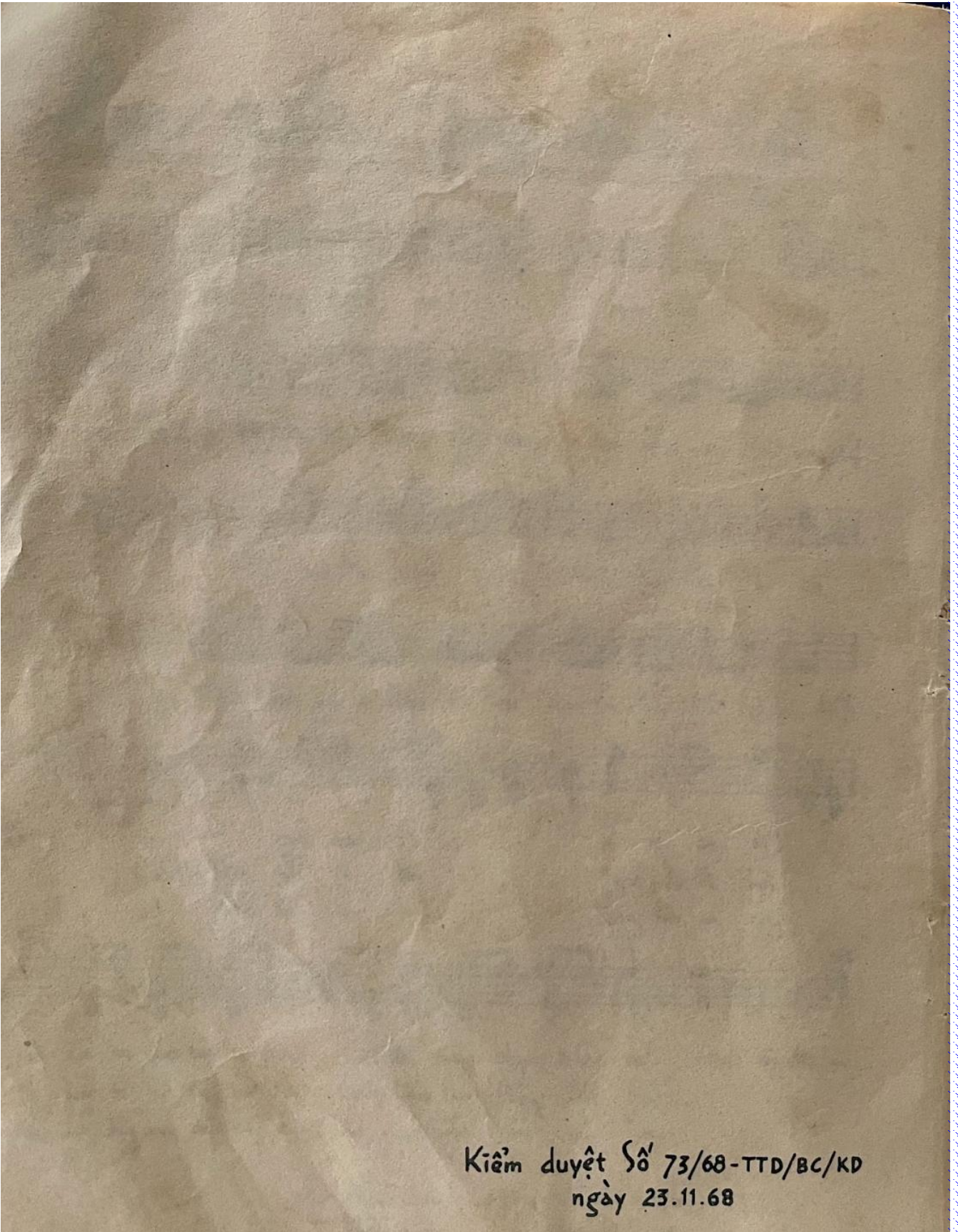
Trên đường Emmau

Về nhà Cha

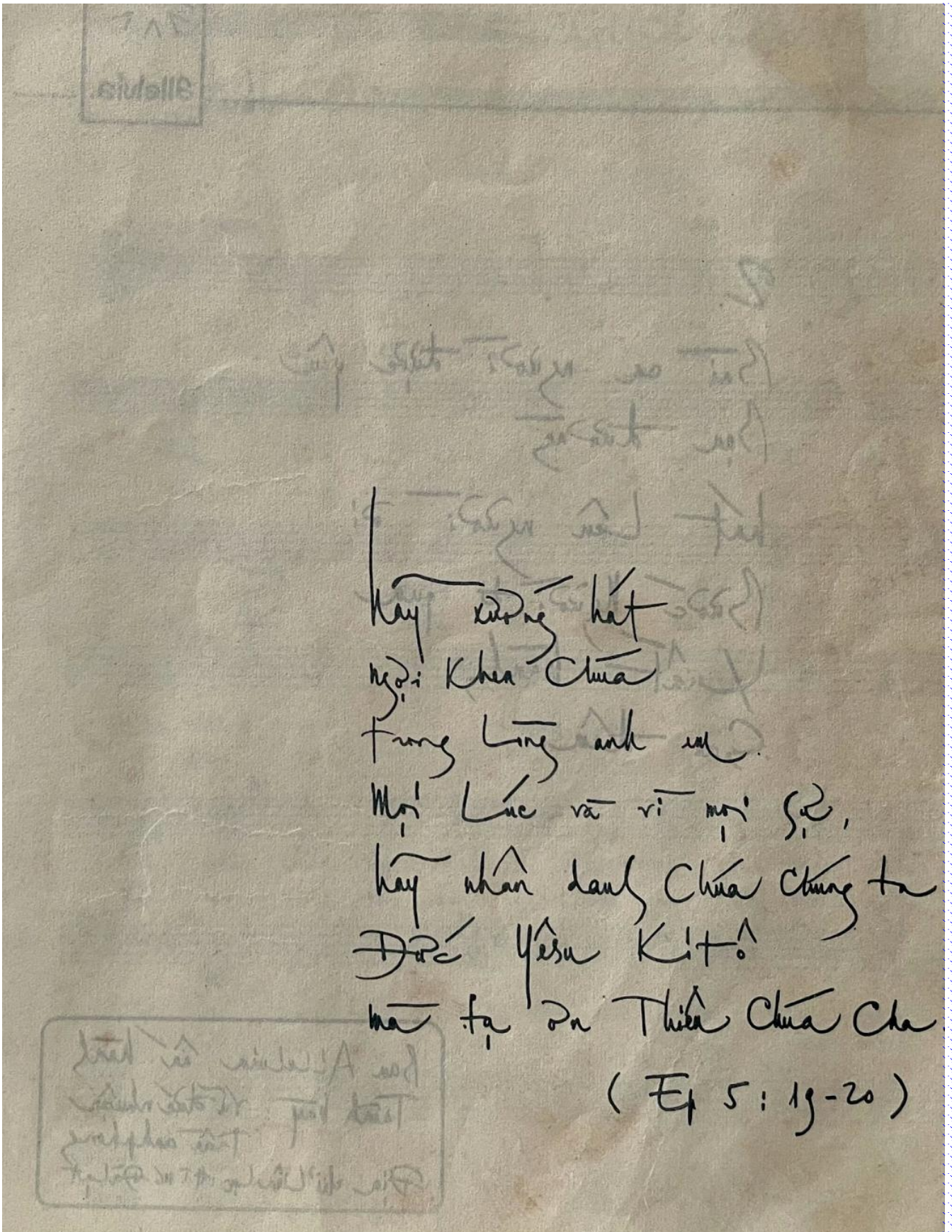
Được Sai đi

hợp nhau trong khúc hát

Ban Alleluia âm hành
 Trình bày: Vũ Đức Nhuận
 Trần Anh Phong
 Địa chỉ: Liên Lạc: H.T. 116 Đạt

Kiểm duyệt Số 73/68-TTD/BC/KD
ngày 23.11.68

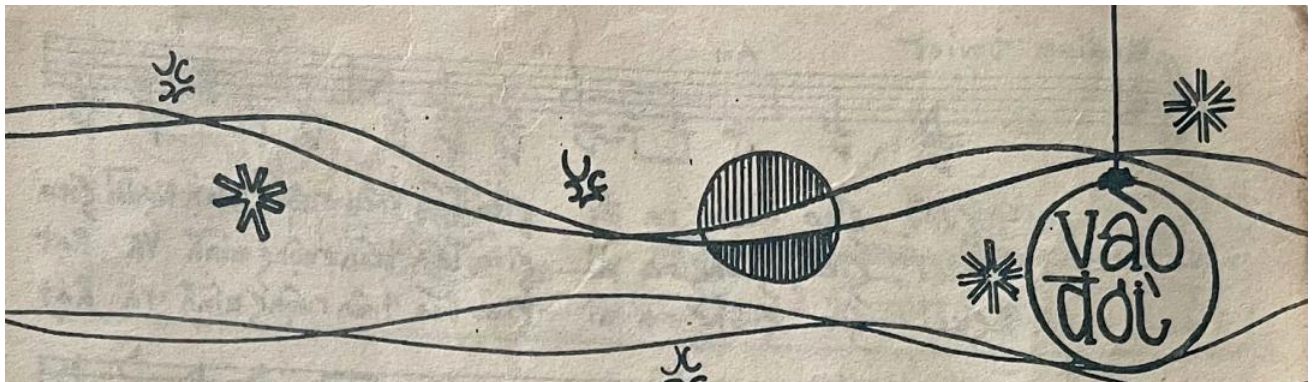

Nhạc: Thành Tâm
 Lời: Trần Di Linh

Slow Rock

Ngay ấy Chúa cất tiếng gọi khắp nơi Ngay ấy Chúa dẫn lối đi vào
 đời Ngài muôn hết thế giới được đón rước loan tin rồi cùng nhau tay chung xây dựng đất
 trời. Ngay ấy Chúa cất tiếng gọi khắp nơi ngay
 ấy đều với Chúa đi vào đời, cùng bước dưới ánh sáng thành mới
 nên do muôn dân thành chúng nhân reo vang mùa hồng ân

Fine

Vivace

TK

1. Eheo Ngai rē muôn lồi đi hoài vā đi mãi rắc
2. Đi vào mừng đám cưới đến giường người kếp hời tới
3. Đến cùng người thu thuế đến cùng người đánh cá đón
4. Cho dư trời mưa gió cho dư trời nắng giá cũ

giáo tiếng cười thay than van vì xưa Ngai đã phan: Hãy
 Bên (bên) người mẹ Na - im vā đi chiêu hoang tìn tìm
 ngē Mai - đề - Liên kêu ca vì xưa Ngai đã phan: Rằng
 đi với Ngai trên đường xa vì xưa Ngai đã chết mà

loan cho người thē rằng vui vui mừng lên Ta đã đến .
 chiến lạc đêm tối năm bên anh tội nhân lên thập giá .
 ai ngē đau yêu Ngai yêu cho vào ăn trong tiệc thánh .
 nay Ngai vẫn sống Ngai mai trong hiến vang Ngai lại đến .

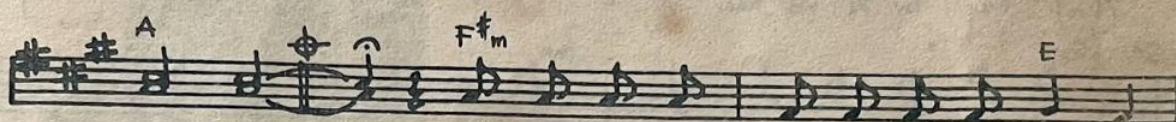

TRÊN ĐƯỜNG EM MAU

thành tâm
cảm hứng Lc 24:13 tt

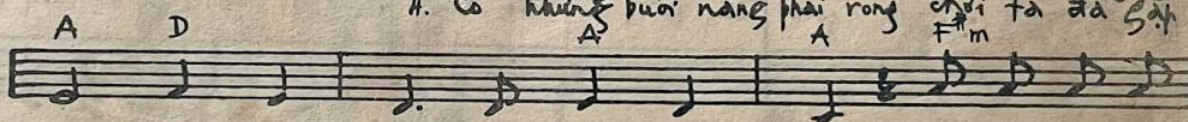
Slow Fox

Trên đường Em - mau, hai người lữ khách bước
đi bên nhau. Mộng vãng tan mây
Nhọc nhằn lê gót chân buồn đường dài. Này Ngai
tiến đến, về Em-mau, tiến bước theo ngay bên.
Họ không trông ai, Người lữ-khách đó chính

lã Ngai.

1. Biết mấy lúc chúng ta đi trong cuộc sống mọi
2. Có những phút thanh thoi rong chơi ta đã gặp
3. Có những buổi sát vai nhanh chân ta bước bên
4. Có những buổi nắng phai rong chơi ta đã gặp

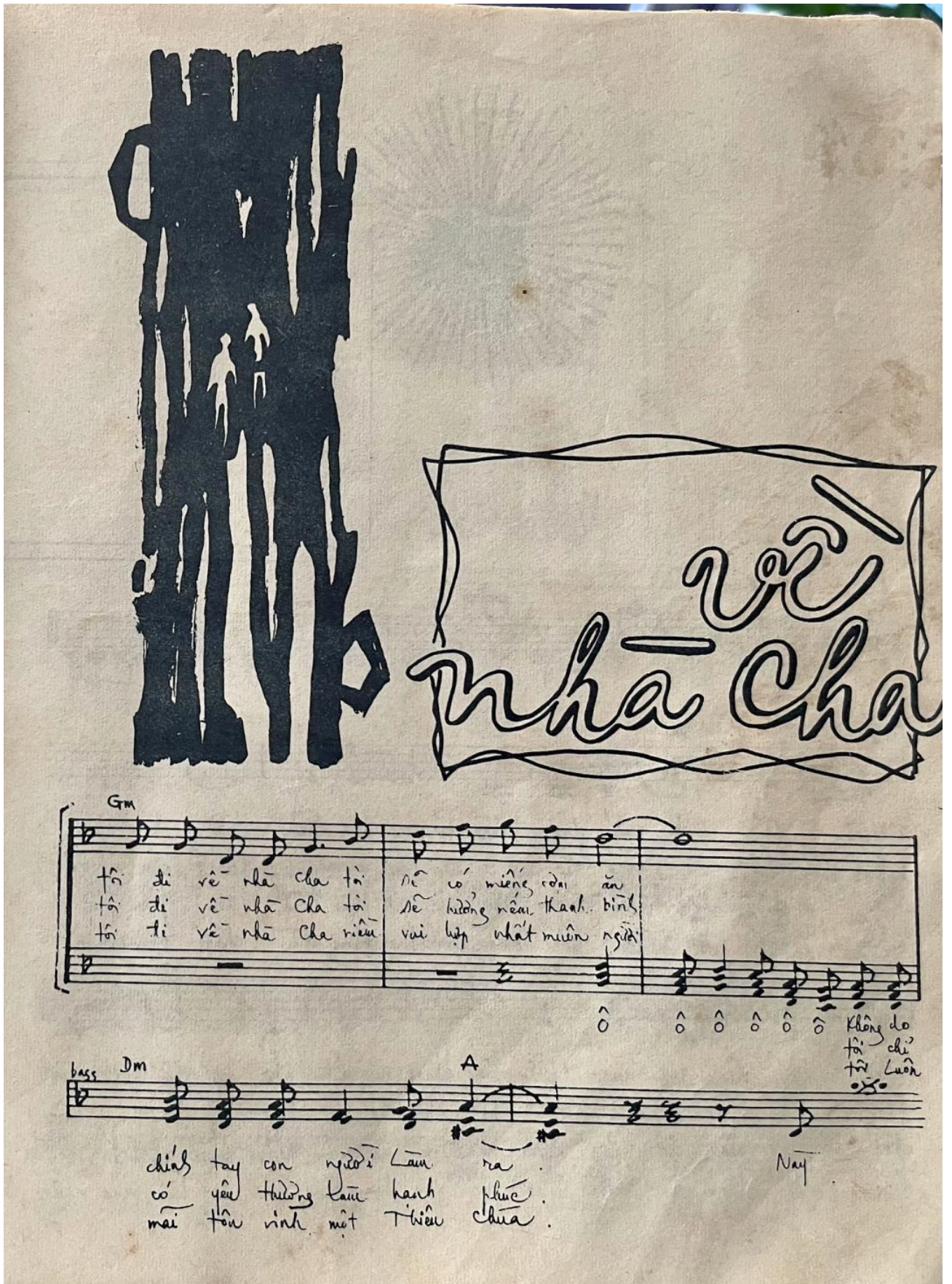
ngây, đã gặp Ngai nhưng chẳng biết Ngai Ấy những lúc mắt
 Ngai, trên vỉa hè nhưng chẳng biết Ngai Ấy những lúc chúng
 Ngai, trên đường về nhưng chẳng biết Ngai Ấy những lúc chúng
 Ngai, khắp phố phường nhưng chẳng biết Ngai Ấy những lúc chúng

ta không trông không thấy được Ngai, trong những kẻ nghèo đói,
 ta vô tâm không để ý người, Người ăn xin hèn yếu.
 ta vô tâm không để ý người, Người lao công cũng đi.
 ta vô tâm không để ý người, Người phu xe gãy vai.

Trên đường... Đi về Em - mau!

The image shows a hand-drawn musical score on aged paper. On the left side, there is a large, vertical, black ink blot that obscures some of the page's content. The title 'Về Nhà Cha' is written in a stylized, cursive font within a hand-drawn rectangular frame. Below the title, there are two staves of music. The first staff is a vocal line with lyrics in Vietnamese. The second staff is a bass line with lyrics in Vietnamese. The music is written in a simple, hand-drawn style.

Về Nhà Cha

Vocal Line:

Gm
 Đi về nhà Cha tôi sẽ có miếng cơm ăn
 Đi về nhà Cha tôi sẽ hưởng niềm thanh bình
 Tôi đi về nhà Cha tôi vui lầy nhất muôn người

Bass Line:

bass Dm A
 chính tay con người làm ra này
 có yêu thương làm hạnh phúc
 mai tồn vinh một Thiên Chúa

Không do
 tôi chỉ
 tôi luôn

Slow Fox

hương tước

(Đạo): Nay tôi đi về nhà Cha ô ô ô ... Nay

tôi đi về nhà Cha ô ô ô ...

1. Nay
2. Nay
3. Nay

tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ có nhà để ở	Nay Nay Nay
tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ không còn nghèo khổ	
tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ không còn vất vả	

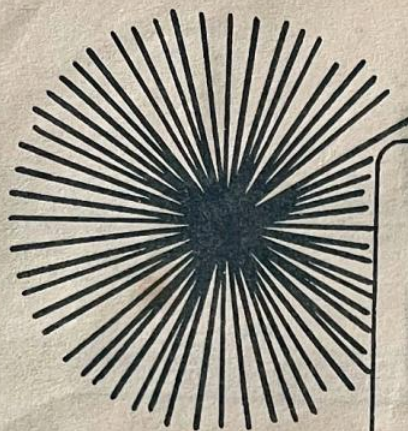
ô .. ô ô ...

tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ có áo mặc...	Nay Nay Nay
tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ thoát kiếp đau phiền	
tôi đi về nhà Cha yêu	mềm xoa hết hận thù	

ô .. ô ...

tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ có gạo ăn	Nay Nay Nay
tôi đi về nhà Cha tôi	sẽ không còn đói khát	
tôi đi về nhà Cha không	có kẻ lừa người lừa	

ô .. ô ...

Slow Rock

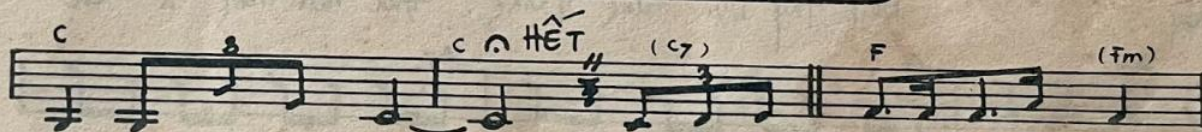
1. Ngài đã, sinh xuống gian trần, chỉ mong đem tình thương cho người
 2. Rồi Ngài chết đi cùng chi rì để đem ơn giải thoát cho người
 3. Vì chúng sinh trên dương trần, hiến mình Ngài trọn thặng trên sự
 4. Nào năm tay ta lên đường, bước theo Ngài đã chết những lại

thế. đi nên con của Ngài, sống chung vui một nhà bởi Ngài hết mọi
 thế. Khóc than sẽ không còn, bề dẫu đã bởi Ngài biến nên trong cõi
 chết. Trở nên cho muôn người, bởi tin nơi Lời Ngài phước rình trên cõi
 sống. để tin cho muôn người noi vui đang dâng trào cõi lòng của những

ĐƯỢC SAI ĐI

Thành Tâm

Cảm hứng Mt 28: 19-20
Mc 16: 15 tt

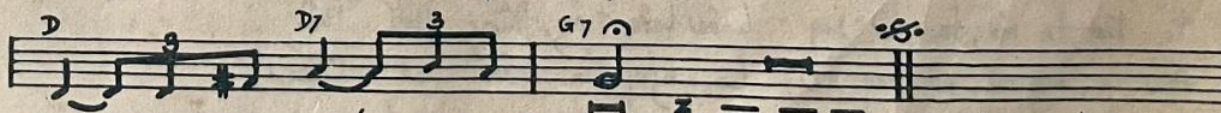
Người được hưởng phúc trời. Đ.K. Được Ngài sai đi sai đi khắp nơi
đời đời đến quê trời.
Trời muốn sống muôn đời.
Người được phúc biết Ngài.

Long mang tin vui, tin vui đến nơi, cũng các dân trên thế gian đang lầm than

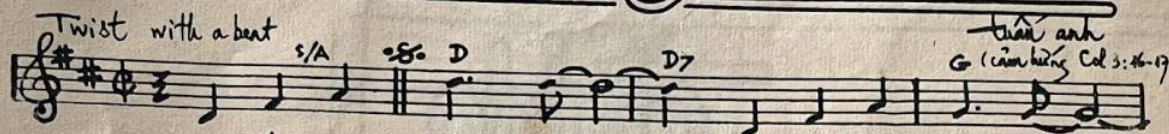

Được Ngài sai đi sai đi khắp nơi, long mang tin vui tin vui đến nơi, để các

dân được nhận biết Chúa thật trời. (Kết thúc, tất cả hát chung từ khúc 4)

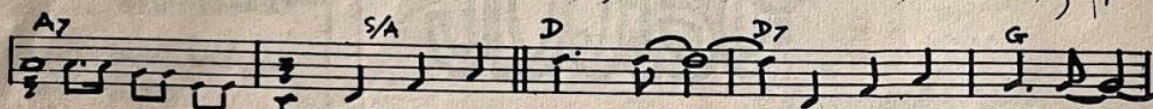
Hợp nhau trong khúc hát

ĐK. Hợp nhau trong khúc hát Và trong tiếng hò reo.

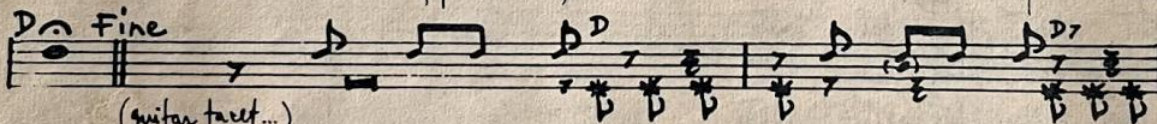
Ca lên Thường đi bao lâu loan đang giữa chúng ta vui dâng lên trong giây phút

Nhịp tay theo tiếng trống! Đầu theo tiếng ta ca

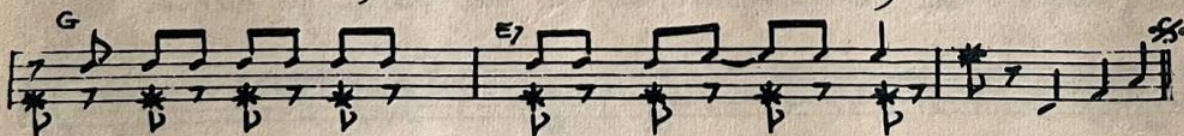

Ca Khiến dân Chúa thương yêu ta, Người đã tạo nên nên hiển nhiên đẹp hơn biết

Đao

1. Ở anh em đi!	Ở chị em đi!
2. Trong khi ta say,	Trong khi ta mơ,
3. Trong khi âu lo	Trong khi an vui

Tôi xin ca lên câu ca vui tươi đi cùng chung nhau vui! (Hợp!) Hợp nhau trong
ta say ta mơ, ta mơ say Luôn luôn trong dáng Cầu Thế.
Âu lo hay vui, vui hay âu Lo, ngay bên rân có Chúa.

N.B. Phân chung, vỗ tay theo nhịp twist (1 2 3 1)
Phân riêng, vỗ tay theo dấu (*)

Alleluia.

2.

Bài ca người trẻ yêu
 Bài đường

hát lên người đi

Bước người đi qua

Xuất hành,

Sao lên

Ban Alleluia âm thanh
 Trình bày: Vũ Đức Nhuận
 Trần Anh Phong
 Địa chỉ: Liên lạc: #.T.116 Đà Lạt

NGƯỜI ĐƯỢC YÊU

BÀI CA

Mashed Potatoes

Lời: Trần Sĩ Tín
Nhạc: Hoàng Đức Cẩm Hưng: under the board walk

1. SOLO

2.

3.

chưa có sông núi xanh tươi, từ khi chưa
chưa có sông núi xanh tươi, từ khi chưa

có con người Ngai đã chọn anh thương anh
có con người Ngai đã đặt tên cho anh

CHORUS

thương anh sai anh thương anh nên vào đời
sai anh đi vào đời

lâm thân chiến hy sinh chết treo tên thập lĩnh.
đi neo vang tin vui Chúa yêu thương mọi người.

SOLO

Dù tan sông vỡ núi cho dấu nguy
Dù anh đi giữa phố Ray sông nơi

khôn muôn nơi tình thương của Chúa kiên
chôn cô liêu đời cho lời sáng tâm

vâng đến muôn đời CHORUS trung-kiên duy có Chúa SOLO và lòng anh dửng
 tôi với thương đau anh rao cho thế-giới bằng tình, thương mến

vui thấy yêu người CHORUS sống chết Chúa thương ta SOLO anh thanh nhàn chảnh
 tươi với muôn người chính Chúa mến thương ta vui cùng ai âm

Đấng Chúa Trời CHORUS anh đi cho thế-giới SOLO mọi người trông thấy
 cũng ấy là anh rao cho thế-giới và lòng anh khóc

anh biết tin mừng CHORUS biết Chúa mến thương ta SOLO anh hiến thân tiến
 theo với ai sâu chính Chúa mến thương ta xây dựng cho thế

bước giữa đời CHORUS anh đi cho thế-giới Anh (nhạc....)
 giới thái hòa anh rao cho

đi! Từ khi Chúa... thế-giới SOLO bằng tình, thương mến

tươi giữa muôn người CHORUS chính Chúa mến thương ta SOLO xây dựng

cho thế-giới thái-hòa CHORUS anh rao cho thế-giới ...

Nhạc Les Alleluias
Lời Thánh Tâm

Rumba Mélodie

TK. Cùng nhau ta hãy theo Ngài tiến bước, Nào bạn
 (phần phụ họa): oa tu oa

Am Em
 hỏi hãy vững tin Ngài sẽ dẫn chúng ta về
 oa tu oa oa tu oa tu oa tu oa

Em B7 Em
 cõi phước nơi quê nhà chôn' than' bình
 oa tu oa oa tu oa oa tu oa tu oa tu

TK. 1. Đắm gai góc rẫy trên đường đi sâu chôn chôn chôn Lo chi
 2. Hỏi ai đã khổ đau Lâu than, đời sống nặng kiếp tha lương

Em B7 E
 Hãy quay gót mau lui về đây bao vùn phiên kết dang đây
 Hãy quay gót mau lui về đây đi theo Ngài sẽ xum vầy

3. Hỏi ai đồng Khát Khao tìm thưng, mà chi nếm có đau thưng
 hãy quay gặt mau Lúi về đây! đi theo Ngai, sẽ no đây.

Cũng Ngai bước đi khắp nẻo
 hát hoan ra đi

đường cất tiếng mời hát mọi
 t.ân khắp nẻo đường chung cất tiếng mời hát mọi

ngươi đến. Cũng nhau ta hãy theo Ngai ...
 ngươi cũng đến.

... như bao tuổi sống.
 oa tu oa oa tu oa tu oa tu oa

Link nghe nhạc Album Vào Đời (1970):

https://nhacthanhcavietnam.com/album/vao-doi-cassette-1970/?fbclid=IwAR2GHCDHXd7FOXkIEBnXeW05-DCD60ti7_BrvGMoDiez_LCeaKmDUBK3j1k

*Cuộc trùng phùng của 2 cựu thành viên Ban Hallêluyah (LM Nguyễn Thành Tâm và ông Vũ Đức Nhuận) vào năm 2018 tại nhà dòng Chúa Cứu Thế Saigon.
(Hình được ông Vũ Đức Nhuận cung cấp)*

5) Một số những cảm hứng sáng tác nhạc Vào Đời hay những bài nhạc và sự kiện

Khi đang trong thời gian sáng tác, những cảm hứng để viết lời dệt nhạc, được ơn Chúa soi sáng, đến bất chợt. Và Ngài đã tận dụng những hứng nhạc đột xuất ấy để nhanh chóng ghi xuống những đoạn nhạc, những lời ca.

Trong Tù Bút “*Kỷ Niệm 50 Năm Linh Mục Của Bồ Tâm*” tặng LM Thành Tâm nhân kỷ niệm Kim Khánh của Ngài vào ngày 4/4/2020, anh Trần Quốc Khánh, một cựu Hướng dẫn viên Giáo lý của Lớp Giáo lý Thiếu nhi, đã cho người đọc biết được một số xuất xứ của những bài nhạc Vào Đời mà anh được Ngài chia sẻ trong những lúc tâm tình cha-con như sau:

Trích:

Có lần, Bồ dẫn huynh trưởng đi thăm ba của cô Chín - người chăm sóc cho bà Nội (mẹ của cha Thành Tâm). Trên đường đi (thời đó huynh trưởng chỉ có xe đạp), nhìn khung cảnh của miền ngoại-ô, Bồ suy-tư về những cảnh đời của mỗi con người, Bồ nói với chúng tôi về một bài hát mà Bồ đang “thai nghén”: “...*Bồ rất muốn viết một bài hát ca ngợi về những kỳ-công tuyệt-mỹ mà Thiên-Chúa đã thực-hiện nơi thiên-nhiên, nơi con người, nơi tình yêu vĩnh-cửu của Thiên Chúa, nơi cuộc đời của mỗi con người...*”. Mấy hôm sau, Bồ mang qua Hội-Quán, hát cho huynh trưởng nghe về bài hát này. Đó là bài *Chúa Uy Linh*:

*"Nhìn trần hoàn Chúa làm ra, nhìn bầu trời thật nguy nga,
Muôn trăng sao đẹp lấp lánh, ngàn ngàn trùng cách xa ta.*

...
*Cuộc đời này có gì đâu, một đời người được bao lâu,
Yêu thương nhau được mấy kiếp, rồi ngày nào cũng xa nhau."*

Hay, có lần, nhân dịp ngày lễ các Đấng Linh-Hồn, Bồ dẫn huynh trưởng và các em thiếu nhi đi lên nghĩa-trang Bà Queo, viếng Đất Thánh và xin Ôn Đại-Xá. Trong chuyến đi này, huynh trưởng và các em thiếu nhi bị đám du-côn ở khu nghĩa-trang kéo ra vây đánh, họ ý-thế “rừng nào cọp nấy” nên ngang-nhiên, hành-hung và chặn đường bắt nạt ... Hôm đó, anh Minh Tuấn bị thương nặng phải vào một trạm-xá địa-phương để may lại một vết thương ở cánh tay; và anh Minh-Chính, cũng phải đến nhà chị Cẩm-Tuyển (Giáo Lý Viên của lớp GLTN Khu Xóm / đang làm y tá) nhờ chị may lại vết thương ở trán. Sự kiện đáng tiếc này, sau đó, đã được Bồ ghi lại trong bài hát *Tâm Tình Ca 5*:

*"...còn ai kia bị áp bức, nấu nung căm hờn những người hung-ác ...
Ngài nghe chẳng trong đêm vắng tiếng ai nỡ-nùng kêu gào rên xiết..."*

Hình như, trong từng nốt nhạc, có đọng chứa từng hơi-thở, nhịp tim của Bồ và nơi mỗi tiểu khúc lời ca là những trăn trở, ước mơ của Bồ Tâm!

Nhiều lúc tôi tự hỏi trong lòng, nhờ những biến cố trong cuộc đời tu trì, nên đã giúp cho Bồ sáng tác ra những tác phẩm “để đời” này? Hay, mỗi khi sáng tác ra những tác phẩm đó, cũng chính là lúc, giúp cho Bồ Tâm, thêm vững bước trên con đường “Theo Chúa”, khi Bồ khám phá ra một tình yêu vô biên, mà Thiên Chúa đã dành cho Bồ trong từng mỗi phút giây? - Hết trích.

6) *Nguyện Cầu*

Dựa trên việc hình thành và phát triển theo dòng thời gian của Thánh nhạc Vào Đời do chính LM Thành Tâm biên soạn, bài hát "*Nguyện Cầu*" được Ngài sáng tác trong giai đoạn "Ngoài nhà thờ" (1967-1970), tức là trong giai đoạn đang là "thầy", đang tu ở Đại chủng viện ở Đà Lạt vào những năm cuối trước khi được thụ phong linh mục.

Vào những năm đó, Đà Lạt chắc chắn tuyệt đẹp. Trong một bài mô tả về Học viện Dòng Chúa Cứu Thế Đà Lạt, có đoạn mô tả như sau:

"Học viện DCCT cách chợ Đà Lạt 7km, trên đỉnh đồi Tùng Lâm bạt ngàn thông reo. Từ nhà thờ - Giáo xứ Tùng Lâm, men theo con đường chừng 500-600 mét với những đồi thông thẳng đứng chạy dọc hai bên là lên đến Học viện. Con đường này đã đi vào ký ức của những người sống ở đây vào những thập niên 50 – 70. Khi chiều dần xuống là lúc những tu sĩ DCCT mặc tu phục đem tay cầm tràng hạt đi lại trên con đường này để cầu kinh lẫn chuỗi Mai khô."

(Trích từ: <https://www.facebook.com/MocDalatLuquan/posts/651143982005986/>)

Suy diễn của người viết: chắc chắn bối cảnh "*...Đêm về, gió lay nhẹ trắng với sao...Kìa tinh tú muôn trùng sao lấp lánh đẹp muôn màu...*" là một khoảng không gian nào đó ở Đà Lạt. Những cảnh thiên nhiên đẹp nên thơ như vậy, chắc chắn cha Thành Tâm đã có trải nghiệm cá nhân. Có thể Ngài đi dạo trong khuôn viên Học viện vào trời tối tận hưởng bầu trời đầy sao trong không khí se lạnh đặc thù của Đà Lạt; hay Ngài đứng ở ban công trên lầu nhìn ra đồi thông bạt ngàn vào buổi tối với bầu trời đầy sao trên đầu; hay có thể Ngài là một trong những số những tu sĩ đi dọc theo con đường dẫn đến học việc giữa những hàng thông reo vì tay cầm tràng hạt lẫn chuỗi Mân Côi và cầu nguyện...Và có thể đó chính là nguồn cảm hứng để sáng tác bài *Nguyện Cầu*?

7) *Vì Xưa Ta Đói...*

Khi nhìn tựa đề, hẳn nhiều người trong chúng ta nghĩ ngay về bài hát *Vì Xưa Ta Đói* của linh mục Thành Tâm. Trong sách Thánh ca Vào Đời, ngay dưới tựa đề bài hát, có ghi “Cảm hứng Mt 25, 35”.

Vào Chúa nhật tuần thứ 34 thường niên, và là Chúa nhật cuối cùng của năm phụng vụ. Giáo hội giành Chúa nhật này để mừng lễ Chúa Giêsu Vua vũ trụ. Đoạn phúc âm thánh Mát thiêu (Mt 25, 31-46) vào ngày này đề cập đến ngày Cảnh Chung khi Chúa Giêsu Kitô đến lần thứ hai trong vinh quang để phán xét người sống và kẻ chết. Và trong đoạn Phúc âm có câu Chúa Giê su nói “...*Vì xưa Ta đói, các người đã cho ăn; Ta khát, các người đã cho uống...*” Và đoạn Phúc âm này chính là nguồn cảm hứng để cha Thành Tâm viết nên bài thánh nhạc Vào đời gây lay động lòng người.

Ở bên Mỹ thì không có cảnh người hành khất đi lang thang vào các khu dân cư hay nơi phố chợ để ăn xin. Thế nhưng ở Việt Nam, hay cụ thể trong Saigon, vẫn thấy những người vô gia cư, lang thang cơ nhỡ, từ các cụ già đến trẻ em độ tuổi lớp 5 trở lên đi khắp các hàng cùng ngõ hẻm để xin lòng thương xót của mọi người. Đó là những người hành khất thật sự, hay có thể họ còn có gia đình nhưng gia đình của họ quá khó khăn về vật chất đến nỗi chẳng còn ai có thể quan tâm đến ai, và cuộc sống của họ phải gắn liền với hè phố để độ nhật. Đó là hậu quả của chiến tranh, đói nghèo, gia đình tan vỡ...

Vào thời của cha Thành Tâm, khi ban nhạc Halléluyah ra đời vào năm 1970, thì đó cũng là thời gian của chiến sự ác liệt tại miền Nam Việt Nam, và những dòng người tản cư vì chiến tranh hướng về Saigon lánh nạn. Trong thời gian đó, cha Thành Tâm chắc hẳn sẽ thấy nhiều cảnh đời bất hạnh. Trong bài hát *Vì Xưa Ta Đói*, chúng ta thấy hình ảnh cảnh đời cơ cực của những người hầu như ở tầng lớp dưới cùng của xã hội đang vật vã với cuộc sống hàng ngày, mưu sinh bằng “*bán khoai*”, nghề “*phu gác xe*” (chạy xích lô hay ba-gác đạp), hay thậm chí làm hành khất như “*ông lão ăn xin già nua*” tha phương cầu thực. Có ai biết được sau cảnh đời “*em bé bán khoai*” là một bà mẹ đang đau bệnh không được cứu chữa; có ai thấu cảm được nỗi lo của “*bác phu gác xe*” là phải lo cơm ăn áo mặc cho “*bầy con nheo nhóc*”; có ai cảm nhận được nỗi đau tận cùng của “*ông lão ăn xin già nua*” lang thang phố chợ...Đáp lại chỉ là những tấm lòng lạnh lùng “*đang tâm làm ngơ*”. Và theo tinh thần bài Phúc âm thánh Mát thiêu, thì hình ảnh Chúa Giê su đang thể hiện qua những cảnh đời cơ cực đó, và người đời thì đang ngoảnh mặt đi vì lý do này khác...

Với *Vì Xưa Ta Đói*, chúng ta thấy đó là một lời cầu xin tha thiết xin Chúa đổi mới toàn diện con người mình: bắt nguồn từ đổi mới gốc rễ từ tấm lòng (*con tim*), để rồi chuyển sang hành động cụ thể, biết đem niềm vui đến người sầu khổ (*nụ cười*), biết chia sẻ với người có cảnh đời khó nhọc (*đôi tay luôn luôn rộng mở*), và cứu vớt những mảnh đời không còn hy vọng (*đôi chân luôn mau mau tìm tới giúp ai đang lao nhọc khó nguy*).

Ca từ trong bài hát này như một lời tự vấn lương tâm với từ ngữ mộc mạc chân thành, như thể một người trẻ đang trò chuyện cầu xin cùng Chúa hết sức thiết tha, rất chân thật, không mỹ từ uyển ngữ. Bài hát như có dụng ý thúc giục mọi người, đặc biệt giới trẻ cách riêng, sống thể hiện lòng bác ái cụ thể với tha nhân.

Điệu Bolero bập bùng qua cây đàn guitar với tông Rê thứ nghe tha thiết, hoàn toàn phù hợp với phần Điệp khúc với ca từ bình dị. Phần Tiểu khúc qua giai điệu Tango với nhịp điệu dập dùi mạnh mẽ làm nền để làm nổi bật hơn những lời tự vấn lương tâm trước cảnh đời đau khổ. Bài hát có giai điệu trẻ trung nhưng vẫn giữ được tính trang nghiêm qua ca từ. Với giới trẻ thị thành thì sức hút của bài hát này thật mãnh liệt, khơi gợi tính cao thượng của người trẻ để vượt ra khỏi những nhỏ nhen đời thường và có tác dụng thay đổi cách nghĩ và lối sống hiệu quả.

Vì Xưa Ta Đói được nhóm nhạc AC&M thể hiện tuyệt vời trong album Một Thoáng Tin Yêu.

<https://www.youtube.com/watch?v=4kjJlFeJjZg>

Trong cuộc sống thời đại @ ngày nay, Vì Xưa Ta Đói vẫn là một lời nhắc nhở thiết tha cho chúng ta...

8) *Làn điệu dân ca trong Thánh nhạc Vào đời*

Vâng! Thật lạ, nhưng đó là sự thật! Đó là bài hát duy nhất mang làn điệu dân ca Việt Nam. Điều này có vẻ như trái ngược với phong cách sáng tác thánh nhạc Vào Đời với nhiều giai điệu trẻ trung như Rumba, Tango, À Go-go, Calypso, Surf, Valse... của cha Thành Tâm. Khi người viết hỏi lý do vì sao, Ngài trả lời đơn giản rằng Ngài luyện tay nghề thử "lấn sân" lãnh vực dân ca qua việc sáng tác bài hát này. Chúng ta có biết bài nào không?

Vào Chúa nhật 31 thường niên, trùng vào dịp lễ kính Các Thánh Nam Nữ (ngày 1/11 hàng năm), giáo hội thường sắp đọc bài phúc âm Tám Mối Phúc Thật (Mt 5, 1-12a), hay còn gọi là Hiến Chương Nước Trời. Tám Mối Phúc Thật, một phương thức mà Chúa Giê su lập ra để giúp con người ta lấy đó làm nền tảng mà sống thánh thiện, và sống hướng về tha nhân qua hành động cụ thể theo Hiến Chương Nước Trời chứ không sống ích kỷ cho riêng mình.

Và bài hát có âm điệu dân ca ấy chính là bài *Tám Mối Phúc Thật* với điệu Ballad phổ biến cho các bài hát dân ca Việt Nam. Chuyển thể một bài văn Phúc âm khô khan thành làn điệu dân ca với ca từ gần sát với bản văn gốc là việc đầy thách thức. Ấy vậy mà Ngài làm được. Từ đó mới thấy tài năng sáng tác nhạc của LM Thành Tâm.

Trong bài hát có nhiều từ hay cụm từ trong dấu ngoặc đơn. Nếu như không hát những từ trong cụm ngoặc đơn này thì câu nhạc vẫn đầy đủ ý nghĩa. Còn nếu hát chúng (thực ra là nên hát những cụm từ bên trong dấu ngoặc đơn) thì sẽ thể hiện được làn điệu dân ca vì chúng đóng vai trò là những (cụm) từ láy (lặp lại). Độc đáo!

Bài hát Tám Mối Phúc Thật mà được hát trong phần Hiệp Lễ trong ngày lễ kính Các Thánh Nam Nữ thì không còn gì bằng!

Tám Mối Phúc Thật (LM Thành Tâm).pdf

9) *Những cảm nghĩ của giáo dân khi nghe những bài hát thuộc dòng Thánh nhạc Vào Đời*

Rốt cuộc thì cuốn sách về LM Phê-rô Nguyễn Thành Tâm và dòng Thánh nhạc Vào Đời của Ngài cũng được thực hiện và phát hành ra “công chúng” vào tối 10/5/2022 tại một quán cà phê sân vườn rộng rãi mát mẽ ở quận 9 trong một sự kiện có tên “*Đêm Giới Thiệu Sách và Giao Lưu Nhạc Thánh Ca Thành Tâm*”. “Công chúng” ở đây chính là tập thể cựu Huynh trưởng, Thiếu nhi, và những giáo dân yêu mến dòng nhạc này. Cuốn sách có tựa đề “*Thánh ca Vào Đời – 80 Năm Tuổi Đời – 50 Năm Linh Mục*”

Cuốn sách là tập hợp những tư liệu quý do chính cha Thành Tâm sưu tập hay chính Ngài soạn thảo trong suốt quãng thời gian tại chức. Một trong những loại này chính là những bức thư tay giáo dân đã gửi đến Ngài mà trong đó đã đề cập tác động của Thánh nhạc Vào Đời đến đời sống tâm linh, cách nghĩ lối suy, và cách sống hướng về tha nhân. Dưới đây là những trích đoạn trong những thư tín nêu lên những điều này.

- Thư của một giáo dân ở quận Bình Thạnh viết ngày 5/2/1994, trích:

...Hôm thứ hai vừa rồi, con đi mua bang "Dấu chân trên cát"... Từ bữa đó tới nay, hôm nào con cũng nghe, cha ạ! Thật ... "quá đã"! Con viết thư cho cha vì con cảm thấy (không riêng gì con) cần phải cảm ơn cha... Theo con, cái chính yếu mà thánh ca mang đến là giúp co con người nhận ra vị trí của mình trong mỗi tương quan "Dọc-ngang": Thiên Chúa – con người, và nhất là giúp con người "nâng tâm hồn lên" để gặp gỡ Thiên Chúa trong tình Cha con với tất cả lòng thành, đơn sơ. Và con sung sướng vì cha đã hoàn toàn đáp ứng được cho "đám trẻ" tụi con điều đó...

- Thư của cô Trương Thanh Thúy, giáo dân tại quận Tân Bình, viết ngày 28/3/1994, trích:

...Con tên là Trương Thanh Thúy, ca viên giáo xứ Tân Trang, Quận Tân Bình. Thời gian vừa qua, con rất vui vì có được các băng nhạc tuyển tập của Cha. Sự lựa chọn nội dung, sắp xếp, có nhiều thành công nhất là về mặt tinh thần. Thú thật là con đã phải mua khá nhiều băng này để phổ biến và gửi tặng các bạn bè ở hải ngoại, chúng con dùng tâm tình này để mà chia sẻ, hiệp thông với nhau khắp nơi...

- Thư của một giáo dân ở Saigon, viết ngày 3/4/1994, trích:

...Chúng con đây, từ bốn phương đã quy tụ về thánh đường Chúa Cứu Thế, để tham dự. Chúng con giờ đây, kính xin cha giải quyết và chấp thuận cho các con. Chúng con có đôi lúc âu lo, buồn phiền, thì các con đi dự thánh lễ do cha giảng dạy, và chúng con có nghe các thánh ca do ca đoàn của cha hát. Vì thế lòng của chúng con vui đi, nhẹ nhàng, để chúng con đi dự thánh lễ của cha. Do có tuyển chọn 2 cuốn băng I và II, vì vậy chúng con kính xin cha cho sang thêm III – IV và cứ tiếp tục mãi...

- Thư của cô Kim Trinh, một giáo dân tại Hoa kỳ, viết ngày 14/12/1996, trích:

...Con sanh ra và lớn lên tại Mỹ, nhưng gia đình & bố mẹ của con có sự hiểu biết rộng về văn hóa VN và đó là một phần nào lý do mà con có cơ hội được biết về cha...Qua một sự tình cờ kỳ diệu bởi những bài hát của Cha. "Tâm Tình Ca 5" là một bài hát rất đặc biệt mà con thích nhất. Bài hát đó đã làm chúng một phần nào về đời sống, sự cầu nguyện, và đức tin theo Chúa của con. Thêm vào đó, con rất thích hát những bài hát của cha, không chỉ ở nhà thờ nhưng thậm chí những lúc rảnh rỗi ở nhà...Nhạc của cha thật sự đã đem nguồn phước đến cho con rất nhiều và hy vọng mỗi lần hát con sẽ mang lại sự gì tốt nhất từ những bài hát của cha...

- Email của Peter Felix Hồng Phúc Lê gửi cho cha Thành Tâm ngày 15/8/2006, trích:

...Trong những tuần phục vụ tại thánh địa Lộ Đức Lourdes, Phúc có dịp chia sẻ dòng nhạc đầy tâm tình tri ân của cha đến với hội thánh toàn cầu trong những giờ kinh cầu, kiệu châu mình thánh Chúa Jesus Christ...Thật cảm động sau khi những giờ kinh nguyện kết thúc, rất nhiều người Pháp-Ý-Tây Ban Nha-Anh-Đức-châu Á...đến chia sẻ với Phúc rằng dòng nhạc của cha mà Phúc hát đã tác động đến đức tin của họ rất nhiều. Phúc thật cảm tạ Chúa vì có cơ hội chia sẻ với mọi người những giây phút tri ân tâm tình đến Chúa qua dòng nhạc bất hủ của cha. Phúc rất cảm tạ cha...Một lần

nữa, cảm tạ cha đã đưa dòng nhạc tri ân tới Chúa đến với tất cả mọi người tìm về nguồn yêu thương tha thứ vô bờ của Chúa Ba Ngôi...

- Thư của một cựu Thiếu nhi cấp 5, viết vào tháng 12/2000, trích:

...Những bài hát BỐ viết đã nhẹ nhàng đi vào tâm hồn tôi không biết từ lúc nào. Những giai điệu trầm bổng, những ca từ sâu lắng đã giúp chúng tôi cảm nhận sâu sắc về tình yêu của Thiên Chúa, đã dẫn chúng tôi bước vào theo những chặng đường khổ giá và vinh quang mà Chúa Giêsu ngày xưa đã đi qua... Những lời dạy chân tình, gần gũi cũng được BỐ gửi vào những giai điệu của mình (nói theo ngôn ngữ khoa học là chúng ta đã được BỐ "âm nhạc hóa"). Đó là điều làm tôi thích nhất. Hát nhạc của BỐ, chúng tôi như nghe được giọng nói trầm ấm, nhẹ nhàng của Ngài thủ thi bên tai...

- Trong một nỗ lực nhỏ nhoi, người viết đã liên lạc được với một số ít những Anh Chị đã có những trải nghiệm nhất định với dòng Thánh nhạc Vào Đời của cha Thành Tâm. Xin chia sẻ dưới đây:

Chị Nguyễn Duy Thy Thanh Hải – Nam California, Hoa kỳ
Sáng lập viên của hội Từ Thiện FOND OF LOVE FOUNDATION

Chị đã nói lên cảm nghĩ của mình về Thánh nhạc Vào Đời như thế này:

...Ngày Mẹ cho Tôi biết sẽ đi Vượt Biển tìm cuộc sống mới tốt đẹp hơn, hành trang rời Mẹ xa nhà xa Tôi chỉ có cuốn nhạc Vào Đời tự tay Tôi viết, phần đông là nhạc của cha Thành Tâm, thêm một chút là nhạc của các Anh bên nhóm Mai Khôi.

Suốt hành trình Vượt Biển, nhạc của cha Thành Tâm như là những viên thuốc bổ giúp Tôi vượt qua những lúc lo sợ, khó khăn. Trên chiếc ghe mỏng manh giữa đại dương bao la, Tôi đã hát "Lạy Cha, Con xin phó thác Linh Hồn trong tay Cha". Rồi tôi tiếp tục cầu nguyện và phó dâng cả linh hồn mình cùng chiếc ghe có 111 người Việt Nam đi tìm Tự Do, mỗi khi đêm về với nhạc phẩm "Nguyện Cầu". Sau 4 ngày 3 đêm, tôi đã cất tiếng hát "Hồng Ân Thiên Chúa" ngay trên dàn khoan dầu Mã Lai, để cảm tạ những Hồng Ân của Thiên Chúa cho đoàn người Vượt Biển – ghe chúng tôi đã được cứu vớt trong ganh tấc của Tử Thần.

Những năm tháng sống trong các trại tị nạn như Pulau BiDong, Sungai Besi nước Mã Lai Á và Bataan nước Phi Luật Tân, với cương vị là một ca trưởng chủ yếu Tôi chọn dòng nhạc Vào Đời của linh mục Thành Tâm, vì cả lời và nhạc đều gần gũi với thanh thiếu niên và cuộc sống tị nạn thời ấy. Tôi còn nhớ, vào dịp lễ Kính Hai Thánh Tông Đồ Phêrô –

Phaolô tháng 6-1988 tại Sungai Besi, Tôi có dàn dựng hoạt cảnh nói lên việc tử đạo của Hai Thánh và nhạc phẩm Con Tin Thưa Thầy đã được hát khi hoạt cảnh chấm dứt.

“Lạy Ngài ơi thương đến, xin củng cố giúp con, này lòng tin con đây, còn mỏng giòn yếu. Lạy Ngài ơi thương đến, xin củng cố giúp con, này lòng tin con đây đã hầu vỡ tan rồi”.

Vâng, tuổi trẻ lúc ấy có nhiều bạn thanh thiếu niên sống khá bông bột, vì phần đông chúng tôi ra đi đơn thân không có Cha Mẹ, Anh Chị Em kề cạnh, nên thường tự do sống, tự do suy nghĩ và tự do hành động. Do đó khi nhận việc làm ca trưởng Đoàn Thanh Niên Công Giáo tại Sungai Besi và Bataan, Tôi đã đưa nhạc Vào Đời của linh mục Thành Tâm đến gần Anh Chị Em nhiều hơn nữa, vì từng bản nhạc, từng lời nhạc đều có sự an ủi, vỗ về, dạy dỗ và hướng thiện...

...Vâng! Trong Thánh Ca Vào Đời của Linh mục Phêrô Nguyễn Thành Tâm, tôi nhận thấy từng lời ca tiếng nhạc rất dễ đưa chúng ta đến gần với Chúa và kịp nhận ra cuộc sống hiện tại là như thế nào, và để lại rất nhiều tác phẩm Thánh Ca Vào Đời thật tuyệt hảo, đối với Tôi...

Dựa vào những thư tín cá nhân và những giấy tờ tài liệu mà cha Thành Tâm có lưu, được in lại trong sách *Thánh Ca Vào Đời – 80 Năm Tuổi Đời – 50 Năm Linh Mục* in ấn vào tháng Giêng năm 2021 và phát hành vào tháng Năm năm 2022, thì có thể nhận ra một điều là các tác phẩm âm nhạc của cha Thành Tâm bao gồm sách bài hát và các loại băng-đĩa được ấn bản rộng rãi ở hải ngoại từ thập niên 1990s, đặc biệt mạnh mẽ trong hai thập niên 1990s và 2000s.

Chúng ta trở lại nhận định của tác giả Huỳnh Vi Sơn về dòng Thánh nhạc Vào Đời như sau, “...*Nhạc của Thành Tâm đã làm tròn nhiệm vụ chuyên chở lời Chúa đến giới trẻ và đồng thời cũng gợi gẫm những ưu tư của giới trẻ đến Thiên Chúa...*” Theo thiển ý của người viết, nhạc của linh mục Thành Tâm thật sự còn hơn thế nữa. Chính Ngài đã tạo ra một cách thức sáng tác mới, một phong cách nhạc độc đáo dành cho người trẻ, để từ đó giúp họ sống lời Chúa một cách tích cực thông qua sự tác động của âm nhạc của Ngài.

Hiến chế Phụng Vụ 19 có đoạn nói như sau, “*Những mục tử chăn dắt các linh hồn phải chú trọng và kiên tâm theo đuổi việc huấn luyện phụng vụ cho các tín hữu và cho họ tích cực tham dự bên trong lẫn bên ngoài, tùy theo tuổi tác, hoàn cảnh, cách sống và trình độ văn hóa tôn giáo của họ. Nhờ vậy, các mục tử sẽ chu toàn được một trong những trọng trách chính yếu của người trung thành phân phát các mầu nhiệm của Thiên Chúa.*”

Dựa trên nội dung bản văn trên, có thể thấy linh mục Thành Tâm đã hoàn thành được 2 mục tiêu sau đây (trong số nhiều mục tiêu khác) trong thời gian tại chức của Ngài:

Thứ nhất, những bài thánh ca của Ngài giúp cho người hát và người nghe cảm thấy yêu mến, gần gũi với Chúa, thương yêu đồng loại, hay cảm thấy phấn khởi, vui mừng, bình an trong những thử thách gian truân của cuộc sống. Chính Ngài đã giúp họ tạo ra những biến chuyển tinh thần, và đời sống tâm linh thông qua những tác phẩm âm nhạc của Ngài.

Thứ hai, chính Ngài đã giúp cho cộng đoàn tham dự thánh lễ nơi địa phương Ngài cư ngụ cảm thấy hiệp nhất, sốt sắng, chan hòa trong màu nhiệm mà họ hiệp thông cử hành. Nói cách khác, là Ngài đã giúp họ tham dự thánh lễ cách tích cực bên trong lẫn bên ngoài tùy theo tuổi tác, hoàn cảnh, cách sống và trình độ tôn giáo của họ, thông qua những bản thánh nhạc của Ngài làm cầu nối.

Chính Ngài làm được hai điều đó một cách mạnh mẽ, và tạo tác động sâu rộng trong nhiều tầng lớp giáo dân, cách riêng về giới trẻ, tại Saigon nói riêng trong thập niên 70s, 80s, 90s, và thậm chí 2000s, cho đến khi Ngài phải nghỉ hưu vào năm 2014 dưới tác động của bệnh tật. Chúng ta cảm nhận được chính Thiên Chúa đã sử dụng linh mục Nguyễn Thành Tâm như một khí cụ để thực hiện công trình của Người cho chúng ta.

Người ta thường nói "Tuổi trẻ là rường cột của đất nước". Trong phạm vi tôn giáo, chúng ta cũng có thể nói "Tuổi trẻ là rường cột của Hội thánh Công giáo". Muốn người trẻ năng nổ nhiệt tình tham gia gánh những trọng trách của Giáo hội thì phải mời gọi được họ đến với nhà thờ Công giáo tham dự thánh lễ và tham gia những sinh hoạt của cộng đoàn. Ngoài những bài giảng hay và thiết thực của linh mục Chủ tế vốn là điều cốt lõi, những nghi thức Phụng vụ khác trong thánh lễ bao gồm cả thánh nhạc cũng phát huy tác động mời gọi họ. Làm sao để khi họ nghe những bài hát trong thánh lễ, họ cảm thấy được đánh động tâm linh và kết nối với Thiên Chúa. Những bài thánh nhạc ngày nay thiết tưởng cũng phải tạo tác động như thế để mời gọi người trẻ. Giới trẻ ngày nay dễ bị tác động bởi sự tiến bộ của công nghệ cũng như các xu hướng thời thượng của xã hội, và thật thách thức khi giữ chân người trẻ với nhà thờ và cộng đoàn trong khi ngoài xã hội có những điều thú vị hơn. Thánh nhạc vẫn là một cầu nối hữu hiệu. Đó là loại nhạc họ nghe phải thấy thích, hiểu được ơn cứu độ của Thiên Chúa, phản ánh được những thao thức, trăn trở, khát vọng của họ trong cuộc sống hiện tại, và đặc biệt cảm thấy mình là một phần trong bài hát. Thiển nghĩ đó cũng là một cách thức hữu hiệu để kết nối họ với cộng đoàn tôn giáo mà họ đang thuộc về về mặt danh nghĩa. Vì thế, may ra họ có cơ hội phát

huy thế mạnh của mình để tham gia vào việc xây dựng Hội thánh, trở thành rường cột của Giáo hội Công giáo.

Nói như LM Thành Tâm là *"...Xin được làm một chút gì gọi là để góp phần vào gia sản Thánh nhạc của Giáo hội Việt Nam, để ngợi khen Chúa. Ai đón nhận được thì đón nhận. Ai chê bai thì mình cũng đón nhận..."* Chính nhờ cái "chút gì" đó của Ngài, ấy là hồng ân Thiên Chúa tuôn đầy, mà chúng ta có được những bản nhạc Vào Đời thật độc đáo để thờ lạy và ngợi khen Người, củng cố lòng Tin-Cậy-Mến dành cho Thiên Chúa, và nhất là giúp thay đổi cá nhân theo hướng hoàn thiện hơn.

Điều người viết thực sự nuối tiếc không phản ánh được trong tài liệu này là: 1) Không có tài liệu nào nêu lên những đánh giá khả tín về tác động của Thánh nhạc Vào Đời đến đời sống tâm linh của giới trẻ từ năm 1965 đến thập niên 1990s, kể cả thời gian loại nhạc này cùng đồng hành với các "thuyền nhân" người Công giáo Việt Nam trong các trại tị nạn vùng Đông Nam Á trong phong trào vượt biên diễn ra từ sau năm 1975 đến năm 1990 tại miền Nam Việt Nam; 2) Nguồn gốc của từng bài nhạc trong toàn bộ tác phẩm âm nhạc của cha Thành Tâm. Thật tuyệt vời nếu như biết bài hát được sáng tác năm nào; dựa trên cảm hứng hay bản văn kinh thánh nào, hay bối cảnh, suy nghĩ đã tác động Ngài để hình thành nên bài hát ấy; đâu là những trăn trở của Ngài được chuyển tải vào bài nhạc; đâu là điểm nhấn của bài hát để thể hiện sao cho đúng tâm tình cần chuyển tải đến người nghe...Nếu biết được những điểm này thì người ca sỹ và ban nhạc khi trình tấu bài hát sẽ diễn đạt được hết tâm tình Ngài gửi gắm trong đó để rồi bài hát ấy đến phiên nó sẽ tác động đến người nghe ở mức độ mạnh nhất để ảnh hưởng đến suy nghĩ hay tạo sự va động tâm linh nơi họ để thay đổi chính mình sao cho thánh thiện hơn, sống tốt đẹp hơn với tha nhân.

G. Thay lời kết

Cảm tạ Thiên Chúa đã ban cho chúng ta một linh mục Nguyễn Thành Tâm, “*một cây cọ vẽ ba xu*”^(*) được hợp tác với Người trong việc truyền bá Tin Mừng cho mọi người, đặc biệt giới trẻ, với Thánh nhạc Vào Đời làm cầu nối. Với đặc sủng Chúa ban cho Ngài là năng khiếu và kỹ năng về âm nhạc, Ngài đã tận dụng nó như một công cụ hiệu quả để rao giảng ơn cứu độ và tình thương của Chúa cho con người, cũng như đốc thúc người Công giáo Việt Nam hồi cải, chuyển biến cách sống của mình theo hướng tích cực, và hướng về tha nhân hơn là cuộn tròn trong cái tôi vị kỷ.

Thế hệ của linh mục Thành Tâm, và bản thân Ngài, rồi cũng qua đi mà về với Chúa. Hạt lúa ấy sẽ hư nát, thế nhưng từ nó sẽ mọc lên cây lúa mới và sẽ trở bông, và sẽ trĩu hạt chín vàng. Cũng vậy, đã, đang, và sẽ có nhiều những thế hệ linh mục khác tại quê hương, đặc biệt của Dòng Chúa Cứu Thế Việt Nam, mang một dáng dấp nào nào đó của Ngài với “phong cách và tinh thần Vào Đời”, khoác áo dòng đen nai nịch gọn gàng, một tay cầm Phúc Âm, tay kia với cây đàn guitar, mạnh mẽ và nhiệt tình đi đến các hang cùng ngõ hẻm, những vùng sâu vùng xa, để đem Chúa đến với những người cùng khổ bị xã hội quên lãng. Thật là hình ảnh tuyệt đẹp khi thấy những vị linh mục này mời gọi họ đến cùng Chúa qua những bài thánh ca chuyển Đạo đến Đời, sau đó rao giảng Lời Chúa cho họ, để rồi tất cả nhận được ơn cứu độ của Thiên Chúa để mà “*Cùng bước dưới ánh sáng, thành muối men cho muôn dân, thành chứng nhân reo vang mùa hồng ân.*”

(*) *một cây cọ vẽ ba xu*: thuật ngữ mà Ngài hay sử dụng trong những giờ họp chung với các Hướng dẫn viên Giáo lý sau thánh lễ thiếu nhi ngày Chúa nhật hàng tuần để đề cao tính khiêm tốn cần phải có nơi người truyền đạt giáo lý Công giáo cho các em thiếu nhi

Sưu tầm và tổng hợp bởi:

Nguyễn Thế Mỹ
Cựu thiếu nhi và cựu HDVGL thập niên 1980s

- Viết xong tại Houston, Texas, ngày 17 tháng 4 năm 2021
- Chỉnh sửa và bổ sung lần 1 ngày 15 tháng 5 năm 2021
- Chỉnh sửa và bổ sung lần 2 ngày 5 tháng 9 năm 2021
- Chỉnh sửa và bổ sung lần 3 ngày 19 tháng 9 năm 2021
- Chỉnh sửa và bổ sung lần 4 ngày 30 tháng 5 năm 2022

Nguồn tham khảo và trích dẫn

- 1) *Âm Nhạc Trong Thánh Lễ*
<http://giaophanthanhhoa.net/khao-cuu-khac/am-nhac-trong-thanh-le-23972.html>
- 2) *Về Thánh Nhạc Nghệ Thuật Và Thánh Thiện*
<https://dongten.net/2016/05/12/ve-thanh-nhac-nghe-thuat-va-thanh-thien/>
- 3) *Thánh nhạc và đời sống đức tin của Dân Chúa tại Việt Nam 50 năm qua (Phần 2)*
<http://www.simonhoadalat.com/HOCHOI/Phungvu/26ThanhNhac2.htm>
- 4) *Tài liệu về việc sử dụng và chuẩn nhận các bài thánh ca (imprimatur)*
<https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tai-lieu-ve-viec-su-dung-va-chuan-nhan-cac-bai-thanh-ca-imprimatur--40819>
- 5) *Người Trẻ Hát Nhạc Thánh Ca Vào Đời*
https://www.calendi.com/chiase/thanhca_vaodoi.htm
- 6) *Ngày thứ 32 - THĂM LINH MỤC NHẠC SĨ THÀNH TÂM*
<http://phanxicoxavie1963.blogspot.com/2013/10/ngay-tu-32-tham-linh-muc-nhac-si-thanh.html>
- 7) *Lm Nguyễn Tự Do đã ra đi vĩnh viễn*
https://mucvuvanbut.net/index.php?option=com_content&view=article&id=738:lm-nguyen-tu-do-da-ra-di-vinh-vien&catid=58:tin-hiep-thong-phan-uu-cau-nguyen&Itemid=104
- 8) *Ba Cha Ca Sĩ*
<http://www.vietcatholic.net/News/Html/66364.htm>
- 9) *Có Một Người Vác Nhạc Theo Chúa Vào Đời*
<http://luahongmusic.com/co-mot-nguoi-vac-nhac-theo-chua-vao-doi/>
- 10) *NHÓM HALLÉLUIA - Nhạc Vào Đời của Học Viện Dòng Chúa Cứu Thế nửa cuối thập niên 1960 tại Đà Lạt*
<http://www.simonhoadalat.com/thanhnhac/VaoDoi/NhomHHalléluia.htm>

11) *Một vài cảm nghĩ về Thánh Ca Vào Đời*

<http://www.simonhoadalat.com/thanhnhac/VaoDoi/LoiMoDau.htm>

12) *Vài nét về Trung tâm Đặc Lộ Dòng Tên Sài Gòn*

<https://dongten.net/2012/09/28/vai-net-ve-trung-tam-dac-lo-dong-ten-sai-gon/>

13) *Tương Lai Của Nền Thánh Ca Dành Cho Giới Trẻ* - Bài phỏng vấn linh mục Thành Tâm của Vũ Duy Giang đăng trên báo Công Giáo và Dân Tộc, số 885, phát hành ngày 6/12/1992

14) *Muốn Giáo hội Phát Triển Nên Đầu Tư Cho Thế Hệ Thiếu Nhi* - Trang Chuyên đề của Báo Công giáo và Dân Tộc, số 870, ấn bản ngày 16/8/1992

15) *Phụng Vụ Thánh Lễ: Để Giúp Thiếu Nhi Sống Đạo và Làm Người* (Song Mai) - Trang Chuyên đề của Báo Công giáo và Dân Tộc, số 870, ấn bản ngày 16/8/1992

16) *"Mốc Thời Gian Về Sự Hình Thành Của Thể Nhạc Đạo Mang Tên "Vào Đời" của LM Thành Tâm"* - tài liệu viết tay của LM Thành Tâm.

17) *Vài Nét Chấm Phá Về Tiểu Sử Của Lm. Thành Tâm* - tài liệu viết tay của LM Thành Tâm.

18) *TÙY BÚT - kỷ niệm 50 năm LM của Bồ Tâm* - Tác giả: Trần Quốc Khánh (tài liệu nội bộ)

19) *Nhóm Alleliua - 45 Năm Hội Ngộ - Sydney 18.10.2013*

<http://www.giadinhanphong.com/shgdap/nhom-alleliua---45-nam-hoi-ngo>

20) *Thần Học Mục Vụ Theo Công Đồng Vaticanô II*. Tác giả: Tấn Anh. Phát hành ngày 24/9/2018 trên trang

<https://catechesis.net/than-hoc-muc-vu-theo-cong-dong-vaticano-ii/>

21) *Những Chuyển Biến Của Thần học Sau Công đồng Vatican II*. Tác giả: Bình Hòa, OP. Phát hành ngày 7/9/2018 trên trang

<https://catechesis.net/nhung-chuyen-bien-cua-than-hoc-sau-cong-dong-vatican-ii/>

22) *Thành Tâm Trong Đời Tận Hiến*. Tác giả: Thiên Lý, bài đăng online trên trang mạng báo Công Giáo và Dân Tộc, ra ngày thứ Sáu 31/8/2018

http://www.cgvdt.vn/dau-chan-muc-tu/thanh-tam-trong-doi-tan-hien_a7802

23) *Ngày thứ 32 - THĂM LINH MỤC NHẠC SĨ THÀNH TÂM*. Đăng ngày thứ Sáu, 1/11/2013, trên trang:

<http://phanxicoxavie1963.blogspot.com/2013/10/ngay-tu-32-tham-linh-muc-nhac-si-thanh.html>

24) "*Mong Chờ Yêsu*". Tác giả: CĐT Nguyễn Văn Đức. Đăng trên trang

https://tdsoncuoc.blogspot.com/2016/04/mong-cho-yesu_26.html

25) *Mầu Nhiệm Đức Tin*. Tác giả: Lawrence J. Johnson; Biên dịch: LM Nguyễn Duy

26) *Thánh Ca Vào Đời – 80 Tuổi Đời – 50 Năm Linh Mục* (Nhà Xuất bản Đồng Nai)

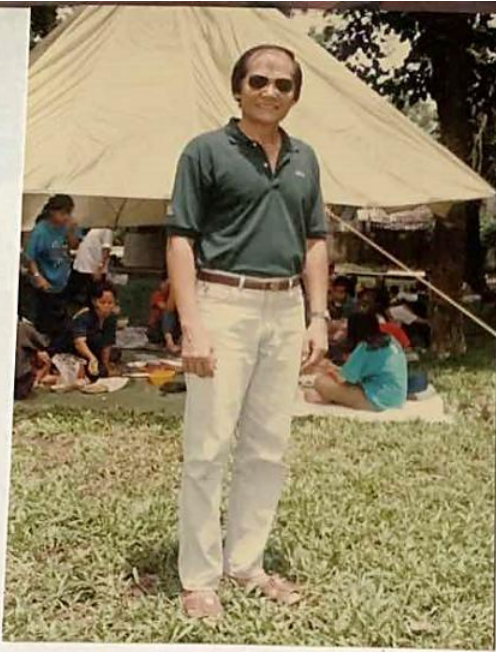
27) *Suy Niệm Thánh Vịnh 136* - Lm. Phêrô Phạm Ngọc Lê

<https://giaophannhatrang.org/vi/news/PHUNG-VU/suy-niem-thanh-vinh-136-lm-phero-pham-ngoc-le-21280.html>

PHU LUC

Hình ảnh một số tài liệu gốc được người viết sử dụng để viết bài *Đôi Nét Chấm Phá Về Dòng Thánh Nhạc Vào Đời Việt Nam*.

1) BÀI VIẾT CỦA LINH MỤC VŨ ĐÌNH TRÁC VỀ LINH MỤC NGUYỄN THÀNH TÂM

NHẠC SĨ THÀNH TÂM

1. Nhạc sĩ của giới trẻ - Thành Tâm là nhạc sĩ linh mục trẻ tuổi, thuộc dòng Chúa Cứu Thế, Saigon. Chính vì trẻ trung, ông đi vào hướng *đem đạo vào tuổi trẻ* cùng với cuộc đời dẫn thân cho giới trẻ, ông thực là một nhạc sĩ của giới trẻ nhiều phong độ. Nhưng thể hiện được nhạc trẻ trong Thánh Ca không phải là chuyện dễ. Phải tài tình khéo léo và táo bạo, mà khôn ngoan... Thành Tâm đã đạt được ý nguyện ấy : tuổi trẻ say nhạc Thành Tâm như say tình. Ông đã can đảm đón nhận những chỉ trích từ phía những giáo dân giáo sĩ thủ cựu, kể cả một vài nhạc sĩ cổ điển. Nhưng dù sao người ta cũng phải công nhận : nhờ linh mục trẻ tuổi này, tình cảm tôn giáo đã xâm nhập giới trẻ một cách mãnh liệt. Nhiều thanh niên thiếu nữ đã say mê thánh ca của ông còn hơn cả nhạc vàng, nhạc sống.

Ông nổi tiếng vào thập niên 1970-1980. Lúc ấy cùng sinh hoạt với ông trong nhóm *Suy Tư Thần Học* tại Saigon, có lần tôi được trao trách nhiệm kiểm điểm lại nhạc thánh ca của ông, tôi đã mất nhiều thời giờ với các bài nhạc trẻ của ông. Phải công nhận rằng, tuy già hơn ông đến gần hai chục tuổi, mà nhiều lúc bị lôi cuốn vào nhịp điệu và âm thanh của ông, tôi cũng cảm thấy trẻ lại thực sự. Không lạ gì, mỗi khi có nghi lễ do ông cử hành, thanh thiếu niên kéo đến "rợp trời", tôi nổi có người khe khẽ đã nói : "*tại trẻ đến với Thành Tâm nhiều hơn là đến với Chúa*". Điều đó có thể đúng, nhưng thiết tưởng : ở thời đại "tuổi trẻ sa đọa" này, ai có đủ uy lực quy tụ được tuổi trẻ, đó là người thành

công, nhất là người ấy lại là một linh mục.

Sau khi làm quen và ưa thích thanh âm và tiết điệu trẻ trung của Thành Tâm, một số người nhận chân rằng : nhạc trẻ của Thành Tâm có đủ ba đức tính : *tình cảm chân thật, thanh âm lôi cuốn, tiết điệu linh động*. Đây là những đặc điểm hấp dẫn có thể lôi cuốn giới trẻ, vì rất phù hợp với tâm hồn họ. Đáng khác, ông cũng không để cho tâm hồn bị lôi cuốn bởi những "lố lăng", "cách mạng" và "đập phá" của nhạc trẻ Âu Mỹ. Tôi muốn nói : dù sao Thành Tâm vẫn còn dè dặt và chừng mực, có lẽ vì cuộc đời linh mục của ông còn chiều sâu đạo hạnh.

Cùng một đường hướng và tâm tư với ông còn có Nguyễn Văn Trinh, một linh mục cấp tiến, du học tại Áo quốc, quê hương của âm nhạc. Nguyễn Văn Trinh không sáng tác nhiều, nhưng các bài thánh ca của ông cũng được giới trẻ ham mê. Tuy nhiên Thành Tâm hơn Nguyễn Văn Trinh ở chỗ ông hiện nguyên hình là một nghệ sĩ của cung thánh, có lẽ nhờ ảnh hưởng và kỷ luật tu trì của ông.

2. Một tài năng sáng tác phong phú - Thành Tâm sáng tác khá phong phú và thận trọng. Có thể kể một số bài được ưa chuộng nhất như *Bộ Lễ Vào Đồi, Tôi tin, Nhân chứng Phúc Âm, Tình người đã chết, Xin dạy con yêu Ngài, Diễm tình ca 1, Diễm tình ca 2, Diễm tình ca 3, Epheta (Hãy mở ra), Như hạt-miễn, Trên đường Emmau, Bước theo Ngài, (1) Maranatha, Vui lên Sion, Lời cầu mưa dầm, Chúa đến rồi, Xin vâng ý Cha, Nếu tôi gặp Ngài, Làm sao dám mơ, Thánh Thần ngự đến, Tiến dâng Cha, Bạn đường, Vào đời, Xin tri ân, Nguyện cầu, Lên đền thánh, Vui ngày trở về, Lời Chúa, Từ nguyên thủy, Xin Ngài thương con, Mừng khen Gia-vê, Mẹ diễm phúc v.v.*

Bộ Lễ Vào Đồi hiện nay phổ thông khắp thế giới, nơi nào có người trẻ Việt Nam. Tuy nhiên vì quá phổ biến, nó trở thành bộ Lễ của cộng đồng. *Tình người đã chết* đã thúc đẩy nhiều người trẻ cảm mến tình Ngài, mà bỏ con đường sa đọa, để trở về với Ngài. Ba bài *Diễm tình ca* được hát trong các lễ cưới, thật là diễm lệ đối với những cặp hôn nhân bắt đầu đi vào tình yêu gia đình. *Vui lên Sion* thật là khắp khởi và phấn chấn tâm hồn người trẻ. Tình cảm chân thành mà sâu thẳm, khiến người hát và người nghe đều hân hoan niềm Tin Yêu. *Chúa đến rồi* tận tả niềm hoan lạc hứng khởi của Đấng đã đến đang đến và sẽ đến với giới trẻ, để họ quyết tâm đến với Ngài. Bài *Thánh Thần ngự đến* đúng

(2)

là tâm tình của những người trẻ nóng lòng chờ đợi một va động tâm linh. Lời thơ chí tình, nét nhạc thúc đẩy và tâm tình thật luyện lưu. Hơi khó hát đối với người lớn, nhưng ai cũng cố gắng hát một cách chân tình. Khúc hát *Lên Đền Thánh* biểu dương những âm thanh sáng chói, rộn ràng và mời mọc. Hát lên, mọi tâm hồn đều khắp khởi reo vui, đến nhà Chúa như đến nơi đô hội tình thương và thoát lạc.

Nói chung, bài nào cũng rung động tâm hồn, không phải chỉ giới trẻ mà thôi, mà cả những tâm hồn già cõi cũng phải tươi trẻ lại. Một cụ già, khi nghe hát những bài này, đã nói : "*Tôi thúc giục các con tôi đi nhà thờ thế nào cũng không được, mà mấy đứa*

bạn đến gọi : đi Lễ Cha Thành Tâm, là nó hào hứng đi liền". Ấu cũng là cơ duyên của một linh mục giới trẻ. Cầu mong cho cơ duyên ấy chính là mối thần duyên của một người đã thấm nhuần tình Ngài và lòng thương giới trẻ.

Ngày nay tại xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thánh ca của Thành Tâm dù sao cũng là những hương vị tâm linh và những âm thanh đáng yêu của những người trẻ lạc lõng bơ vơ giữa cuộc đời vô vị. Không biết người nghệ sĩ cung thánh có giữ được màu sắc độc đáo của mình không ? Nhưng qua một lá thư của một "con chiên đạo hạnh" của Thành Tâm, chúng tôi được biết : giới trẻ đang bị hạn chế đến với ông. ■

■ VŨ ĐÌNH TRÁC (Lm)

2) "GIÒNG NHẠC VÀO ĐỜI" CỦA TÁC GIẢ HUỖNH VI SƠN

Trang Văn Nghệ

Giọng "Nhạc Vào Đời"

Cuối thập niên 60, đầu thập niên 70, một chiều hương nhạc mới đến với giới trẻ ở miền Nam Việt Nam. Ngoài những nhạc phẩm ngoại quốc được dịch sang lời Việt với ngôn ngữ phong phú, đa dạng; một số ca nhạc sĩ trẻ đã phổ biến những ca khúc do họ tự sáng tác, hết sức mới mẻ và rất thích hợp với những nhạc cụ điện tử đang được du nhập lúc bấy giờ. Tiên phong trong thể loại nhạc này, có ban Phượng Hoàng với những bản: "Tôi muốn", "Yêu người yêu đời", "Phiên khúc mùa đông", "Mặt trời đen"...

Bên cạnh đó, có thể là trước loại nhạc trẻ Việt Nam nói trên, một giọng nhạc mới xuất hiện nhưng ít được chú ý, có lẽ vì nó mang tính cách tôn giáo và ngay cả người công giáo lúc bấy giờ, cũng chỉ một thiểu số người biết tới vì nó chưa được phổ biến trong nhà thờ. Thể nhạc này, mang tên "Vào Đời" của Linh mục Thành Tâm.

May mắn sống trong một gia đình có ông bố làm nghề thầu bãng, tôi được nghe nhạc "Vào Đời" từ lúc xong bậc tiểu học.

"Ngày ấy Chúa cất tiếng gọi khắp nơi...

Ngày ấy Chúa dẫn lối đi Vào Đời..."

Lời nhạc và âm điệu của ca khúc này lúc bấy giờ, không khác gì những bản nhạc trẻ đang thịnh hành; nghe sao quyến rũ và nhẹ nhàng quá, so với những bản nhạc mà tôi phải ở hàng ngày trong những buổi lễ. Thế là, không cần suy nghĩ gì cho lắm, tôi thi vào một Dòng tu với một ý tưởng rất đơn sơ là mình sẽ được học nhạc, sẽ "sáng tác" và sẽ phổ biến những bài hát Vào Đời như thế. Tưởng vậy mà không

phải vậy, tôi đã không được toại nguyện... tôi chỉ được nghe lại những bản nhạc "Vào Đời" này trong những giờ chơi qua cuốn băng bố tôi tặng cho nhà Dòng. Tuy nhiên, kể lại sự kiện trên, tôi chỉ muốn nói một điều, những câu hát Vào Đời của Cha Thành Tâm đã ảnh hưởng đến quyết định tương lai của một đứa bé như thế nào.

Đất nước thay đổi, Vào Đời chưa kịp phổ biến sâu rộng, tuy nhiên, trong một thời gian mà sinh hoạt nhạc trẻ gần như chùng lại vì không khí chính trị lúc bấy giờ; một số ca đoàn đã mạnh dạn đưa thể nhạc đạo mới mẻ trên vào nhà thờ với sự cho phép của các Linh mục có tâm hồn "Trẻ trung"; nói là mạnh dạn và có sự cho phép vì trước đó, thể nhạc này chỉ trình diễn ở những sinh hoạt mang tính cách tôn giáo bên ngoài Thánh đường. Cũng nên hiểu sơ qua ý nghĩa của nhạc Vào Đời mà Linh mục Thành Tâm đã khởi xướng, tức là "Đem Đạo vào đời"; do đó khi hát trong nhà thờ, có thể đã chệch mục đích ban đầu của tác giả là hát ngoài nhà thờ; Đây chỉ là suy nghĩ của người viết,

không có điều kiện gặp gỡ L.M Thành Tâm nên không biết có phải như vậy không, thế nhưng chúng ta cùng hiểu một điều, nơi nào cũng có thể ca tụng Chúa được cả, không lý gì "trong" hay "ngoài".

Việt Nam ta có câu, phép Vua thua lệ làng, đối với những ông già bà cả giữ Đạo theo lối xưa, hát nhạc "Pop Thánh Ca" như nhạc tình trước mặt Thiên Chúa là một điều khó chấp nhận được, do đó, trước tiên, chỉ hát ở những thánh lễ dành cho thanh niên, chứ không có ca đoàn nào đại gi hát trước mặt các ông bà cụ (đương nhiên không phải ông bà cụ nào cũng khó tính!). Nhiều nơi còn "gan" hơn, dám đưa cả dàn nhạc điện vào đệm cho những lễ lớn như Giáng Sinh, Phục Sinh, lễ bổn mạng giáo xứ v.v..

Một kết quả không ngờ ở một số nơi, số thanh niên tham dự Thánh lễ tăng lên thấy rõ. Có nhiều người, không có đạo nhưng cũng đi tới nhà thờ rất đều vào mỗi lễ dành cho lứa tuổi của mình. Khi được hỏi, cảm tưởng của giới trẻ ngoài Đạo này lúc bấy giờ cho biết, chính những Thánh ca "trẻ" đã lôi cuốn họ vì họ không còn chỗ để mà nghe "nhạc trẻ". Một số vị khó tính nghe cảm tưởng này sẽ lập tức la lên, thế thì còn ý nghĩa gì đối với Thánh lễ. Ý nghĩa lắm chứ, một bản nhạc tình hay sẽ tạo tâm hồn người con trai và người con gái có cùng một rung cảm và sẽ gần nhau hơn. Nhạc Vào Đời cũng vậy, ban đầu nó tạo một âm điệu gần gũi với giới trẻ, thích nghe nó thì phải hiểu được nó muốn nói gì, hiểu được rồi thì nó sẽ là một gạch nối, một lời "tỏ tình" thay lời cầu nguyện của con người

“trẻ” đối với Thượng Đế. Vì lẽ đó mà tôi và có thể một số đồng người, muốn nhạc Thành Tâm, phải có một vị trí xứng đáng trong giòng phát triển nhạc trẻ tại Việt Nam. Ảnh hưởng của “Vào Đời”, không chỉ trên người nghe mà còn trên cả những lớp nhạc sĩ sáng tác Thánh ca mới sau này. Trong đó không thiếu gì những bài hát hay hết sức “Romantic”, mang âm điệu ballad như “Bờ đá xanh tạ tội” hoặc “Từ vực sâu...” hay “Bỏ Ngài con biết theo ai”...

Từ ngày ra nước ngoài, chỉ tham dự trong các Thánh lễ của người ngoài quốc, tôi mất đi cái niềm vui được nghe, được hát nhạc Vào Đời. Tuy vậy tôi vẫn ấp ủ chuyện sẽ giới thiệu giòng nhạc này một cách rộng rãi và nếu có thể được, tiểu sử của người đi tiên phong vì chắc chắn, rất ít người trong chúng ta ở ngoài này biết về L.M Thành Tâm. Tình cờ nhận một món quà nhân ngày bốn mạng tử một người bạn trong nước, “Thánh ca Vào Đời” và một số nét chấm phá về tác giả, tôi xin được mạn phép lược lại đôi điều.

L.M Thành Tâm sinh năm 1941, tại Nam Vang. Thân phụ Ông làm công chức và Thân mẫu có mở lớp dạy đàn vĩ cầm ngoài những công việc nội trợ. Thừa thiếu thời, lúc lên 9-10 tuổi, “Cậu bé” Tâm tỏ ý muốn mẹ dạy đàn cho mình như mẹ đã dạy những người khác, thế nhưng, được mẹ trả lời: “Nếu mẹ dạy cho con, con sẽ mê đàn, mê nhạc... mà không chịu học chữ!”. “Cậu bé” chỉ được mẹ dạy cho Đô rê mi... và chơi đàn banjo một cách miễn cưỡng mà thôi.

Năm 1955, ông được gia đình đưa về Sài Gòn để tiếp tục con đường học vấn. Vào Tiểu chủng viện Dòng Chúa Cứu Thế và sau khi được sự chấp thuận của Cha Giám Đốc, ông khởi xướng phong trào học đàn guitare nơi các bạn đồng học, một hiện tượng mà trước đó, chưa hề xảy ra.

Xong bậc trung học năm 1962, ông vào “Nhà Tập” một năm và sau đó, được vào Đại chủng viện trên Đà Lạt. Tại đây, ông cũng xin Cha Giám Đốc cho phép các thầy được học Tây Ban Cầm vì thấy rằng, trong tương lai, khi ra làm việc mục vụ, nhất là đối với “giới

trẻ”, cây đàn trên là một nhạc cụ vừa rẻ, vừa phổ biến, vừa hữu hiệu trong việc sinh hoạt với thanh thiếu niên. Sau khi kêu gọi các vị Mạnh thường Quân khá vất vả, ông sắm được cho Nhà Dòng một số đàn gỗ và đàn nhạc mới gồm trống và 3 cây đàn điện, đủ điều kiện để lập một ban nhạc “trẻ”. Trong thời gian này, qua những buổi sinh hoạt cộng đồng với sinh viên Đại học Công Giáo, với các bạn trẻ, ông nảy ra sáng kiến đưa “Đạo vào đời” qua một số sáng tác như: Hợp nhau trong khúc hát, Vào Đời, Alleluia - hát lên người ơi, Tìm lại màu xanh, Trên đường Em - Mau, Vui ngày trở về, Xuất hành v.v... dưới bút hiệu “Tổán Anh” và có sự cộng tác của Thầy Trấn sỹ Tín. Loại nhạc này, được thúc đẩy và thành hình bởi suy nghĩ: “Tại sao ta không bắt chước L.M Aimé Duval”, (người đã có sáng kiến sáng tác và hát những ca khúc có nội dung “Đạo” trong một số quán ăn bên Pháp vào thập niên 50) và nhóm Alleluia (thành lập do một số Thầy Dòng Chúa Cứu Thế ở Canada với mục đích đưa “Đạo vào đời” vào đầu thập niên 60), sử dụng loại nhạc “đời”, loại mà giới trẻ rất ưa thích, để truyền đạt cho họ những gì là tư tưởng, tinh thần Kitô giáo? Đồng thời, cung cấp thêm tài liệu cho các bạn trẻ Kitô hữu giữa họ và nhất là với các bạn trẻ ngoài Kitô giáo.

Đầu năm 1967, những sáng tác đầu tiên của Thành Tâm được Alleluia, tên ban nhạc do vài người bạn đồng

môn lập ra, trình diễn trên sân khấu Domaine de Maria. Sau đó, ban nhạc này lần lượt đến biểu diễn ở các tu viện, Đại học Công Giáo và một số trường trung học ở thị xã, gây nhiều phản ứng nơi giáo quyền và giới trẻ: kẻ chê, người khen... Đương nhiên, vì nó mới quá, trẻ quá!

Năm 1970, ông được thụ phong linh mục, sau thời gian làm giám đốc Đệ tứ viện Dòng Chúa Cứu Thế ở Vinh Long một năm, ông về Sài Gòn, nhập vào nhóm các linh mục “đi giảng Đại phúc”, đồng thời làm linh hướng cho giới thiếu nhi. Công việc này được ông đảm trách hơn 20 năm qua. Sáng tác của ông, vẫn không ngừng lại, tuy nhiên chiều hướng sáng tác sau này là “Đi thẳng vào Phụng Vụ” với những nhạc phẩm sát với văn bản Phụng vụ.

Cuối năm 1990, với bài “Chúa là nguồn ánh sáng”, L.M Thành Tâm “rửa tay, gác kiếm”, ngưng sáng tác để chuyên tâm hơn vào nhiệm vụ vì thấy, “đường hướng mới” đã có nhiều nhạc sĩ trẻ hưởng ứng. Trong nhà thờ, đã không còn ai xa lạ gì với những lời nhạc Đạo mang âm hưởng “đời” như Diễm Tinh Ca (trong các lễ Hôn phối). Nếu... Nhân chứng Phúc Âm v.v... Nhạc của Thành Tâm đã làm tròn nhiệm vụ chuyên chở lời Chúa đến giới trẻ và đồng thời gợi gắm những ưu tư của giới trẻ đến Thiên Chúa.

Tôi vẫn mơ có một ngày mình sẽ góp tay “tổ chức” hoặc được tham dự một Đại nhạc hội “Vào đời” ở Vườn Tao Đàn hoặc ở sân khấu Lasan Taberd, như đại hội nhạc trẻ của 20 năm xưa. Lúc đó, chúng ta sẽ bắt đầu bằng bài gì nhỉ, mang âm điệu du dương của ballad như bài “Vào Đời” hay sôi nổi theo nhịp pop của “Ephata”?

Cho dù bài nào đi nữa thì đó chắc chắn phải là một bản nhạc của Thành Tâm.

Huỳnh Vi Sơn

* Các dữ kiện về L.M Thành Tâm được viết theo tài liệu của một số bạn Dòng Chúa Cứu Thế giới cho. Xin thành thật cảm ơn.

3) PHÒNG VẤN CHUYÊN ĐỀ - TƯƠNG LAI CỦA NỀN THÁNH CA GIÀNH CHO GIỚI TRẺ (VŨ DUY GIANG)

chuyên đề

TƯƠNG LAI CỦA NỀN THÁNH CA DÀNH CHO GIỚI TRẺ

Bài phỏng vấn linh mục THÀNH TÂM, phó xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp, tác giả những tuyển tập "Nhạc Vào đời" và những năm cuối thập niên 60.

PHÒNG VIÊN : Xin linh mục cho biết đôi điều về quá trình đến với âm nhạc của linh mục !

Lm. THÀNH TÂM : Tôi đến với âm nhạc là do... di truyền ! Vì mẹ tôi biết chơi và dạy đàn violon (vi cầm) lúc còn trẻ. Nhưng không phải vì thế mà bà muốn "truyền nghề" và khuyến khích tôi theo đuổi nghiệp "cầm ca" này đâu ! Vậy mới "lạ đời" chứ ! Tôi còn nhớ rõ : năm ấy tôi được khoảng 9-10 tuổi gì đó, vì thấy bà dạy đàn cho học sinh, tôi tò mò và hơi thích thích, xin bà dạy cho tôi với ! Bà trả lời : "Nếu mẹ dạy cho con, con sẽ "mê" đàn, "mê" nhạc, rồi sẽ không chịu học chữ (tức là học văn hóa)". Nhưng, nói thì nói vậy, chứ sau đó thì bà cũng ráng "khai tâm" cho tôi ! Tôi nói "khai tâm" vì bà chỉ dạy cho tôi biết đại khái "đố, rê, mi, fa..." và chỉ chỗ bấm trên cần đàn banjô (một loại như đàn mandôlin, măng cầm) mà thôi, chứ không tiếp tục chỉ dạy gì thêm nữa !

Vì không được khuyến khích, nên sau đó vài tháng, tôi cũng vất chiếc banjô ấy vào một xó, lâu lâu mới đem ra khẩy vài cái ! Trẻ con mà, dễ nhàm chán lắm ! Sau này, khi lớn lên, khoảng năm 15-16 tuổi, tôi mới thấy thích học đàn lại. Nhưng là "tự học" tây ban cầm ! Từ đó trở đi, vì "có chút máu nghệ sĩ" bẩm sinh, tôi hoàn toàn tự học, tự tìm hiểu thêm về âm nhạc nơi sách vở, nơi bạn bè, nghe nhạc, xem văn nghệ v.v... chứ không được thụ giáo với một nhạc sư nào !

P.V. : Do đâu và trường hợp nào, linh mục bắt đầu sáng tác những bài thánh ca, một

thời được biết đến với tên gọi "Nhạc Vào đời" ?

Lm. T.T. : Nguyên nhân xa : Khoảng thập niên 1950, lúc còn học bậc Trung học ở Đệ tứ viện (Tiểu chủng viện) Dòng Chúa Cứu Thế, tôi được nghe và có trong tay một số bài hát của linh mục Aimé Duval, là người đã có sáng kiến khá "táo bạo", sáng tác và biểu diễn những ca khúc có nội dung "đạo" song tiết tấu thì "đời" (như rumba, fox, slow-rock...) ở một số quán ăn bên Pháp. Nhận thấy các bài hát của ngài rất hay và ý nghĩa, tôi liền "đề bụng" ! Về sau này, lên Học viện (Đại chủng viện) Dòng Chúa Cứu Thế ở Đà Lạt, vào những năm 63-67, ngoài một ít sáng tác hoàn toàn "đời" cho các em học sinh Công giáo của một vài trường trung học trên đó, tôi bắt đầu viết một đôi bài "theo mẫu linh mục Duval" để góp phần cho những buổi văn nghệ "gia đình" được tổ chức vào mỗi cuối niên học.

Nguyên nhân trực tiếp : Bên cạnh những nguyên nhân đó, một sự cố xảy ra như thúc đẩy tôi "phải" dấn bước mạnh

hơn để đến với "Đời", cụ thể hơn, là đến với tầng lớp sinh viên, học sinh "thành thị". Đó là : "Nhóm ALLÉLUYA" của một vài anh em Học viện bên Canada đã gởi cho chúng tôi 2 đĩa hát của họ, gồm những bài do chính họ sáng tác với nội dung "đạo" và âm điệu, tiết tấu... "đời". Chúng tôi rất thích và tự đặt vấn đề : "Tại sao ta không bắt chước họ nhỉ ?". Thế là tôi bắt đầu "viết" cùng với một vài anh em khác. Và chúng tôi cũng lập ra "Ban ALLÉLUYA" (made in V.N.) !

Tôi còn nhớ : "Ban ALLÉLUYA" chúng tôi chính thức ra mắt công chúng vào cuối tháng 1/1967, trong một buổi văn nghệ, trên sân khấu Domaine de Marie (Dòng Nữ tử Bác ái Vinh Sơn), với những ca khúc : "Vào đời", "Trên đường Em-mau", "Alléluya, hát lên người ơi!", "Người gieo giống" (Hoàng Đức)...

Sau đó, đến năm 1969, chúng tôi đã lần lượt đến biểu

diễn tại các Tu viện, Chủng viện, Giáo hoàng Học viện, Đại học Công giáo và các trường trung học nam nữ... ở thị xã Đà Lạt. Sự cố "xem ra" mới mẻ này đã gây phản ứng nơi giới trẻ và phía giáo quyền: kẻ khen, người chê ! Không sao tránh khỏi ! Mong ước của chúng tôi, đơn thuần chỉ là : muốn truyền thông cho giới trẻ (cách riêng nơi thị thành) những chân lý, tình thần, tâm tình Kitô giáo... qua tiếng đàn, âm điệu, tiết tấu... của loại nhạc trẻ "hiện hành" mà họ đang ưa thích !

P.V. : Nhưng, khi hát trong nhà thờ, đã có không ít người không ưa loại nhạc "Vào đời", và người ta cho rằng không nên đem "đời vào Đạo". Linh mục nghĩ như thế nào về điều này ?

Lm. T.T. : Tôi xin trả lời:

a/ Về nhận định "có không ít người không ưa loại nhạc "Vào đời" được sử dụng trong nhà thờ" ? Thánh thật mà nói :

12 công giáo "dân tộc" (Số 886, ra ngày 06.12.92)

chuyên đề

anh chị em ấy có "lý" phần nào! Trước tiên là vì chính tôi, khi viết những bài "đầu tay" loại này, tôi không nhằm là để sử dụng "trong" nhà thờ, trong nghi lễ Phụng vụ! Chỉ về sau này, nhất là sau 1975, tôi mới chủ ý viết những bài "có thể" (theo chủ quan) đưa vào Phụng vụ trong nhà thờ và dành riêng cho một loại "cộng đoàn" (chứ không dám bao quát tất cả mọi giới, mọi lứa tuổi, mọi tầng lớp giáo dân đâu!) và cộng đoàn đó là "giới trẻ, thiếu niên, thiếu nhi" thành thị. Kể đến, tôi đã từng chứng kiến (và có phần nào bực mình) có một số bạn trẻ trong các ca đoàn, vì chưa được hướng dẫn thỏa đáng về Phụng vụ, cộng thêm sự sôi động của tuổi trẻ, nên đã sử dụng các nhạc khí để đệm cho các bài hát "Vào đời" ấy, một kiểu cách quá "trẻ đời" giống như "các ban nhạc phòng trà, tụ điểm ca nhạc... khiến cho bầu khí phụng tự nơi trang nghiêm bị "ô nhiễm... sự đạo!". Chưa kể là một số các ca trưởng, vì vội "chuộng cái mới" chưa kịp lượng định về nội dung, lời ca, âm điệu... sao cho đúng đắn, ý nghĩa... đã vội cho ca đoàn hát. Vì những lý do trên đây, thể loại "nhạc vào đời" đã bị một số anh chị em (có cả một số bạn trẻ) có ác

Trình diễn Thánh ca ở Giáo xứ Tân Định

cảm một cách "oan...uổng"! Tuy nhiên, nếu nhìn chung lại, thì theo chủ quan tôi, tôi nhận thấy thể loại "thánh ca vào đời" này cũng đã đáp ứng được phần nào nhu cầu chính đáng của giới trẻ Kitô hữu Việt Nam vào cuối thế kỷ 20 này. Họ cần có một cách sống đức tin, hình thức phụng tự, phương cách thể hiện... "cá biệt" của lứa tuổi và môi trường sống của họ! Và Công đồng cũng đã quan tâm đến điều này! (PV. 19).

b/ Về ý kiến cho rằng không nên đem "đời vào đạo"?

Vì chưa nắm rõ ý của người phát biểu nên tôi chỉ xin đưa ra thiên ý của tôi như sau:

Trong tinh thần "canh tân đổi mới" của Công đồng Vatican II, đặc biệt là trong lĩnh vực Phụng vụ, quan niệm phải tách hẳn "đạo với đời" không còn "hợp thời" nữa! Nay nhé, trước Công đồng này, ngôn ngữ địa phương của các dân tộc (như tiếng Việt đối với người Việt Nam ta, chẳng hạn!) bị đánh giá là "bất xứng" để cử hành các Bí tích "thánh sự". Điều này có nghĩa là: nếu muốn truyền phép trong thánh lễ, muốn ban ơn tha tội cho bí tích Hòa giải (Giải tội) v.v... được "thánh sự", thì phải đọc bằng tiếng Latinh, là "ngôn ngữ chính thức, thánh thiêng" của Giáo hội La Mã trong suốt

17 thế kỷ qua. Không như thế, thì "không thánh"! Hiện giờ, thì chúng ta chẳng còn lấy làm điều nữa, khi hằng ngày chúng ta cử hành hoặc tham dự thánh lễ bằng tiếng Việt! Một sự kiện khác: cách đây vài thập niên, trước Công đồng Vatican II, chiếc đàn "đương cầm" (piano) không được phép đưa vào nhà thờ để sử dụng! Vì nó bị đánh giá là "đời" (?) Và theo chỗ tôi biết, trong các chủng viện trước đây, các chủng sinh chỉ được dạy đàn "phong cầm" (Harmonium?), chứ không "đàn" là đàn piano? Vậy mà hiện nay, thì hầu hết trong các nhà thờ (cách riêng tại thành thị), chiếc đàn piano hoặc đàn "organ" điện tử, được đặt trên cung thánh hoặc ở vị trí của ca đoàn... không làm cho giáo dân Việt Nam thắc mắc hay khó chịu? (Trái lại, những chiếc đàn tranh, đàn tỳ bà, đàn cò, đàn gáo... thì "rất có thể" sẽ gây chia trí?). Và, đi sâu đi sát hơn, trở về "cội nguồn", chúng ta đừng quên: Kitô giáo là đạo "nhập thế", vì Chúa Kitô đã "nhập thế và nhập thế", thế giới của loài người! Do đó tại sao ta không thể sử dụng những phương tiện hiện đại, tân tiến, những biểu hiện "thích hợp" của giới trẻ đương thời, để "tái đạo" vào đời, để nuôi dưỡng và củng cố đời sống đức tin của họ trên đá tiến đến

thiên niên kỷ thứ 3 này? Đó là điều tôi "đã" cố gắng thực hiện qua các bài thánh ca "Vào đời"! (Cho đến cuối năm 1990 thôi, vì sau đó, tôi không sáng tác nữa!).

P.V.: Theo linh mục, với tư cách là một nhà hoạt động mục vụ, thì thế nào là một bài thánh ca hay?

Lm. T.T.: Theo quan điểm của tôi, là một người "làm mục vụ", (chứ không phải là người "làm nghệ thuật, làm âm nhạc", có nghĩa là tôi "chú trọng, quan tâm" đến cái "hữu dụng, thực tiễn" hơn là "cái đẹp, cái hay" thuần túy của thánh nhạc), thì việc đánh giá một bài thánh ca "hay" hoặc "không hay" là điều hết sức tương đối, cần phải dè dặt, đôi khi có tầm nhìn "rộng, thoáng"! Vì có thể đối với người này thì bài đó "hay", còn với kẻ khác thì không! Do đó, theo tôi, nên xét xem: bài thánh ca này, bài thánh ca kia "có giúp cho người hát hoặc người nghe" cảm thấy yêu mến Chúa, gần gũi với Chúa, thương yêu đồng loại, hoặc cảm thấy phấn khởi, vui mừng, bình an... trong những thử thách, gian truân của cuộc sống hơn không? Và đi sâu vào Phụng vụ, thì bài thánh ca ấy có giúp cho "cộng đoàn đang tham dự" cảm thấy hiệp nhất, sốt sắng, chan hòa trong mẫu nhiệm mà mình đang cử hành hay không? Nói cách khác, bài thánh ca ấy có đạt tiêu chuẩn mà Công đồng đã đề ra, tức là giúp được cho cộng đoàn tham dự "một cách tích cực bên trong lẫn bên ngoài, tùy theo tuổi tác, hoàn cảnh, cách sống và trình độ văn hóa tôn giáo của họ" (Hiển chế Phụng vụ số 19) hay không? Đó mới là điều quan trọng! Và đó cũng là "cái nhìn rộng, thoáng" mà tôi nói trên đây, một "cái nhìn mục vụ" cần thiết đối với viễn ảnh tương lai của nền thánh ca Việt Nam dành cho giới trẻ!

VU DUY GIANG thực hiện

công giáo, dân tộc 13

4) PHỤNG VỤ THÁNH LỄ - ĐỂ GIÚP THIẾU NHI SỐNG ĐẠO VÀ LÀM NGƯỜI (SONG MAI)

PHỤNG VỤ THÁNH LỄ : Để giúp thiếu nhi sống đạo và làm người

CHỦ nhật hằng tuần, thánh lễ 15g30 tại nhà thờ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp (38 Kỳ Đồng) được dành riêng cho thiếu nhi. Dù trời mưa hay nắng, vào thánh lễ này, lòng nhà thờ luôn chật cứng thiếu nhi, các em chia nhau ngồi kín khắp nơi, kể cả nơi cung thánh - quanh bàn thờ. Hình ảnh những thiếu nhi hồn nhiên quay quần bên cung thánh đã giúp hầu hết khi thánh lễ thêm phần ấm cúng, thân mật.

Tham dự thánh lễ này không chỉ có hàng trăm thiếu nhi mà còn có đủ các giới già, trung niên, thanh niên. Người lớn đứng đầy hai bên hông nhà thờ và tràn ra cả phía sân. Điều đó phần nào đã cho thấy "sức hút" của thánh lễ thiếu nhi tại đây đối với không ít người.

Thiếu nhi tham dự thánh lễ hầu hết đều theo học các lớp giáo lý do giáo xứ tổ chức.

Trong cử hành nghi thức phụng vụ, ngoài phần của linh mục chủ tế, những nghi thức còn lại đều do thiếu nhi đảm trách như: đọc sách thánh, lời nguyện, thánh ca... Có thể nói một trong những điểm thu hút nhiều người đến tham dự thánh lễ thiếu nhi tại giáo xứ này là phần phụng vụ thánh ca khá "hấp dẫn". Ca đoàn thiếu nhi với đầy đủ nhạc cụ: piano, organ, violon, kèn, trống... cộng với những giọng ca hay, vũng vàng và những bài thánh ca tươi trẻ gắn gũi, phù hợp với tâm hồn trẻ.

Điều gây ấn tượng nhất đối với người tham dự thánh lễ này có lẽ là cách thức giảng dạy của linh mục chủ tế - Thánh Tâm. Thay cho lối giảng giáo điệu, trang nghiêm trên bục, linh mục Thánh Tâm

luôn di động từ đầu đến cuối nhà thờ, vừa đi vừa đặt ra những câu hỏi xoay quanh chủ đề bài giảng, và thiếu nhi "giành nhau" để trả lời. Cách thức giảng đối thoại như vậy vừa giúp các em dễ nhập tâm những điều linh mục muốn truyền đạt, vừa tạo được sự gắn gũi giữa chủ tế và người tham dự thánh lễ. Trong bầu khí sinh động, ấm cúng, các em dễ thông phấn vào thánh lễ một cách háng hái bằng những gì chân tình nhất, dễ thương

đến phụng vụ như: thánh ca, đọc lời nguyện, đọc sách thánh...

Điều đáng nói về thánh lễ này là tình cộng đồng được đề cao. Tất cả bài hát đều được tập cho cộng đồng, ca đoàn chỉ giữ vai trò "trợ lực" hoặc đảm trách những phần khó. Tinh chủ động của các em cũng được chú trọng, phần lời nguyện giáo dân cũng do chính các em soạn thảo theo hướng dẫn chung của Phụng vụ Giáo hội. Thánh lễ được cử

hành duy nhất về thánh lễ dành riêng cho thiếu nhi. Bởi, hầu hết các giáo xứ thuộc giáo phận thành phố Hồ Chí Minh đều có thánh lễ dành cho thiếu nhi. Tại giáo xứ Phát Diệm, thánh lễ thiếu nhi được cử hành lúc 15g, giáo xứ Đức Mẹ Vô Nhiễm (Bình Thạnh) 15g, giáo xứ Tân Trang (Tân Bình) 7g, giáo xứ Hòa Hưng (quận 10) 8g...

Tại các giáo xứ này, thiếu nhi cũng thường đảm trách những nghi thức phụng vụ như: đọc sách thánh, lời nguyện, thánh ca... Các linh mục phụ trách cũng cố gắng soạn bài giảng nhẹ nhàng, vừa tâm với sự hiểu biết của các em. Nhưng, ở một số giáo xứ do điều kiện hạn hẹp về nhân sự, thánh lễ dành cho thiếu nhi mới chỉ dừng lại ở việc có "giờ lễ" cho thiếu nhi hơn là một thánh lễ có nghi thức phụng vụ phù hợp với thiếu nhi. Phần lớn tại các giáo xứ, các em vẫn ở vị trí của người thụ động "xem" lễ hơn là chủ động tham dự vào thánh lễ.

Thực tế, cho đến giờ phút này, giáo phận thành phố Hồ Chí Minh vẫn chưa có một đường hướng chung cho các giáo xứ trong vấn đề phụng vụ thiếu nhi. Tùy theo tình hình, điều kiện và thời gian từng nơi mà các linh mục phụ trách tại các giáo xứ chọn một cách thức phụng vụ dành cho thiếu nhi.

Thánh lễ là nhịp cầu để con người giao hòa với Thiên Chúa và con người giao hòa với nhau. Đối với thiếu nhi, phụng vụ thánh lễ cũng cần thể hiện đủ hai chiều kích: giúp các em sống đạo và làm người.

SONG MAI

Trước giờ Thánh lễ dành cho thiếu nhi tại giáo xứ Đa Minh (Ba Chuông)

nhất, trẻ thơ nhất, không có cảm giác bị gò bó trong khuôn khổ trang nghiêm, nặng nề.

Còn tại giáo xứ Đa Minh (190 Lê Văn Sỹ, Phú Nhuận), thánh lễ thiếu nhi được cử hành vào 9g chủ nhật hằng tuần. Thiếu nhi tham dự thánh lễ tại đây cũng hầu hết là những em đang theo học các lớp giáo lý do giáo xứ tổ chức.

Do yêu cầu của một thánh lễ mang tính cách thiếu nhi, một "khối phụng vụ" (nằm trong tổ chức của toàn đoàn) đặc trách những gì liên quan

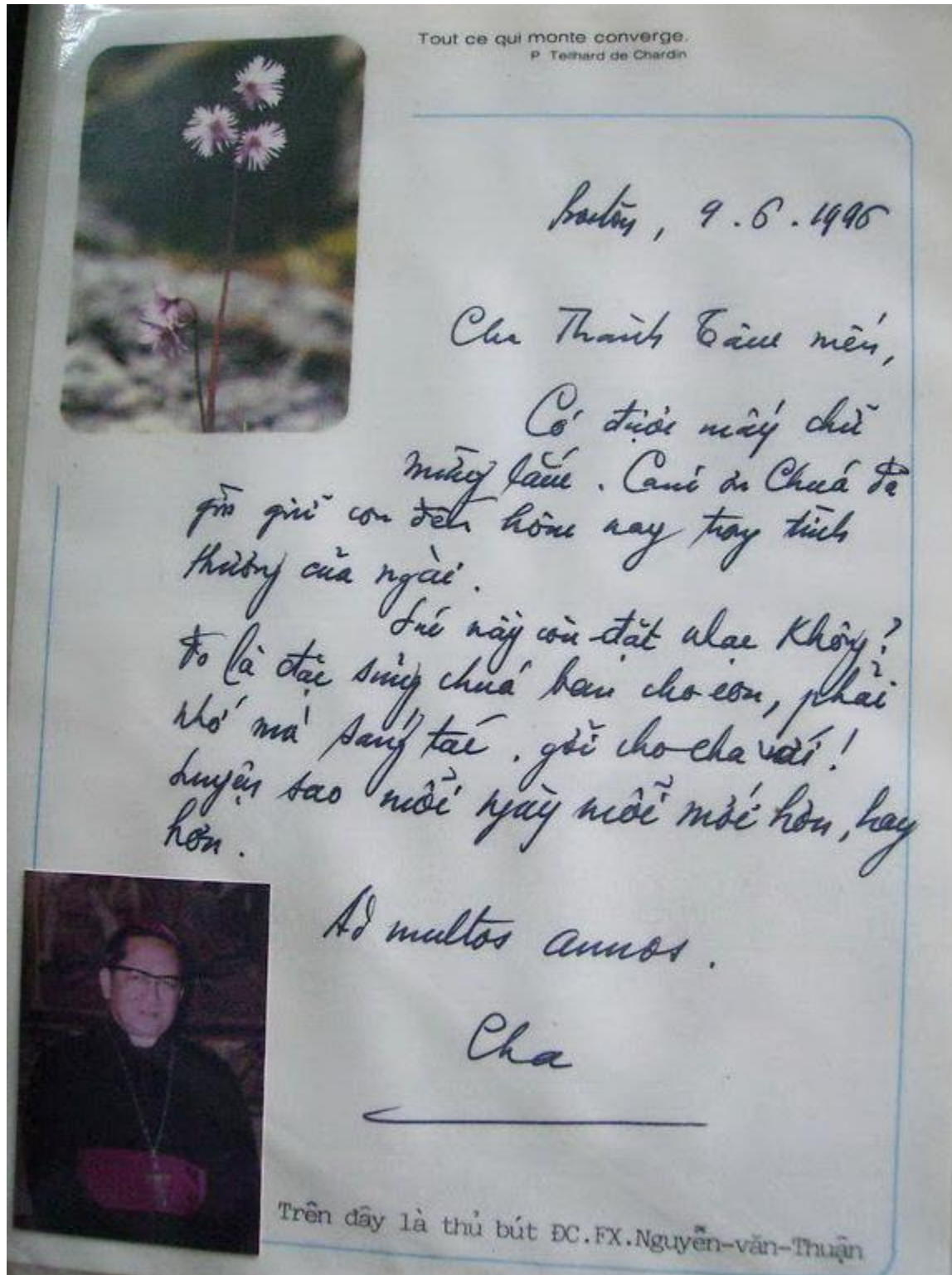
hành theo nghi thức thánh lễ dành cho trẻ em (CGKPV) và những phần nào được phép hát thì cả cộng đồng đều hát để thánh lễ thêm tươi, nhẹ nhàng.

Tại giáo xứ Đa Minh, phần giảng của linh mục chủ tế cũng theo cách thức đối thoại. Thông qua những mẫu chuyện đời thường, linh mục chủ tế hướng dẫn các em cách sống phù hợp với lứa tuổi và phù hợp với Tin Mừng. Đặc điểm của phần bài giảng này là rất ngắn: tối đa 7 phút.

Đây chưa phải là hai điển

14 công giáo.. dân tộc

5) THỦ BÚT CỦA ĐỨC HỒNG Y NGUYỄN VĂN THUẬN DÀNH CHO LM THÀNH TÂM

6) MUỐN GIÁO HỘI PHÁT TRIỂN NÊN ĐẦU TƯ CHO THỂ HỆ THIẾU NHI

chuyên đề

Muốn Giáo hội phát triển nên đầu tư cho thể hệ thiếu nhi

Linh mục Thành Tâm, phó xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp, chịu chức linh mục năm 1970, tại dòng Chúa Cứu Thế, Saigon.

22 năm linh mục cũng là khoảng thời gian linh mục Thành Tâm đã gắn bó, kiên trì lo mục vụ thiếu nhi tại xứ đạo ĐMHCG, một trong những giáo xứ lớn của thành phố.

Qua buổi trao đổi với báo CGvDT, linh mục Thành Tâm chia sẻ những kinh nghiệm và cảm nghĩ của riêng mình về mục vụ thiếu nhi, một công tác không kém phần quan trọng trong Giáo hội.

CGvDT: Qua thời gian dài đảm trách mục vụ thiếu nhi tại xứ đạo, xin linh mục cho biết một vài kinh nghiệm về hoạt động này.

Lm. Thành Tâm: Kinh nghiệm lớn nhất mà cũng là thao thức của tôi đối với vấn đề này là: muốn có một mục vụ thực sự hữu hiệu cho thiếu nhi, phải quan tâm đến việc đào tạo, bồi dưỡng các chuyên viên lo việc hướng dẫn giáo lý cho các em. Đây là điều tôi đã xác tín từ khi phụ trách lớp giáo lý thiếu nhi trong xứ, cho đến nay gần 21 năm.

Chúng ta thường chú trọng đến việc tập hợp thiếu nhi, đội ngũ hóa cho nhanh chóng, trong khi chưa đủ người hướng dẫn, hoặc hướng dẫn viên chưa đủ trình độ, năng lực cơ bản, thì sớm muộn gì cũng sẽ "rã đám". Chương trình huấn luyện cho hướng dẫn viên phải thường xuyên và liên tục. Tôi nhấn mạnh điều này, vì qua một đời làm quan sát, kiểm tra một vài buổi sinh hoạt giáo lý, tôi phát hiện có những hướng dẫn viên "lạc đạo", dạy không đúng giáo lý. Tuy thỉnh thoảng mới xảy ra, nhưng điều đó cho thấy các hướng dẫn viên cần được huấn luyện về mặt giáo lý, đức tin đã đành mà còn cả về nhân bản sâu rộng hơn nữa để họ có đủ điều kiện trong

Lm. Thành Tâm

việc hướng dẫn các em, và cho chính bản thân họ!

CGvDT: Mục vụ thiếu nhi trước và sau năm 75, theo linh mục có gì khác biệt?

Lm. Thành Tâm: Theo tôi, trước năm 75, có rất nhiều đoàn thể thiếu nhi Công giáo như: Hướng đạo Công giáo, Hùng Tâm dũng chí, thiếu nhi Thánh Thể... Các đoàn thể này phần lớn thiên về các sinh hoạt ngoài trời như: trại, tập hợp nhóm, những trò chơi tập thể, tuy cũng mang tính giáo dục, nhưng lại có vẻ rầm rộ và hình

trách bề ngoài, ít chú trọng đến chương trình thăng tiến các em về giáo lý, về đức tin. Sau giải phóng, các đoàn thể tan rã. Từ đó, việc dạy và học giáo lý của các em trở thành nhu cầu cấp thiết và gắn bó, nhiều xứ đạo đã hình thành các lớp giáo lý vỡ lòng, thêm sức, bao đồng, với nội dung giáo lý được đào sâu, khác với trước đây chỉ sinh hoạt đoàn thể thuần túy. Theo tôi, đó là những tín hiệu đáng phấn khởi.

CGvDT: Từ những chuyến biến đó, linh mục có suy nghĩ gì về mục vụ thiếu nhi trong giáo phận hiện nay?

Lm. Thành Tâm: Tôi biết đây là điều khác khoai của rất nhiều anh em linh mục trẻ có trách nhiệm đối với thiếu nhi. Riêng tôi nhận thấy, thập niên gần đây, giáo phận đã có quan tâm nhiều hơn đến vấn đề này. Chẳng hạn trước đây, một linh mục mới chịu chức, được bổ nhiệm đến một họ đạo, sẽ được cha chánh xứ giao cho phụ trách thiếu nhi, coi như là một công việc không quan trọng lắm. Còn những việc quan trọng khác như lo cho giới thanh niên, bí tích hôn phối, ca đoàn, bà mẹ Công giáo... thì được dành riêng cho các vị lớn tuổi. Bây giờ đã thay đổi và có nhiều tiến bộ hơn! Giáo phận đã nỗ lực qui tụ một số linh mục, tu sĩ trẻ để soạn và phát hành bộ giáo lý vỡ lòng, thêm sức, bao đồng.

Tuy nhiên, giáo phận cần có nhiều sáng kiến, nhiều nhân lực thì mục vụ thiếu nhi mới khởi sắc hơn. Trước đây, việc dạy giáo lý cho thiếu nhi thường là độc quyền của các linh mục, tu sĩ, nhất là nữ tu, điều này theo tôi không phù hợp với tuổi trẻ. Nên giao cho các anh chị giáo lý viên phụ

trách các em thì tốt hơn! Không phải tôi phủ nhận vai trò của linh mục, tu sĩ trong việc giảng dạy giáo lý cho thiếu nhi. Nhưng, theo tinh thần Công đồng Vatican II, nói về vai trò, chỗ đứng của giáo dân trong cộng đoàn Dân Chúa, thì các anh chị giáo lý viên giáo dân phải có vai trò thiết yếu trong việc hướng dẫn trực tiếp các em. Các anh chị này có điều kiện dễ dàng hơn để đến với các em, và dễ gần gũi với môi trường, với cuộc sống các em. Còn linh mục nên là người linh hướng thiếu nhi qua trung gian các giáo lý viên. Theo tinh thần của Công đồng, những gì giáo dân làm được, gánh vác được thì nên huấn luyện cho họ đảm nhận trách nhiệm đối với cộng đồng dân Chúa để phát huy và tăng cường sáng kiến.

CGvDT: Một số người cho rằng: Thành lễ thiếu nhi tại giáo xứ ĐMHCG gần giống như một "buổi ca nhạc kịch". Linh mục có ý kiến gì?

Lm. Thành Tâm: Mới thoáng nhìn qua, có người đã đánh giá như thế! Nhưng, không phải vậy. Xin hãy quan sát cho kỹ. Khi nào phải tung hô, khi nào phải suy niệm, đều có sự diễn đạt bề ngoài cách chứng mục, chứ không phải từ đầu đến cuối lúc nào cũng ồn ào tiếng trống, đàn, hát, như trình diễn. Theo tôi, thành lễ thật sự dành cho trẻ em phải có cấu trúc và phải được cử hành sao cho phù hợp với suy tư, với cảm xúc của các em. Tuổi trẻ thích sống động và vui tươi. Không thể bắt các em ngồi bất động trong nhà thờ với dáng vẻ trang nghiêm lạnh lùng như người lớn! Vì thế tôi phải tìm phương thức triển khai, quảng diễn Lời Chúa qua

12 công giáo .. dân tộc (Số 870, ra ngày 16.08.92)

Một cuộc sinh hoạt ngoài trời của lớp giáo lý dành cho thiếu nhi. - Ảnh: Vũ Hán

những lời trao đổi với các em đồng thời tạo bầu khí thân mật giữa chủ tế và cộng đồng tham dự. Do đó, yếu tố hát cộng đồng (rất quan trọng !) với sự tham gia của ban nhạc cùng tiếng đàn, tiếng trống là nhằm hỗ trợ các em tham dự vào bản tiệc Thánh bằng tất cả sự xác tín và tâm tình chân thật, nói cách khác, là "ý thức và linh động". Nhưng, không đánh mất những lúc cần phải có sự trang nghiêm trong thánh lễ.

CGvDT : Không ít người nhận định rằng linh mục đã có những thành công trong công tác mục vụ thiếu nhi...

Lm. Thành Tâm : Tôi không bao giờ dám cho đó là thành công hay thất bại. Bất cứ một linh mục nào, nếu có được những điều kiện thuận lợi như tôi, thì sẽ còn làm tốt hơn tôi nhiều. Tôi nói thật đó !

Sau khi thụ phong linh mục, nhà đồng giao cho tôi phụ trách đoàn thiếu nhi Thánh Thể. Những năm đầu, tôi phải vất vả vì không có vốn liếng sinh hoạt thiếu nhi và hướng dẫn viên lại thiếu. Nhưng, lòng yêu thương các em là động lực khiến tôi phải tìm tòi, phải học hỏi và sáng

tạo để đáp ứng nhu cầu của các em. Một thời gian dài đảm trách mục vụ thiếu nhi cho đến nay, có những lúc tôi cảm thấy nản lòng và muốn "buông" cho xong. Nhưng, với thời gian, tôi càng nhận thấy rõ : muốn có những Kitô hữu tích cực tương lai, biết "sống đạo" hơn giữ đạo, và muốn cho Giáo hội phát triển thì phải đầu tư tích cực cho thế hệ thiếu nhi thật đầy đủ, vững vàng và thật tốt. Tiện đây, tôi xin nhắc đến một sinh hoạt mang tính chất "bắt buộc" đối với các anh chị hướng dẫn viên giáo lý của tôi. Đó là : hằng tháng vào chiều thứ Bảy cuối tháng, họ phải tham dự buổi tĩnh tâm dành cho họ. Trong đó, có giờ "Lắng nghe và suy niệm Lời Chúa", giờ thảo luận và kiểm thảo, kết thúc là thánh lễ.

Sở dĩ phải có như thế, là vì sức riêng tôi, thì không thể nào hướng dẫn họ được gì nhiều và không thể cầm cự được lâu dài trong hơn 20 năm qua.

CGvDT : Mỗi bận tâm lớn của linh mục trong suốt thời gian lo cho các em thiếu nhi là các giáo lý viên. Linh mục muốn nhân như gì cùng các

anh chị giáo lý viên.

Lm. Thành Tâm : Các em thiếu nhi rất cần đến các anh chị giáo lý viên. Tôi vẫn thường nhắc nhở các anh chị giáo lý viên là ơn gọi của họ

rất có ý nghĩa. Họ cần phải có tinh thần học hỏi, cầu tiến luôn. Họ hãy quan tâm đến các em nhiều hơn, gần gũi với các em, hãy tập cho các em cầu nguyện cách đơn sơ, dễ dàng, giúp cho các em sống đạo ngay từ buổi niên thiếu. Và muốn thế, các anh chị giáo lý viên hãy luôn luôn suy nghĩ đến vai trò và sứ mạng của mình đối với các em. Đừng quá cầu nệ mặt hình thức, lệ thuộc quá vào những định kiến trước đây, gò bó các em vào một khuôn khổ cứng nhắc, mà hãy quan tâm đến nhu cầu tâm sinh lý chính đáng của các em trong việc hướng dẫn giáo lý. Muốn đòi hỏi nơi các em điều gì thì chính mình hãy làm trước ! Kinh nghiệm cho thấy rõ : Chúa không "trùm sò" đối với những ai đã vì Ngài mà hy sinh phục vụ ! Và các anh chị hướng dẫn viên giáo lý thiếu nhi là những con người đó !

CGvDT : Xin chân thành cảm ơn linh mục.

(Xem tiếp trang 14) →

CHÚNG TA CÓ QUYỀN MƠ ƯỚC ĐẾN MỘT SỰ PHỐI HỢP

(Tiếp theo trang 1)

những người Công giáo có liên quan. Ngược lại, đêm lửa trại của một giáo xứ nào đó cũng có thể mở rộng cho các em tại địa phương. Trong giáo xứ hoặc ngoài xã hội không thiếu những người quan tâm và có năng lực và cũng không ngại phối hợp với nhau để chăm sóc và giáo dục thiếu nhi.

Đó là những thực tế đáng mừng và là cơ sở để hy vọng sẽ có những sự phối hợp của mọi người trong các tổ chức sinh hoạt giáo dục thiếu nhi. Bởi vì trong nhiều phong trào như trợ vốn, xóa đói giảm nghèo, cứu trợ bão lụt thiên tai, phát triển sản xuất, địa phương và giáo xứ đã dễ dàng có một tiếng nói chung. Trong việc giáo dục chăm sóc thiếu nhi, chúng ta càng có quyền mơ ước đến một sự phối hợp chung hơn nữa.

HẠ TRẦN

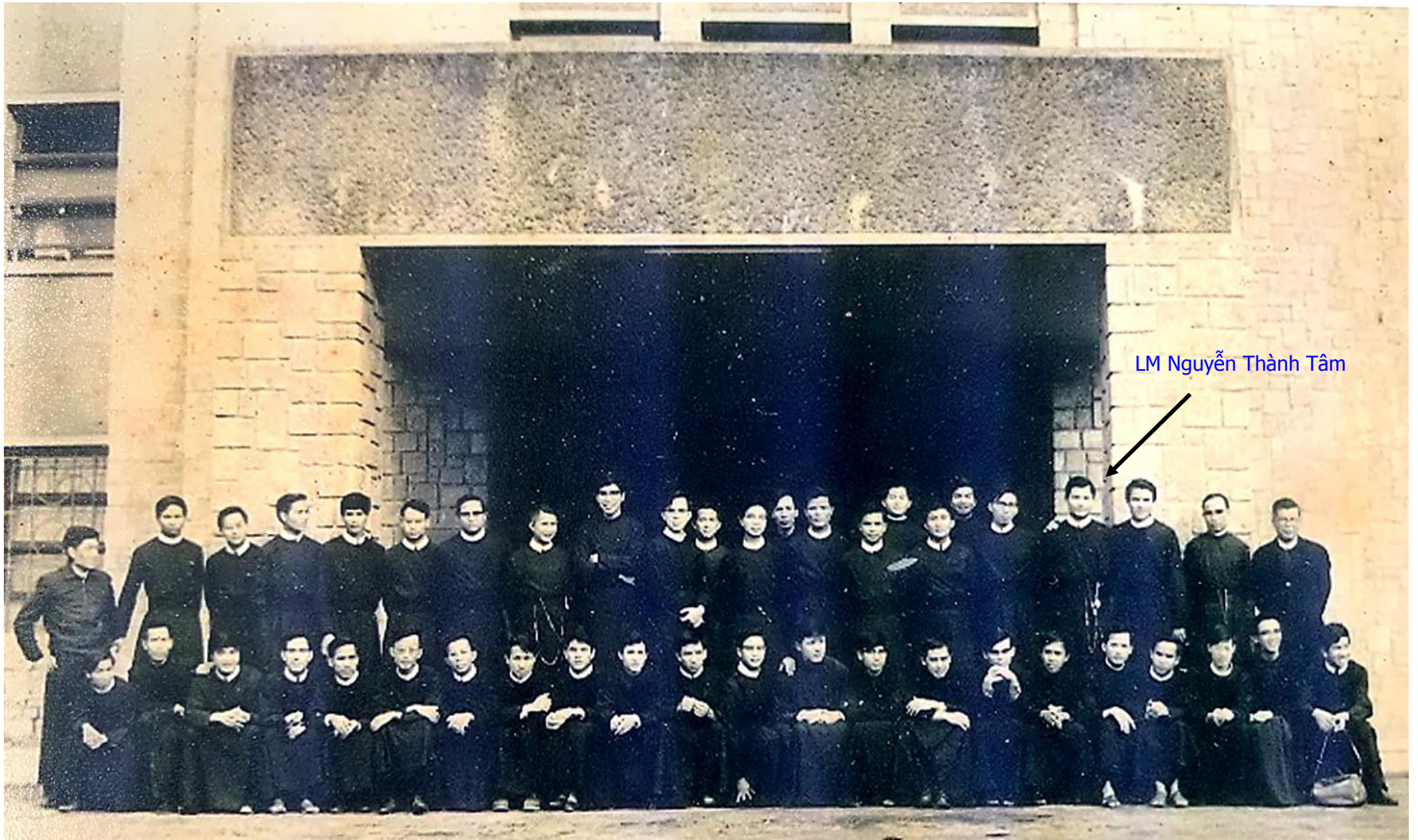
công giáo dân tộc 13

LM Nguyễn Thành Tâm được phong chức Phó Tế vào năm 1969 - Hình chụp tại “Vườn bông” bên khu tu viện của nhà dòng Chúa Cứu Thế Saigon – 38 Kỳ Đồng, quận 3.

Hình chụp các Thầy tại Học viện dòng Chúa Cứu Thế Đà-lạt vào năm 1969 trước thời gian “đi thực tập” – tại khu vực góc bên phải của học viện nếu nhìn từ mặt tiền.

Hình chụp các Thầy tại Học viện dòng Chúa Cứu Thế Đà-lạt vào năm 1969 trước thời gian “đi thực tập” – tại khu vực bên góc trái của học viện

----HẾT----

----- TRANG NÀY CỐ Ý ĐỂ TRỐNG -----